

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přirodovědecká fakulta

Katedra geografie

Bc. Miroslav ŠIBRAVA

**VÝVOJ VNITŘNÍ PROSTOROVÉ STRUKTURY
MĚSTA KUTNÁ HORA**

Diplomová práce

Vedoucí práce: RNDr. Pavel Ptáček, Ph.D.

Olomouc 2013

Bibliografický záznam

- Autor (osobní číslo):** Bc. Miroslav Šibrava (R100219)
- Studijní obor:** Regionální geografie
- Název práce:** Vývoj vnitřní prostorové struktury města Kutná Hora
Title of thesis: Development of inner spatial structure of Kutná Hora
- Vedoucí práce:** RNDr. Pavel Ptáček, Ph.D
- Rozsah práce:** 101 stran, 36 vázaných příloh, 2 volné přílohy
- Abstrakt:** Práce se zabývá studiem vývoje vnitřní prostorové struktury města Kutná Hora
- Klíčová slova:** Kutná Hora, vnitřní prostorová struktura města, morfogenetická struktura
- Abstract:** thesis study the development of the internal spatial structure of Kutná Hora.
- Keywords:** Kutná Hora, inner spatial structure of a city, morfogenetic structure

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Miroslav ŠIBRAVA**
Osobní číslo: **R100219**
Studijní program: **N1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Vývoj vnitřní prostorové struktury města Kutná Hora**
Zadávací katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem diplomové práce je postihnout základní charakteristiky vývoje vnitřní prostorové struktury města Kutné Hory se zvláštním zřetelem na transformační procesy po roce 1989. Nejprve budou popsány základní atributy vývoje města od jeho založení do současnosti. Současná vnitřní struktura potom bude charakterizována jednak na základě porovnání výsledků SLDB za roky 1991 a 2001, ale také vlastním terénním šetřením, doprovázeným dotazníkovým šetřením mezi občany a interview s klíčovými aktéry města. Bude zdůrazněna urbanistická a územně plánovací problematika. Na tomto základě budou načrtnuty základní determinanty vývoje města do budoucnosti.

Diplomová práce bude zpracována v těchto kontrolovaných etapách:

Sestavení osnovy DP (prosinec 2010)

Rešerše literatury k otázkám historického vývoje a současnosti struktury města (únor 2011)

Teorie a metodologie výzkumu, sběr dat ze SLDB 2001 a 1991, jejich statistické zpracování (květen 2011)

Terénní šetření: identifikace klíčových prostorů, kde dochází ke změně struktury, dotazníkové šetření mezi občany města (září 2011)

Interview s klíčovými aktéry ve městě (listopad 2011)

Analýza a syntéza získaných poznatků, identifikace klíčových procesů (leden 2012)

Odevzdání diplomové práce (duben 2012)

Doporučená osnova:

1. Teoreticko-metodologické aspekty geogr. výzkumu prostorové struktury města
2. Geografická charakteristika zkoumaného území s důrazem na urbanismus a architekturu města
3. Morfologická charakteristika
4. Funkční struktura
5. Sociálně-demografická struktura
6. Syntetické hodnocení prostorové struktury, budoucí vývoj
7. Závěr

Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání
Rozsah pracovní zprávy: 20 000 - 24 000 slov
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- BÄHR, J., JÜRGENS, U. (2009): Stadtgeographie II., Westermann, Braunschweig
FASSMANN, H. (2009): Stadtgeographie I., Westermann, Braunschweig
HAMPL, M. (1996a): Vývoj systému osídlení v České republice. In: Hampl, M. a kol. Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice. PřF UK Praha, s.35-52
HAMPL, M. (1996b): Transformační procesy a předpoklady dalšího vývoje systému osídlení. In: HAMPL, M. A KOL. Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice. PřF UK Praha, s.91-118
HAMPL, M. - GARDAVSKÝ, V. - KUHNL, K. (1987): Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR, PřF UK Praha, 253 str.
HAMPL, M., MULLER, J. (1996): Komplexní organizace systému osídlení. In: Hampl, M. a kol. Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice, PřF UK Praha, s.53-90
LICHTENBERGER, E. (1991): Stadtgeographie- Methoden, Modelle, Konzepte. Teubner geogr. Bücher, 211 s.
MATLOVIČ, R.(1998): Geografia priestorovej štruktúry mesta Prešov. Geografické práce VIII/1, PU Prešov
NETOPIL, P. (2006): Vývoj vnitřní prostorové struktury města Přerova, KG PřF UP, Olomouc
články L. Sýkory, M. Ouředníčka a R. Matloviče o vývoji struktury měst v postkomunistických zemích, slovník urbanismu

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Pavel Ptáček, Ph.D.
Katedra geografie

Datum zadání diplomové práce: 10. prosince 2010

Termín odevzdání diplomové práce: 10. dubna 2012

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 10. prosince 2010

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně pod vedením RNDr. Pavla Ptáčka, Ph.D. a všechny použité zdroje jsem uvedl v seznamu literatury.

V Olomouci dne 25. 4. 2013

.....

podpis

Děkuji vedoucímu práce RNDr. Pavlu Ptáčkovi, Ph.D. za vedení diplomové práce. Také děkuji RNDr. Ivu Šancovi, CSc., starostovi města Kutná Hora, za čas a poskytnuté informace. V neposlední řadě děkuji Aleně Novákové, za pomoc při realizaci dotazníkového šetření.

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	CÍL PRÁCE	11
3	METODY ZPRACOVÁNÍ	12
4	PROSTOROVÁ STRUKTURA MĚSTA JAKO PŘEDMĚT GEOGRAFICKÉHO VÝZKUMU	13
4.1	PROSTOROVÁ STRUKTURA MĚSTA	13
4.1.1	Fyzická prostorová struktura města	14
4.1.2	Funkční prostorová struktura města	14
4.1.3	Sociální prostorová struktura města	15
4.2	ZÁKLADNÍ SMĚRY GEOGRAFICKÉHO VÝZKUMU MĚST	15
4.3	HLAVNÍ ZMĚNY VNITŘNÍ PROSTOROVÉ STRUKTURY MĚST.....	17
5	ZÁKLADNÍ GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA STUDOVANÉHO ÚZEMÍ	19
5.1	POLOHA.....	19
5.2	FYZICKO-GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA	20
5.3	ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ ZKOUMANÉHO ÚZEMÍ	22
5.4	DOPRAVA	25
5.4.1	Silniční doprava	25
5.4.2	Železniční doprava	26
5.4.3	Veřejná doprava	27
6	VÝVOJ MĚSTA KUTNÁ HORA	28
6.1	PREINDUSTRIÁLNÍ OBDOBÍ	28
6.2	INDUSTRIÁLNÍ OBDOBÍ	35
6.3	VÝVOJ V PRVNÍ POLOVINĚ 20. STOLETÍ.....	39
6.4	OBDOBÍ SOCIALISMU 1948-1989	42
6.5	VÝVOJ OD ROKU 1989 PO SOUČASNOST	44
7	VNITŘNÍ PROSTOROVÁ STRUKTURA MĚSTA KUTNÁ HORA	46
7.1	MORFOLOGICKÁ STRUKTURA A GENEZE MĚSTA	46
7.2	FUNKČNÍ ČLENĚNÍ MĚSTA NA SEKTORY	53
8	DEMOGRAFICKÁ A SOCIÁLNĚ PROSTOROVÁ STRUKTURA MĚSTA	58
8.1	BYDLENÍ, BYTOVÝ A DOMOVNÍ FOND	58
8.2	VÝVOJ POČTU OBYVATEL	60
8.3	POHYB OBYVATELSTVA.....	65
8.4	STRUKTURA OBYVATEL PODLE POHLAVÍ A VĚKU	69
8.4.1	Struktura obyvatelstva podle věku	69
8.4.2	Struktura obyvatelstva podle pohlaví.....	73
8.5	STRUKTURA OBYVATELSTVA PODLE VZDĚLÁNÍ	73
8.6	STRUKTURA OBYVATELSTVA PODLE NÁRODNOSTI	76
8.7	STRUKTURA OBYVATELSTVA PODLE EKONOMICKÉ AKTIVITY	77
9	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	80

9.1	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA RESPONDENTŮ	80
9.2	BYDLENÍ	80
9.3	KVALITA ŽIVOTA.....	85
10	ŘÍZENÝ ROZHOVOR.....	89
	ZÁVĚR	96
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	98
	SEZNAM OBRÁZKŮ	101
	SEZNAM TABULEK.....	102
	SEZNAM PŘÍLOH.....	103

1 ÚVOD

Kutná Hora patří mezi nejvýznamnější města naší historie. Jeho historie sahá hluboko do středověku, konkrétně do druhé poloviny 13. století. V tomto období došlo k nálezu stříbrné rudy na území dnešního města a následně k velké kolonizaci území, které v té době nemělo obdoby. V prvních letech po intenzivních odkryvech připomínalo území Kutné Hory neuspořádané ležení, kde v těsné blízkosti důlních šachet živelně vyrůstaly osady havířů. Mezi živelnou výstavbou se však pomalu rodilo sídliště městského typu, které se diametrálně lišilo od typických měst té doby. V roce 1300 nechal Václav II. Razit v Kutné Hoře pražský groš, krytý kutnohorským stříbrem. Díky Kutné Hoře se české země zařadily k největším producentům stříbra v Evropě té doby. Věhlas kutnohorského stříbra přesáhl hranice českých zemí. Až do husitských válek se stala Kutná Hora pokladnicí českého království. V tomto období největší prosperity došlo k budování architektonických skvostů, světového významu.

Po husitských válkách a útlumu důlní činnosti, došlo k poklesu významu Kutné Hory, avšak urbanistický rozvoj města pokračoval i nadále. Období renesance se Kutné Hoře vyhnulo, a v tomto směru zůstala architektonicky poznamenána pouze částečně, s příchodem Jezuitů, došlo v období baroka k dalšímu rozvoji a výstavbě architektonických skvostů.

K dalšímu významnému rozvoji docházelo až od druhé poloviny 19. století. Město se začalo stávat průmyslovým a došlo opět k rozmachu nové výstavby. Velkých změn dostala Kutná Hora na přelomu 19. a 20. století, kdy docházelo k obnovám památek a rozvoji kulturní a společenské funkce města. V období první republiky, mezi lety 1918 – 1938 byla Kutná Hora poznamenána funkcionalistickým budováním a významným rozvojem obytné a administrativní funkce města.

Největších změn z hlediska prostorové struktury města se Kutná Hora dočkala v období socialismu, mezi lety 1948 – 1989, kdy bylo město poznamenáno masivní bytovou výstavbou, výstavbou areálů s průmyslovou funkcí a propojování města s předměstími.

Po roce 1989 docházelo z větší části ke změnám fyzické struktury města. Dalo by se říci, že si město uvědomilo, jaké výjimečné po architektonické stránce je. V roce 1995 bylo

město Kutná Hora zapsáno na seznam světového dědictví UNESCO, čímž se oficiálně zařadilo mezi nejvýznamnější města na světě.

2 CÍL PRÁCE

Hlavním cílem této diplomové práce je postihnout základní charakteristiky vývoje vnitřní prostorové struktury města Kutné Hory od jeho založení, až po současnost. Se zaměřením na procesy probíhající po roce 1989. Prostorová struktura města se vyvíjela a byla ovlivňována mnoha faktory. Pozornost bude věnována hlavně fyzické, sociální a funkční složce města Kutná Hora.

Úvodní část práce bude věnována teoreticko-metodologickým aspektům geografického výzkumu prostorové struktury města. V této části bude popsána prostorová struktura města jako předmět geografického výzkumu a charakteristika základních směrů geografického výzkumu měst, jak se vyvíjely v historii geografie.

Další část bude charakterizovat zkoumané území z hlediska základní geografické charakteristiky.

V případě Kutné Hory bude důležitou částí kapitola, týkající se historického vývoje území města Kutná Hora.

Stěžejní pro tuto práci budou části zabývající se prostorovou strukturou, genezí města, současný staven a možnostmi rozvoje do budoucna. Dále pak část zabývající se demografickou a sociální strukturou města.

Práce bude řešena na základě rešerše literatury, zpracování dat Českého statistického úřadu a v neposlední řadě vlastním terénním šetřením a jednáním s klíčovými aktéry města.

3 METODY ZPRACOVÁNÍ

Cílem této práce bylo zhodnotit vývoj vnitřní prostorové struktury města Kutná Hora. Ke zpracování této diplomové práce jsem využil kombinaci různých metod zpracování. Z větší části se jednalo o rešerši odborné literatury, jak historické, tak odborné, zabývající se současnými procesy probíhajícími ve městech.

Kapitola prostorová struktura města jako předmět geografického výzkumu byla vyhotovena na základě rešerše odborné literatury zabývající se tématem studia prostorové struktury měst a základními směry geografického výzkumu měst.

Kapitola základní geografická charakteristika zkoumaného studovaného území byla vytvořena kombinací rešerše odborné literatury a rozбором strategického plánu města Kutná Hora.

Kapitola vývoj města Kutná Hora byla zpracována na základě rešerše odborné historické literatury s důrazem na urbanistický vývoj studovaného území.

Kapitola vnitřní prostorová struktura města Kutná Hora byla vypracována na základě studia a rozboru územního plánu města Kutná Hora, v kombinaci se studiem strategického plánu rozvoje města Kutná Hora.

Kapitola zabývající se demografickou a sociálně prostorovou strukturou města Kutná Hora byla vytvořena na základě studia a zpracování dat poskytnutých od Českého statistického úřadu. Data byla získávána z výsledků sčítání lidu, domů a bytů z let 1991, 2001 a částečně z výsledků SLDB 2011. Pro přehlednost zjištěných výsledků mého studia byly vytvořeny přehledné tabulky a grafy.

Další ztěžejní kapitoly byly vypracovány na základě terénního výzkumu, konkrétně uskutečněním dotazníkového šetření mezi obyvateli města Kutná Hora a rozhovorem se starostou města.

Celá práce byla zpracována v textovém editoru Microsoft Word 2010, tabulky a grafy byly vytvořeny v tabulkovém editoru Microsoft Excel 2010. Kartogramy byly vytvořeny v programu Arc View a data vycházela z analýzy výsledků SLDB.

4 PROSTOROVÁ STRUKTURA MĚSTA JAKO PŘEDMĚT GEOGRAFICKÉHO VÝZKUMU

4.1 Prostorová struktura města

Prostorovou struktura města bývá charakterizována jako abstraktní, nebo generalizovaný model rozmístění města v geografickém prostoru. Prostorové struktury se sledují z hlediska prostorové diferenciacce a prostorové organizace.

V klasickém pojetí je prostorová struktura města založena na uspořádání sociálně-ekonomických jevů. Systémový přístup uvažuje město jako soubor subsystémů, které tvoří, a které jsou vázány na sociálně-ekonomické jevy. Tyto jevy pak mezi sebou vykazují vzájemné vazby.¹

Chápání pojmu vnitřní prostorové struktury města je obecně v oblasti geografického výzkumu měst dosti pružné a mnohdy se přizpůsobuje výzkumnému konceptu. Tato situace plyne ze značné složitosti města jako objektu geografického výzkumu, který tak často zasahuje i do jiných vědeckých disciplín.²

Při komplexním studiu prostorové struktury města by měly být zohledněny některé společné prvky. Důležité je dodržovat logické uspořádání a propojení jmenovaných dílčích složek. Pokud je to možné, srovnávat s podobnými šetřeními zkoumaného města či jiných měst. Nejdůležitější je však určit zobecněním jednotlivých dílčích procesů probíhajících v prostorové struktuře města, během jejího vývoje, hlavní faktory způsobující nastartování, průběh i konečné důsledky těchto procesů.³

Prostorová struktura města je tvořena dvěma základními složkami, a to fyzickým prostředím a sociálním prostředím. Fyzické prostředí je tvořeno přírodním prostředím a zástavbou, které tvoří základ pro realizaci lidských činností. Sociální prostředí tvoří obyvatelstvo a jejich aktivity. Při analýze individuálních charakteristik jednotlivců nebo

¹ MATLOVIČ, 1998

² MATLOVIČ, 1998

³ MATLOVIČ, 1998

domácností se jedná o analýzu sociální prostorové struktury města. Při analýze charakteru lidských aktivit se jedná o analýzu funkční prostorové struktury města.⁴

Můžeme tedy usuzovat, že prostorová struktura města je složena z několika složek. Rozlišujeme a popisujeme tři základní složky vnitřní prostorové struktury města, a to fyzickou prostorovou strukturu, funkční prostorovou strukturu a sociální prostorovou strukturu. Všechny složky se vyvíjely a vyvíjejí na pozadí přírodního prostředí, kterým jsou limitovány a zároveň v těsné interakci, tak že jedna bez druhé nemůže existovat.

4.1.1 Fyzická prostorová struktura města

Fyzickou prostorovou strukturou města rozumíme morfologickou stavbu městského prostoru a rovněž fyzický stav budov, staveb a jiných objektů. Morfologická struktura je utvářena odlišným způsobem zastavění městského prostoru. Základními prvky morfologie města jsou pozemky, ulice a budovy, které tvoří složitější systémy. Morfologie zástavby má horizontální i vertikální dimenzi.⁵

Dále je tvořena morfologickými procesy, které jsou z pravidla rozdělovány na procesy nové výstavby a procesy transformační. Při nové výstavbě se obvykle odráží, zda se jedná o jednorázové zastavění, nebo o postupné zastavování.

Fyzický stav můžeme hodnotit na základě rozlišování nově postavených objektů, plně rekonstruovaných objektů, částečně rekonstruovaných objektů, objektů v rekonstrukci, objektů v zachovalém stavu, zchátralých objektů a volných pozemků⁶

4.1.2 Funkční prostorová struktura města

Funkční prostorová struktura města představuje rozmístění jednotlivých lidských aktivit na území města a z toho vyplývající odlišný způsob využívání území, pozemků a objektů.⁷

⁴ ŠINDLER, BEDNÁŘ 2007

⁵ ŠINDLER, BEDNÁŘ 2007

⁶ ŠINDLER, BEDNÁŘ 2007

⁷ SÝKORA, 2001

Hlavní klasifikace vychází z převažujícího využití plochy, primárně dělené na zastavěné plochy, s převahou bytové nebo nebytové funkce, a nezastavěné plochy. V silně urbanizovaných částech se sleduje poměr mezi nebytovým a bytovým využíváním. Při procesech prostorové expanze na periferii města, je sledován hlavně poměr mezi zastavěnou a nezastavěnou plochou. V mnoha případech není možné určit dané ploše jednu funkci, například v centru města, určujeme tedy plochy polyfunkční.

4.1.3 Sociální prostorová struktura města

Sociální prostorová struktura města je vázána na funkci bydlení. Tato struktura je hodnocena dle charakteristik trvale bydlícího obyvatelstva.

K analýze sociální prostorové struktury je využíváno charakteristik obyvatelstva vyjadřující demografický status, sociálně-ekonomický status, etnický status a sociálně-patologické jevy. Změny v sociální prostorové struktuře se analyzují na základě srovnání dat ze sčítání obyvatelstva pro dva časové horizonty.

4.2 Základní směry geografického výzkumu měst

Historie moderní geografie sídel se datuje od 2. pol. 19. stol., své kořeny má v dílech O. Schlütera, F. Ratzela a H. Blaichera. Dále se výzkumem sídel zabýval ve 20. Století K.Hassert. První empirické výzkumy měst byly ovlivněny specifickým přístupem jednotlivých národních škol.⁸

V Českých zemích se o rozvoj této disciplíny zasloužili V. Dvorský, J. Pohl-Doberský, J.Moschelesová, F. Koláček, Z. Láznička a F. Říkovský.

V současnosti známe několik základních směrů, které se během historie vyvinuly. Všechny směry odrážejí stav společnosti, kde a kdy vznikaly. Níže jsou uvedeny základní směry geografického výzkumu měst.

Urbanisticko-fyziografický přístup: Tento přístup ke studiu města vznikl ve dvacátých letech 20. stol., je spojován se jménem F. M. Fryxela. Prostorová struktura

⁸ MATLOVIČ, 1998

města je především ovlivněna fyzicko-geografickými charakteristikami. Důraz je kladen na změny životního prostředí na území města a vliv člověka na něj.

Morfologicko-genetický přístup: Tento přístup vznikl na přelomu 19. stol. a 20. stol. v Německu, kde mu dal základy O. Schlüter a na jeho práci navázal H. Hassiger a W. Giesler. V tomto přístupu je kladen důraz na morfologickou strukturu města, která se skládá ze dvou celků. Vnější (architektonická) a vnitřní (urbanistickou) stránku. Výzkum se soustředí právě na tyto dvě složky a ostatní dílčí složky prostorové struktury jsou zde zanedbány.

Sociálně-ekologický směr: Vznik tohoto směru je datován na počátek 20. stol., vznikl a rozvíjel se na půdě chicagské školy. Směr vychází ze sociálního darwinismu, kde je město považováno za organismus a jeho vnitřní pochody odpovídají biologické evoluci, tak jak je popsáno v Darwinově teorii.⁹

Rozdíly mezi bohatším a chudším obyvatelstvem, nebo jednotlivými částmi města je popsán, jako přirozený výsledek evolučního zákona.

Tento směr byl praktikován na výzkumu severoamerických měst, například Chicagu ve 20. letech 20. stol. Chicago se skládá, podle R. Parka, ze dvou úrovní, a to biotické a kulturní. Tyto dvě úrovně, formují fyzickou, funkční a sociální prostorovou strukturu města.

Podle všech těchto zákonitostí bylo definováno několik modelů města.

Zonální model podle Burgessa a Parka je založen na postupné změně využití území od centra směrem na periferii.

Hoytův sektorový model, který je také označován jako parciální model, vznikl z analýzy změn polohy bytů a domů vyšších společenských vrstev.

Model mnoha jader, zvaný též polycentrický, podle Harrise a Ullmana. Tento model vychází z předpokladu různorodého využití měst, kdy město chápeme jako vícejadernou

⁹ SÝKORA, 1993

strukturu. Tento model nebyl založen na diferenciaci sociálních vrstev obyvatelstva, ale jedná se o prostorovou diferenciaci sektoru pracovních míst.¹⁰

Neoklasický přístup: Tento přístup je založen na využití půdy, respektive na hospodaření a ekonomické hodnotě půdy v závislosti na jejím rozmístění.

Přístup vznikl na počátku 60. let 20. stol. Místo generalizace empirických dat, je využíváno matematického modelování, které je aplikované na trh s nemovitostmi a pozemky.¹¹

Na neoklasický přístup následně navazuje nová sídelní ekonomie, která vnáší do původního modelu dříve generalizované faktory.

Institucionální přístup: Tento přístup pochází z 60. let 20. stol. Poukazuje na to, že obyvatelstvo je limitováno svým postavením a mocí ve společnosti. Je založen na rozdělení moci ve společnosti, ovlivněnou politickou a ekonomickou silou, která diferencuje sociální prostorovou strukturu. Tento přístup postihuje funkční prostorovou strukturu města a sociální prostorovou strukturu města.¹²

Politicko-ekonomický přístup: Tento přístup pochází z přelomu 60. a 70. let 20. stol. Základem je hledání rovnováhy mezi stavem ekonomiky a sociálním postavením obyvatel. Pozornost je věnována především sociálním nerovnostem a spravedlivějšímu přerozdělování zdrojů v prostoru.¹³

4.3 Hlavní změny vnitřní prostorové struktury měst

V našich podmínkách se po změně politického systému, po roce 1989, nastartoval proces změny vnitřní prostorové infrastruktury měst. V postkomunistických zemích, se projevilo několik typů procesů. Těmi nejvýznamnějšími jsou regenerační procesy, úpadek a stagnace, komercializace, gentrifikace, ghettoizace a suburbanizace.

¹⁰ JEŽEK, 2001

¹¹ SÝKORA, 1993

¹² MATLOVIČ, 1998

¹³ SÝKORA, 1993

Procesy změn městského prostředí jsou často utvářeny vzájemnou kombinací změn fyzických, funkčních a sociálních charakteristik. Problémem je množství rozdílných výkladů jednoho procesu a neexistence jednotných definic.¹⁴

Regenerační procesy: Takzvané oživení, či revitalizace. V tomto procesu dochází k proměně fyzické složky prostorové struktury města, dochází ke zkvalitňování a rozšiřování bytového fondu města, a často úzce souvisí s komercionalizací města.

Úpadek a stagnace: U tohoto procesu dochází k opačným jevům, než je tomu u regeneračních procesů. Dochází ke zhoršování předchozího stavu fyzické složky prostorové struktury města. Proces v našich podmínkách zasáhl hlavně průmyslové plochy, které byly v rámci restrukturalizace uzavřeny.

Komercializace: Je proces, při kterém dochází k vytlačování funkce obytné, funkcí komerční, většinou postihuje městská centra.

Gentrifikace: Je procesem fyzické rehabilitace existujícího domovního a bytového fondu, spojeným s nahrazením původního sociálně slabšího obyvatelstva sociálně silnějším obyvatelstvem. K tomu procesu dochází v centrech měst a ve čtvrtích vnitřního města.¹⁵

Ghettoizace: Tento proces je opakem gentrifikace, nastává ve spojitosti s chátráním domovního a bytového fondu, společně s úpadkem ekonomické a sociální struktury obyvatelstva. Výsledkem je vznik sociálně diferenciovaných čtvrtí a změna fyzické struktury města.

Suburbanizace: Suburbanizace je procesem, který transformuje venkovskou krajinu v zázemí velkých měst na městskou.¹⁶ Proces je zapříčiněn stěhováním obyvatelstva z částí města s vysokou hustotou zalidnění, do méně osídlených částí. V suburbanizovaných oblastech města mohou obyvatelé k bydlení využívat větší plochy za nižší cenu. Ovšem tento proces přináší mnoho negativních projevů, z důvodu kladení velkého významu masové automobilové dopravě z těchto oblastí do center.

¹⁴ ŠINDLER, BEDNÁŘ, 2007

¹⁵ ŠINDLER, BEDNÁŘ, 2007

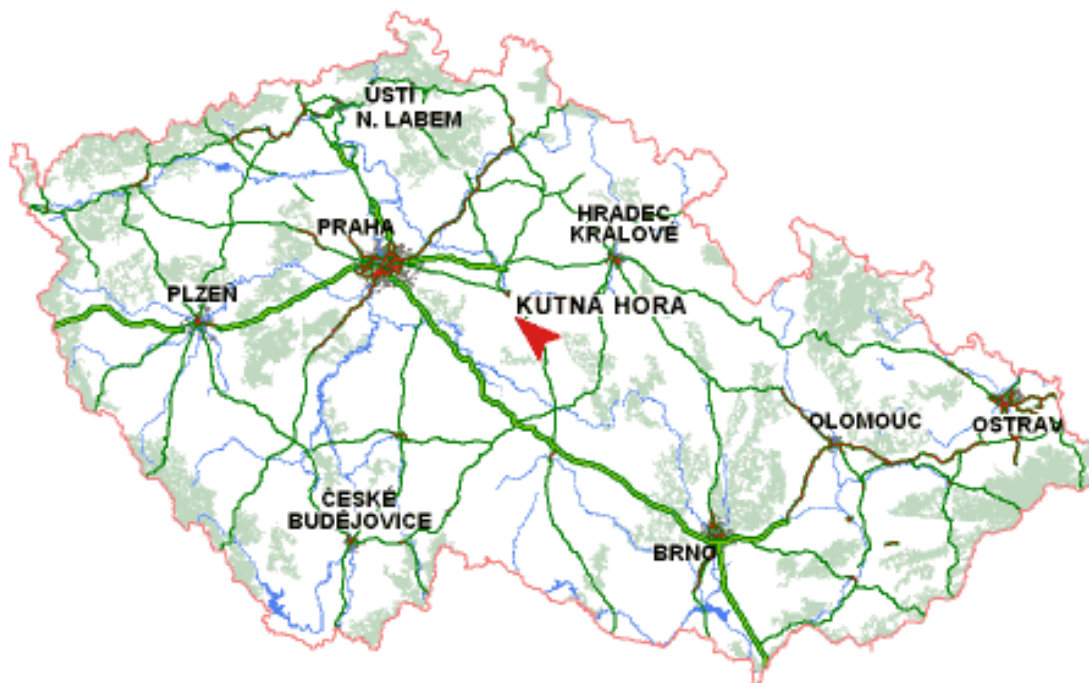
¹⁶ ŠINDLER, BEDNÁŘ, 2007

5 ZÁKLADNÍ GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA STUDOVANÉHO ÚZEMÍ

5.1 Poloha

Město Kutná Hora se nachází v jihovýchodní části Středočeského kraje, při hranici s Pardubickým krajem a krajem Vysočina. Od hlavního města Prahy se nachází jihovýchodním směrem 89 km (silniční dopravou) 69 km (vzdušnou čarou) 75 km (železniční dopravou).

Obr. č. 1: Poloha Kutné Hory v rámci České republiky

Zdroj: CENIA, vlastní úpravy

Do roku 2003, bylo město Kutná hora okresním městem, od roku 2003 je Kutná Hora obcí s rozšířenou působností (ORP), jehož správní území čítá 51 obcí, z nichž tři – Kutná Hora, Uhlířské Janovice a Zruč nad Sázavou – mají statut města. Svou rozlohou, 64 268 ha, je ORP Kutná Hora 5. největším ORP ve Středočeském kraji. Nejbližšími městy se statusem ORP jsou Kolín (15 km) a Čáslav (11 km).

Obr. č. 2: Poloha Kutné Hory v rámci Středočeského kraje

Zdroj: CENIA, vlastní úpravy

Z hlediska evropské regionální a strukturální politiky náleží město Kutná Hora do regionu NUTS II Střední Čechy. Město Kutná Hora se nachází na základě Politiky územního rozvoje (PÚR) na rozvojové ose OS 5 – Praha-Kolín-Jihlava-Brno.

Souřadnice středu města jsou 49°57' s.š., 15°16' v.d. Celková rozloha města je 3 310 ha, z čehož zastavěné plochy tvoří 235 ha.

5.2 Fyzicko-geografická charakteristika

Zájmové území náleží geomorfologicky do provincie Česká vysočina, subprovincie Česko-moravská subprovincie, oblasti Českomoravské vrchoviny, celku Hornosázavské pahorkatiny a podcelku Kutnohorské plošiny. Nadmořská výška zájmového území se pohybuje v rozmezí od 208 m n. m. do 356 m n. m. Území je ukloněno k severovýchodu až východu, severní část Kaňovských vrchů k severu. Na severu území tvoří řada vrchů (Kaňk, Sukov, Kuklík, Miskovický vrch, Vysoká) horizont města.

Pro Kutnohorskou plošinu jsou charakteristická hluboká zaříznutá údolí vodních toků, v území města to jsou údolí Vrchlice a Bylanky. V zájmovém území je patrný výrazný vliv člověka na reliéf. Množství materiálu z důlní činnosti, poklesy z poddolování přetvořilo výrazně vzhled původního přírodního reliéfu. Důlní činnost v území zanechala stopy ve formě vytěženého haldového materiálu, který výrazně utváří druhotnou morfologii terénu, stejně tak jako následky hlubinné těžby ve formě propadů a poklesů. Propadání se projevuje deformací povrchu. Dle dat Geofondu České republiky, jsou na sledovaném území registrována poddolovaná území, zaujímající plochu téměř celého zastavěného území a nejbližšího okolí města Kutná Hora.

Geologická stavba zájmového území je tvořena provrásněnými krystalickými břidlicemi Kutnohorského krystalinika, které je tvořeno metamorfovanými horninami, jedná se o ruly, svory, migmatity a amfiboly. Vyskytují se dále amfibolické, pyroxenické a grafitické ruly, erlany, mramory, kvarcity a serpenticity.

Nejvíce rozšířeným půdním typem ve sledovaném území jsou antropogenní půdy, které jsou výsledkem důlní činnosti. Množství hald a výsypek bylo postupným obhospodařováním v průběhu let zúrodněno. Půdy tohoto typu jsou typické množstvím hrubého materiálu a velkým podílem písčitých složek. Jsou lehké, mělké a snadno vysychají. Dalším půdním typem rozšířeným ve sledovaném území jsou hnědozemě a pararendziny. Hnědozemě jsou nejčastěji středně těžké půdy. Obsah humusu u hnědozemí je nižší než u černozemí, jejich složení je však stále příznivé pro zemědělské využití. Hnědozemě má zhoršené sorpční vlastnosti, avšak méně náchylné k vysychání. Pararendziny jsou půdy vázané na substráty zvětralin karbonátově-silikátových hornin, vápnitých břidlic a pískovců, tyto půdy jsou lehčí, skeletovité a s nižším obsahem humusu.

Většina území se rozkládá v teplé klimatické oblasti T2. Jihozápadní část a severní část území postupně přechází do oblasti mírně teplé MT10. Hranice mezi oblastmi prochází přibližně po ose městských částí Kaňk-Hlouška-Horní Žižkov-Dolní Žižkov-Perštejnec. Průměrná roční teplota je 8,5°C. Průměrný roční úhrn srážek činí 578 mm. Větší část města se rozkládá v závětrné poloze. Převažuje severozápadní, v zimě jihovýchodní proudění. S ohledem k terénu, jsou časté výskyty inverzí a výskyty jezer studeného vzduchu v mrazových kotlinách

Tab.č.1: Charakteristika klimatických oblastí

	T2	MT10
Počet letních dnů	50 - 60	40 – 50
Dny v roce s průměrnou teplotou nad 10°C a více	160 - 170	140 – 160
Počet mrazových dnů	100 – 110	110 - 130
Průměrná teplota v lednu	-2 - -3°C	-2 - -3°C
Průměrná teplota v červenci	18 – 19 °C	17 – 18°C
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	90 – 100	100 – 120
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	40 – 50	50 – 60

Zdroj: Klimatické oblasti ČR¹⁷

Největší vodní tok na území města je Vrchlice, která společně se svým levostranným přítokem Bylankou odvodňuje větší část území. Za městem, 4 km proti proudu toku Vrchlice, byl v 19. stol. vybudován Velký rybník, původně pro potřeby velkého počtu mlýnů. Nad Velkým rybníkem byla v roce 1972 vybudována vodárenská nádrž Vrchlice, na pitnou vodu. Další umělá nádrž byla zbudována na Křenovce, mezi Perštejnem a Neškaredicemi, původně pro potřeby závlah. Postupně se však zvyšuje její rekreační využití. Umělá nádrž pro účely zavlažovací, byla zbudována i na kopci Sukov, jedná se o betonovou nádrž na vrchu kopce, kam byla přečerpávána voda z Labe a následně zavlažovány místní sady, dnes je tato nádrž již mimo provoz.

5.3 Administrativní členění zkoumaného území

Území města Kutná Hora se dělí na 12 městských částí. Z toho městského charakteru je 7 městských částí a to: Hlouška, Karlov, Kutná Hora – Vnitřní Město, Sedlec, Šipší, Vrchlice a Žižkov. V těchto městských částech žije většina populace Kutné Hory.

Městských částí Kutné Hory vesnického typu je 5, jedná se o městské části Kaňk,

¹⁷ QUIIT, 1975

Malín, Neškaredice, Perštejnec a Poličany. V současnosti v těchto městských částech převládá obytná funkce, většina zástavby je tvořena rodinnými domy.

Tab. č. 2: Hustota osídlení, rozloha a počet obyvatel v jednotlivých městských částech.

	hustota osídlení (ob./km²)	rozloha (ha)	počet obyvatel (1991)	počet obyvatel (2001)
Hlouška	4 100	133	5 344	5 457
Kaňk	301	233	626	700
Karlov	121	443	484	535
K.H. - Vnitřní Město	1 983	132	3 046	2 616
Malín	493	176	775	870
Neškaredice	58	460	219	268
Perštejnec	39	408	23	159
Poličany	87	218	207	190
Sedlec	378	292	1 179	1 103
Šipší	5 518	103	5 970	5 670
Vrchlice	150	247	305	371
Žižkov	755	466	3 383	3 514

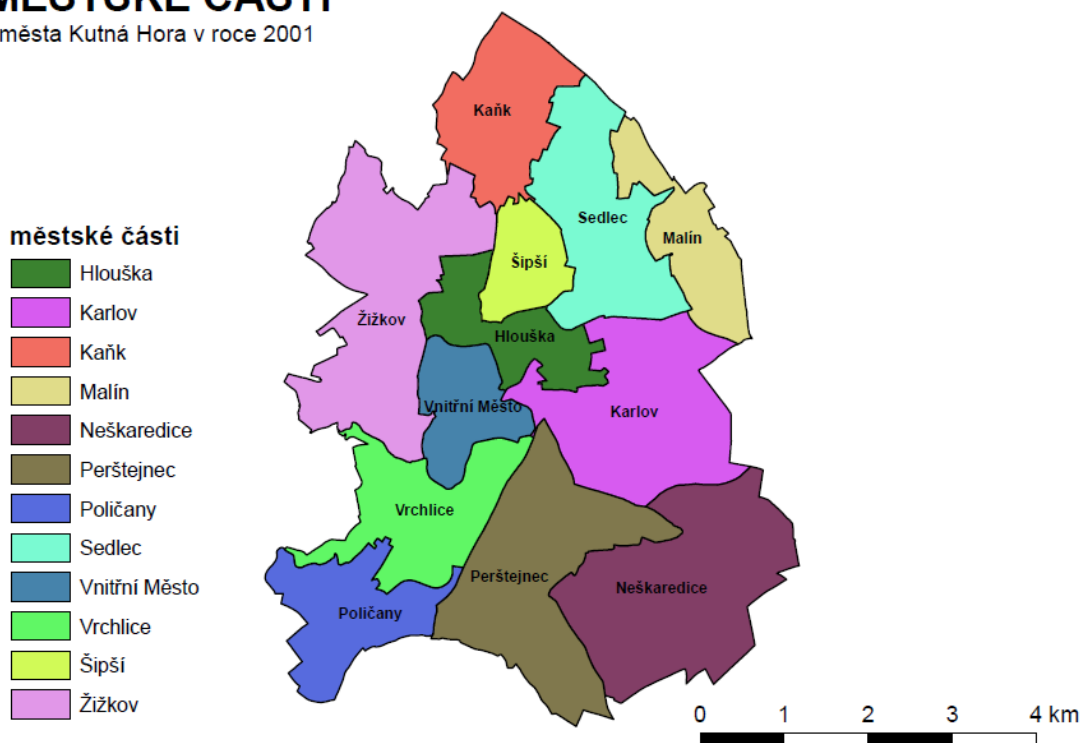
Zdroj: Historický lexikon obcí, ČSÚ

Městské části, jako jednotky vyššího řádu, se dále dělí na jednotky nižšího řádu, a to na základní sídelní jednotky, vycházející z podkladů Českého statistického úřadu. Kutná Hora je rozdělena na 40 základních sídelních jednotek, z čehož 23 základních sídelních jednotek má méně než 50 obyvatel. Základní sídelní jednotky jsou využívány hlavně ve statistických šetřeních Českého statistického úřadu.

Obr. č. 3: Městské části Kutné Hory v roce 2001

MĚSTSKÉ ČÁSTI

města Kutná Hora v roce 2001

Zdroj: ČSÚ, MÚ Kutná Hora

Ve 20. Století probíhal proces integrace okolních obcí. V Kutné Hoře se jednalo o dnes městské části Kaňk, Malín, Neškaredice, Perštejnec, Poličany a Sedlec. V tabulce č. 3 jsou uvedena data první písemné zmínky o dané lokalitě a rok integrace.

Tab. č. 3: Integrované městské části podle roku první písemné zmínky a roku integrace k městu Kutná Hora.

	první písemná zmínka	rok integrace
Kaňk	1436	1950
Malín	990	1975
Neškaredice	1402	1961
Perštejnec	1308	1950
Poličany	1300	1981
Sedlec	1142	1950

Zdroj: Historický lexikon obcí

5.4 Doprava

5.4.1 Silniční doprava

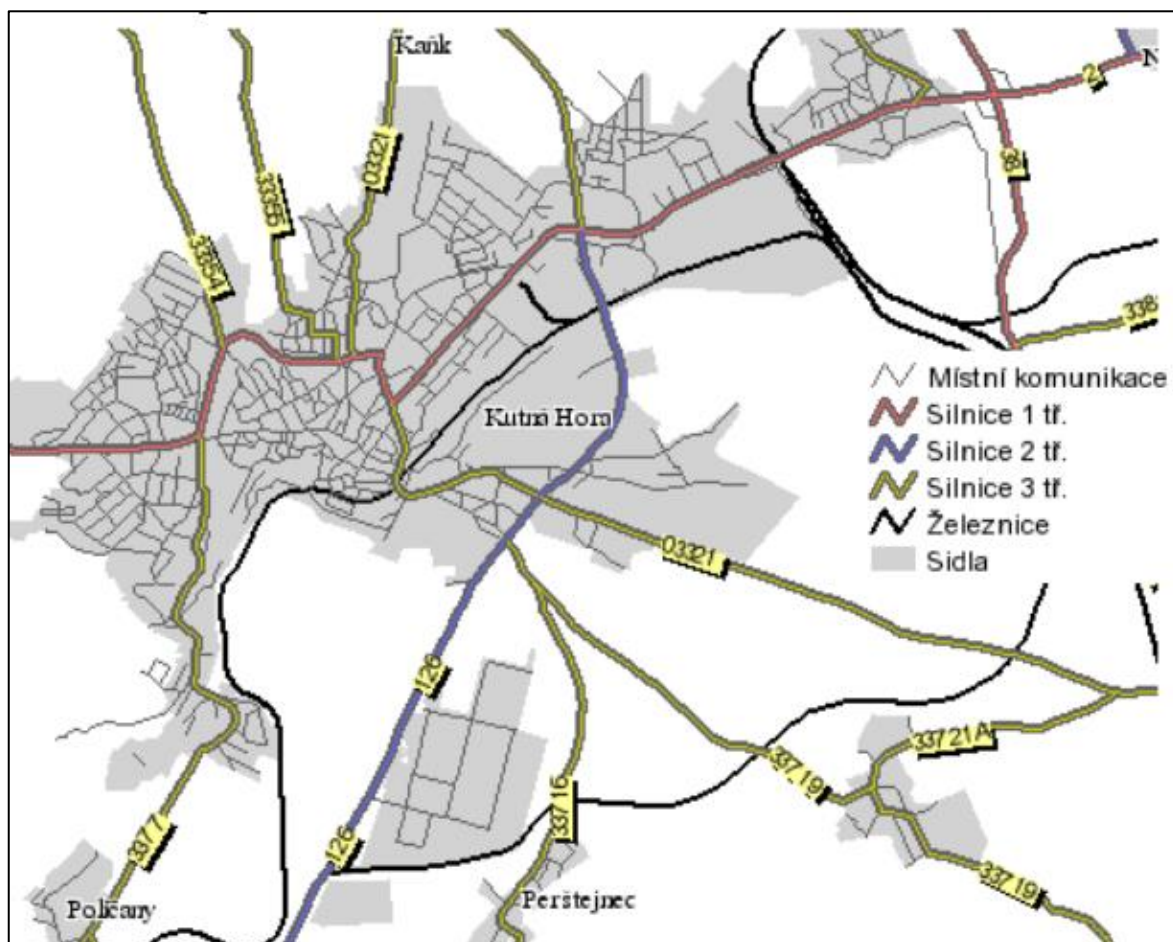
Město Kutná Hora protíná od západu na východ silnice 1. třídy I/2 (Praha-Kutná Hora – Přelouč – Pardubice). Jedná se o nejvýznamnější komunikaci protínající město. Silnice I/2 protíná město od západu (ze směru Praha), rozděluje městskou část Žižkov prakticky na 2 poloviny a pokračuje až těsně k západní hranici historického centra, respektive městské části Kutná Hora – Vnitřní Město. Silnice I/2 tvoří prakticky severozápadní, severní a severovýchodní hranici historického centra. Na křížení ulic Štefánikova a Masarykova se odklání od hranice historického centra a protíná městskou část Hlouška. Dále na východ tvoří osu městské části Sedlec, kde prakticky odděluje obytnou zónu, od výrobní zóny (areál Philip Morris). Dále protíná městskou část Malín. V nejvýchodnější části katastru města Kutná Hora kříží významnou silnici 1. třídy I/38 (Jihlava – Havlíčkův Brod – Kolín – Nymburk) a opouští katastr obce ve směru Přelouč – Pardubice.

Neméně významnou silnicí je pro Kutnou Horu již zmiňovaná silnice 1. třídy I/38 (Jihlava – Havlíčkův Brod – Kolín – Nymburk). Tato silnice protíná katastr města Kutná Hora v severovýchodní části a neprochází zastavěným územím.

Ve městě Kutná Hora začíná silnice 2. třídy II/126 (Kutná Hora – Zbraslavice – Zruč nad Sázavou). Silnice u obchodního domu Albert, na hranici městských částí Hlouška a Sedlec, kde je napojena na silnici 1. třídy I/2. Silnice je významná, z hlediska dopravního napojení průmyslové zóny Na Rovinách (ČKD Kutná Hora, Foxconn) na síť silnic 1. třídy. Silnice II/126 tvoří osu bývalého okresu Kutná Hora a spojuje severní část bývalého okresu s jeho jižní částí a je proto důležitá i z hlediska dopravního spojení ze spádových obcí katastru ORP Kutná Hora do Kutné Hory.

Místní komunikace navazují na výše uvedené průtahy silnic procházející zastavěným územím. V novodobé zástavbě mají pravidelné ulicové uspořádání. V historickém jádru je uliční profil užší, což je řešeno organizačními opatřeními.¹⁸

Obr. č. 4: Dopravní infrastruktura Kutné Hory

Zdroj: Profil města Kutná Hora

5.4.2 Železniční doprava

Město Kutná Hora je napojena na celostátní síť drah prostřednictvím tratě 230 Kolín – Havlíčkův Brod, na které byl zahájen provoz roku 1869. Trať 230 je dvoukolejnou elektrifikovanou tratí. Na trati 230 se nachází železniční stanice Kutná Hora – hlavní

¹⁸ PROFIL MĚSTA KUTNÁ HORA, 2003

nádraží.¹⁹ Z jižní části železniční stanice Kutná Hora – hlavní nádraží je vedena vlečka do areálu ČKD Kutná Hora.

Železniční stanice Kutná Hora – hlavní nádraží je však umístěna značně excentricky v severovýchodní části města. Nachází se mezi městskými částmi Sedlec a Malín. Doprava blíže centru města a do obytných zón města (sídlíště Šipší a Hlouška, Žižkov) městskou hromadnou dopravou.

Dále území města protíná regionální dráha 235 Kutná Hora – Zruč nad Sázavou, v provozu od roku 1905. Jedná se o jednokolejnou neelektrifikovanou železniční trať. Trať tvoří osu bývalého okresu Kutná Hora. Z této trati je vedena vlečka do areálu Philip Morris, od roku 1999 není využívána. Trať 235 protíná město od severovýchodu k jihu. Na trati se na území města nachází 5 stanic – Kutná Hora – hlavní nádraží, Kutná Hora – Sedlec, Kutná Hora – město, Kutná Hora – předměstí a Poličany, a částečně tak supluje městskou hromadnou dopravu.

5.4.3 Veřejná doprava

Veřejná doprava je v Kutné Hoře zajišťována autobusy. Autobusové nádraží je umístěno při severním okraji historického jádra u silnice III/033 21. Kutná Hora má městskou autobusovou dopravu o 6 linkách. Autobusovou dopravu ve městě zabezpečuje společnost Veolia Transport Východní Čechy a.s.

Příměstské linky jsou taktéž zajišťovány společností Veolia Transport Východní Čechy a.s. a jsou vedeny z Kutné Hory do Čáslavy, Kolína, Sázavy, Uhlířských Janovic, Zbraslavic a Zruče nad Sázavou.

¹⁹ PROFIL MĚSTA KUTNÁ HORA, 2003

6 VÝVOJ MĚSTA KUTNÁ HORA

6.1 Preindustriální období²⁰

Počátky města jsou spojeny s počátky těžby stříbra na Kutnohorsku, ve 2. pol. 13. století za vlády Přemysla Otakara II. (1253-1278). V tomto období docházelo k příchodu prvních prospektorů a horníků z Jihlavska a Německobrodsko.

Koncem 13. stol. došlo k velkému kolonizování Kutnohorska, díky hojným nálezům rudných žil.

Sedlecký klášter, v celé oblasti předtím majetkově dominující, se nakonec ocitl z valné části stranou. Přímé zapojení kláštera do dolování komplikovaly tehdy platné předpisy horního práva. Ty umožňovaly beztretné zabránění libovolných pozemků za účelem dolování nebo následné úpravy rudy, podle principu „rychlejší bere“, původního vlastníka pozemku navíc zatěžovaly povinností zabezpečit plynulý průběh těžby, zajištění dodávek stavebního dřeva, udržování komunikační sítě nebo zásobování vodou. Problém pro klášter představoval také masivní příliv nového obyvatelstva, které přestože se usazovalo na klášterní půdě, nepodléhalo klášterní jurisdikci. Situace byla složitější i proto, že obydlí horníků vznikala nejen v rámci těžebních areálů, ale vzhledem k charakteru krajiny a zejména rozložení vodních zdrojů také v areálech již existujících klášterních vsí. Rozvoj těžby nepřinesl sedleckému klášteru jen negativa. Klášter získával jako náhradu za utrpěné ztráty finanční náhrady v podobě třetinového podílu na urbuře a z výnosů panských lánů a polí.²¹

Ve zvýšené míře začaly být žádány také některé služby a provozy, jako například lázně či mlýny.

Těžba se rozvíjela překotně. Hned u šachet se houfovala obydlí havířů. V prvních letech po intenzivních odkryvech byl kutnohorský areál, jako živé a neuspořádané ležení. V centru živelně rozvíjené těžby se rodilo sídliště městského typu, jehož dispozice se lišila

²⁰ ŠIMŮNEK a kol, 2010

²¹ CHARVÁTOVÁ, LÍBAL, 1994

od typických přemyslovských měst založených ve 13. stol. Vyznačovala se nepravidelným uspořádáním bez výrazného centrálního rynku.

Soustředění velkého počtu lidí s sebou přinášelo velké nároky na zásobování. Množstvím pracovních sil, požadavky na organizaci i rozsahem investic se stříbrné podnikání konce přemyslovské epochy lišilo od všeho předchozího. Proto se začaly šířit nové organizační formy.

V roce 1300 nechal Václav II. razit v Kutné Hoře pražský groš, krytý ze zásob kutnohorského stříbra. Tím byl dán počátek kvalitní stříbrné minci, tvořící po několik staletí základní článek měnového systému v českém státě. Brzy se stal oblíbený platidlem i za hranicemi státu.

Otevřením kutnohorského revíru se české země zařadily k předním producentům stříbra v evropském měřítku. V roce 1304 kdy do země vtrhla vojska pod vedením Albrechta, nevydala se na Prahu, ale táhla na Kutnou Horu, město mělo jen chatrné opevnění ale i přesto byl útok odražen. Po této zkušenosti bylo zbudováno kvalitnější opevnění celého města, jež se osvědčilo v roce 1307, kdy Kutná Hora odolala dalšímu obléhání římského krále Albrechta.

Na počátku 14. století byla Kutná Hora plošně rozlehlým, lidnatým a sociálně členitým sídlištěm rozloženým nad údolím Vrchlice, i když formálně statut města dostala až později.

Ještě koncem 13. století došlo k výstavbě jádra Vlašského dvora, sloužícího jako mincovna a královské sídlo. Další dominantu představoval Hrádek, první gotické stavby se datují do průběhu 14. století. Městská zástavba nebyla ještě plynulá a souvislejší, jednalo se o ostrůvky jednotlivých dvorců a stavení. Většina obyvatelstva byla německého původu.

Kutná Hora vstoupila do let vlády Jana Lucemburského jako plnohodnotné město. Dosavadní hornická aglomerace, získávala urbanistický charakter a právní postavení města. Patrně již v 90. letech 13. stol. se královští urbureři snažili získat pro Kutnou Horu městská práva. Jejich snaha narazila na odpor sedleckého kláštera a zřejmě z tohoto důvodu se podařilo vysadit Kutnou Horu jako plnoprávné město až za vlády Jindřicha Korutanského. Městský statut Kutné Hory je poprvé doložen roku 1308. Ještě v horním zákoníku Václava II. z roku 1300 je uváděna v protikladu k městům pouze jako mons, tedy

oblast horního práva. Název města odrážel jednak jeho hornický charakter (Hora, Mons, Berg) a jednak využil původem středoněmecký pomístní název Kutte(šachta, těžní jáma, důl), který horní revír nesl ještě před založením města a který vychází pravděpodobně z freiberského prostředí.

Lokátory, kteří provedli náročné vysazení Kutné Hory, jako města je těžké určit, hypotézy poukazují na královské urbureře a mincmistry v letech 1306-1310. Podíl na vysazení města mohl mít také sedlecký opat Heindenreich, jehož klášter se podílel na urbanizaci prostoru již dříve, vystavěl a vlastní zde domy, lázně a mlýny, další městiště pak přenechával těžařům, jak bylo obvyklé podle horního práva. Samotný klášter získával z rozvoje těžby velké finanční prostředky a pod správou opata Heindenreicha prošel nákladnou gotickou přestavbou, jejímž vrcholem se stal konventní chrám Panny Marie, založený na katedrálním půdorysu. Do stejné doby náleží také výstavba sedleckého hřbitovního karneru s patrovou kaplí a dalších, dnes již nedochovaných budov kláštera.

Přerod horní aglomerace v město měla urychlit výstavba opevnění v návaznosti na dvojí obléhání králem Albrechtem Habsburským na počátku 14. stol. Samotný půdorys města podle těchto názorů odráží chaotický a neuspořádaný shluk osad kolem původních důlních děl a komunikací.

Půdorys města respektoval starší síť komunikací a center těžby. Určujícími se staly cesty od sedleckého kláštera ke Kouřimi a z Čáslavi do Kolína. Ke komunikaci bylo využíváno při nízkém stavu vody rovněž koryto potoka Páchu, kam mířila jedna z bran. Ve 14. stol. prostor Kutné Hory míjela významná tzv. Haberská stezka z Moravy do Prahy.

Charakter kutnohorského urbanismu byl výrazně ovlivněn hornickými aktivitami a hutní výrobou. Město bylo založeno mezi dvěma významnými důlními pásy (Oselským a Roveňským) a doly se vyskytovaly také přímo v jeho areálu. Významné koncentrace důlních děl se nacházely především na předměstí Holzmark, před Kouřimskou branou a uvnitř hradeb na Rossmarktu, a v okolí kostela Sv. Bartoloměje, Panny Marie Na Náměti nebo Vlašského dvora. Přítomnost hald hlušiny a odpadů z těžby byla zjištěna na většině míst v jádru města. Hutnické provozy se soustřeďovaly v předhusitské době nejprve v městském jádru, posléze na předměstí Kohlmarkt (dnes Karlov) a při potoce Bylance pod Bylany. Vedle hutí jednotlivých rudokupců stála královská huť, při potoce Páchu. Potok Pách, představoval vodní zdroj také pro mlýny, pivovary a početné lázně.

Obvod Kutné hory obepjal prstenec hradeb, prolomený velkými věžovými branami a menšími brankami. Ve východní části města, směrem k sedleckému klášteru, se nacházela židovská čtvrť, během husitských válek zanikla a později nebyla obnovena.

V obvodu městských hradeb vyrůstalo od dvacátých let 14. stol. několik velkých chrámových staveb. Ty nahrazovaly starší provizorní dřevěné sakrální stavby, které vyrůstaly živelně v blízkosti dolů. Mezi nejvýznamnější patřil kostel zasvěcený Panně Marii, zvaný Hořejší či Vysoký, dnes Sv. Jakuba, který se stal centrální chrámem Kutné Hory. Dále pak kostel Sv. Bartoloměje, který sloužil české menšině. Na Dolejším městě-
tzv. Dolejší kostel Panny Marie na Náměti a kostel Sv. Jana Křtitele, zničený za husitských válek. U Kouřimské brány pak kostel Sv. Jiří a kostel Sv. Martina, mimo hradby kostel Všech svatých, zvaný Stará Kutna. Na Kaňku, tehdejším předměstí, kostel Sv. Vavřince a kostel Sv. Máří Magdaleny. A kostel Sv. Václava, v dnes zaniklé vsi, na místech zvaných Roviny.

Počet obyvatel předhusitské doby je odhadován na 8000, mohl však být i vyšší. Kutná Hora spolu s Kolínem a Čáslaví byla centrem jazykově německé oblasti, která se zde udržela až do husitských válek.

Rozsáhlé důlní dílo s hutními provozy, vysokou spotřebou uhlí a dřeva poznamenalo tvář krajiny v celém regionu.

Kutná Hora ve 14. století byla spravována osmnáctičlennou městskou radou v čele se dvěma šepmistry a královským rychtářem. Městská rada využívala vlastní radnici, která byla již k roku 1375 opatřena orlojem. Mezi další významné stavby ve městě náležely masné krámy v blízkosti radnice, chlebné krámy, tzv. vysoké krámy nebo škola.

Překotnému vývoji Kutné Hory odpovídala skutečnost, že město po celé 14. stol. nemělo vlastní farní kostel. Kutnohorské chrámy byly pouze filiálními kostely či kaplemi farního kostela v Malíně, pod patronátem sedleckého kláštera.

Kutnohorští měšťané vnímali vliv sedleckého kláštera se znepokojením. Roku 1386 vzniklo bratrstvo Těla Kristova, tvořili jej nejbohatší a nejvlivnější obyvatelé města, a jejich cílem bylo vybudovat pro Kutnou Horu nový reprezentativní chrám, stojící mimo vliv sedleckých opatů. Po dohodě s pražskou kapitulou založilo v mezích pněvické farnosti na ostrohu před hradbami města nový chrám Těla Kristova a Sv. Barbory, na místě starší

svatobarborské kaple. Ke stavbě chrámu na katedrálním půdorysu, založeného kolem roku 1388, bratrstvo využilo služeb pražské dvorské stavební huti. Autorem plánu pro nový chrám byl Petr Parlář. Chrám byl koncipován jako typický měšťanský kostel pozdního středověku, určený především pro soukromé kaple a oltáře nejbohatších rodů. Z původního plánu byla realizována pouze část a ani přes pozdně gotickou dostavbu, nebyl chrám nikdy zcela dokončen.

Dvorská stavební huť Parlářů v Kutné Hoře nestavěla pouze chrám Sv. Barbory. Od konce 14. stol. dostavovala oba mariánské kostely a prováděla náročnou přestavbu Vlašského dvora v reprezentativní panovnické sídlo.

V roce 1403 bylo okolí města silně zpustošeno Zikmundovými vojsky. Kutná Hora během husitských válek byla věrná králi Zikmundovy, který zde často pobýval. Po jeho odchodu do Uher, společně s ním odešla i většina protihusitského, převážně německého obyvatelstva. Kutná Hora na jaře 1421 obsazena vojsky Pražanů, které město zpustošilo a zničilo výstavný sedlecký klášter. Husitské války byly osudové pro město stejně tak i pro sedlecký klášter, přerušily růst města a ustaly i hornické práce.

V první polovině dvacátých let 15. stol. město postihly dva velké požáry, které měly za následek destrukci velké části města. Zničeno bylo veškeré sociální zázemí města – lázně, chlebné a masné krámy, pivovary, mlýny a sýpky.

Ke stabilizaci došlo po roce 1433, kdy došlo k částečnému návratu a majetkovému vyrovnání, německého obyvatelstva. Došlo k rychlému rozvoji a za vlády Jagellonců byla Kutná Hora opět nejvýznamnějším městem v Čechách, hned po Praze.

Od poloviny 15. stol. bylo postupně zesilováno vnější hradební pásmo a v roce 1490 byly dokončeny všechny hlavní brány.

V období přestavby města po husitských válkách hrála důležitou roli úprava půdorysu domovních bloků a výstavba měšťanských domů. Běžnou zástavbu doplňovaly mohutné domy palácového typu a samostatně ohrazené dvory. Domovní zástavba byla charakteristická složitou spleť i několikapatrových sklepů. Uliční průčelí byla charakteristická loubím, štítem, domovním znamením a vysunutými arkýři.

Základy nové svatobarborské hutě položil pražský kameník Hanuš. Hanuš začal s budováním základů vnějších opěrných pilířů vysokého chóru a budoval triforium. Po

smrti mistra Hanuše byl městskou radou pozván z Prahy Matěj Rejsek. Rejsek pokračoval na dostavbě až do roku 1506, kdy zemřel. Hut' Matěje Rejska se podíleli i na pokračující výstavbě kostelů Panny Marie na Náměti a Sv. Vavřince. Jeho dílem je i kamenicky zdobená nádrž na pitnou vodu- Kamenná kašna (1495).

Hospodářský a architektonický rozmach města souvisel s rozvojem důlního podnikání, hutní a mincovní činnosti. Zdokonalila se hornická technika a horníci se dostávali až do hloubky 600 metrů.

Bohatí měšťané začali své domy přestavovat do renesančního životního stylu. V Kutné Hoře vznikaly ojedinělé palácové domy, jejichž architektura byla členitější, vyznačovala se uplatněním reprezentativní výzdoby a nadstandardním vybavením interiérů. Příklady těchto staveb byly: Hrádek Jana Smíška, Kamenný dům a Sankturinovský dům. Ze Sankturinovského domu se zachovala pouze obytná čtyřpatrová věž. Současně s přestavbou Hrádku byla v letech 1448 až 1504 realizována přestavba staršího hornického kostela Nejsvětější Trojice, který měl sloužit jako rodová nekropole, stavba byla provedena záměrně připomínající architekturu z doby Václava IV.

Sídlem městské rady byla radnice, ta ovšem byla zničena za husitských válek a až do roku 1499 neměla Kutná Hora stálou radniční budovu. Až po roce 1499 vznikl přestavbou několika měšťanských domů nejrozsáhlejší radniční útvar té doby v Čechách. V okolí radnice se pak nacházely nejvýznamnější kutnohorské domy.

Renesance se projevila na městě pouze v detailech a město jako celek zůstávalo gotické.

I po zvolení Ferdinanda I. českým králem (1526) si udržovala Kutná Hora postavení druhého nejvýznamnějšího města v Čechách. Od 30. let 16. stol. však začala město postihovat politická a ekonomická krize. Stavební ruch ve městě, který býval úměrný prosperitě důlního podnikání, začal stagnovat.

Stavební činnost na sklonku 16. stol. reprezentuje stavba vysokokostelecké školy z roku 1595. Poslední větší růst důlní činnosti přišel na přelomu 15 a 16 století.

Bělohorská porážka českých stavů v listopadu 1620 a její důsledky dopadly i na Kutnou Horu. Město ztratilo svůj celonárodní význam, dochází k jeho úpadku umocněného válečnými událostmi.

Jezuité přicházejí do města za vojenské asistence roku 1626. Jezuité dostali do správy některé ze zabavených městských statků, kostel Sv. Jiří a především chrám Sv. Barbory, který plnil funkci kolejniho kostela. Jeho vnitřní prostory byly barokizovány. V roce 1732 byla sejmuta z chrámu Sv. Barbory stanová střecha a nahrazena byla střechou sedlovou se třemi barokními věžičkami.

Události třicetileté války a její důsledky dolehly jak na celou zemi, tak na Kutnou Horu. Nejhorší byla pro město švédská okupace v roce 1639. Nastal dramatický úbytek populace, útlum stavební činnosti a postupné chátrání řady budov. K stavební aktivitě se město probouzelo až po konsolidaci politických a hospodářských poměrů kolem poloviny 17. stol. V barokní Kutné Hoře se zásluhou jezuitů a voršilek objevily nové stavební aktivity.

V roce 1667 zahájili jezuité podle projektu italského barokního architekta Domenica Orsiho v těsném sousedství chrámu Sv. Barbory stavbu monumentální koleje. Stavební práce trvaly po dobu sedmdesáti let. Uměle navršená terasa před kolejí byla osázena dvanácti sousošími a vázami. V roce 1727 spojili jezuité kolej s chrámem visutou zastřešenou galerií. Kolej znamenala velkou proměnu panoramatu Horního města.

V první polovině 18. stol. byla dílnou Františka Bauguta postavena většina soch před jezuitskou kolejí a morový sloup, postaven v letech 1714-1715, jako prosba za odvrácení morové epidemie. Mor se v Kutné Hoře objevil již v roce 1680, celkem zemřelo v kutnohorské farnosti asi 1500 osob. Byly zastaveny práce v dolech a město muselo zřídit lazaret.

Architektonické prostředí Kutné Hory první poloviny 18. Stol. obohatily stavby vrcholného baroka- novostavba městského kostela Sv. Jana Nepomuckého a klášter voršilek. Kostel Sv. Jana Nepomuckého byl postaven v letech 1734-1752 podle projektu architekta Františka Maxmiliána Kaňky. Sestry řádu Sv. Voršily přišly do Kutné Hory v roce 1712. Na doporučení jezuitů plány na výstavbu voršilského kláštera vypracoval Kilián Ignác Dientzenhofer. Stavba započala roku 1733 a z původních velkorysých plánů byla realizována jen část.

Sedlecký klášter byl již v dřívějších dobách zničen a klášterní komunita žila v provizoriu při kostelu Sv. Filipa a Jakuba. Sedlečtí cisterciáci se od konce 17. Stol. soustředili na obnovu původního kláštera. Přestavba byla zahájena roku 1700 architektem Janem Blažejem Santini-Aichlem. Ten při obnově kláštera poprvé uplatnil styl později označovaný jako barokní gotika.

Josefínské reformy znamenaly zrušení a přestavbu dvou sakrálních staveb ve městě- kostela Sv. Bartoloměje a kaple Nejsvětější Trojice a zánik většiny kostelů v okolí města: kostel Sv. Martina, kostel Sv. Jiří, špitální kostel Sv. Kříže, kaple a Sv. Lazara, dále pak kostely Sv. Petra a Pavla, Sv. Václava v zaniklých osadách Pněvice a Roveň a kostela Sv. Filipa a Jakuba v areálu bývalého kláštera v Sedlci. Střed města navíc zasáhl požár v roce 1770, který znamenal konec původně pozdně gotické radnice. Po pěti letech byly její zbytky odstraněny a z volného místa vzniklo hlavní kutnohorské náměstí, dnes náměstí Palackého. V roce 1783 byl zrušen sedlecký klášter. Cisterciáci byli přeloženi, kostel odsvěcen a dočasně užíván jako sklad mouky.

6.2 Industriální období²²

Na počátku 19. stol. byla Kutná Hora pátým největším městem v Čechách a dvanáctým v českých zemích a to nejenom počtem obyvatel, ale i počtem domů. Po ekonomické stránce patřila k městům s minimálním průmyslem, s poměrně bohatou řemeslnou strukturou a širokým zemědělským zázemím. Jeho středověká sláva byla definitivně pryč a město se krom své velikosti a historických staveb nelišilo od mnohem menších poddanských měst.

V roce 1842 přišel místní doktor J.J.Štětka a P.M.Veselský s plánem založit veřejnou nemocnici, veřejnou knihovnu s čítárnou a divadlo.

²² ŠIMŮNEK a kol, 2010

Ve městě existoval poměrně silný textilní průmysl představovaný Breuerovou tiskárnou kartounů, založenou v roce 1789, doplněnou v roce 1800 o mechanickou přádelnu, která postupně zaměstnávala až 1200 zaměstnanců. V roce 1812 byla v Sedlci zřízena továrna na tabák, která postupně zaměstnala až 1500 osob. Až do poloviny 19. stol. probíhaly velmi omezené důlní práce v okolí Kutné Hory financované soukromými těžaři.

Městský charakter mělo počátkem 19.století v Kutné Hoře pouze její historické jádro vymezené středověkými, v té době již značně pobořenými, hradbami. Vše co se nacházelo za hradbami, mělo charakter roztroušené zástavby s převahou zemědělských usedlostí. Historicky se jednalo o předměstí Kutné Hory- Čech (dnes Žižkov), Pách (později Předměstí a dnes Vrchlice), Karlov a Hloušku. S výjimkou Karlova žádné z těchto předměstí nemělo vlastní urbanistické jádro a neexistovalo zde větší seskupení než pět až sedm budov.

Roku 1839 byla vybudována dětská opatrovna na Dačického náměstí. Jezuitskou kolej obsadilo v josefínských dobách vojsko. V téže době byl na náměstí Sv. Bartoloměje vybudován i nový městský špitál, který nahradil dosluhující na Karlově.

V první třetině 19. stol. se dotvořil komunikační systém města, který zůstal zachován až do současnosti.

Likvidace městských hradeb ovlivnila urbanistický vývoj Kutné Hory jen minimálně. Kutná Hora měla totiž dostatečnou zálohu rozvojových prostor v zahradách poblíž hradeb.

V roce 1823 vypukl požár, který pohltil více jak sto padesát domů, které bylo nutné obnovit. Vedení města využilo této příležitosti k přestavbě zničené části města a provedlo řadu regulačních zásahů- napřímilo uliční čáry, nové ulice nechalo vydláždít a ještě před tím pod jejich povrchem založilo stoky a vodovodní potrubí. Stavbu nových domů podpořil subvencemi. Obnova zničené části města se tak spojila s jeho asanací.

Roku 1862 vznikl v Kutné Hoře sokol a v roce 1884 byla vystavěna sokolovna.

Obraz Kutné Hory v letech 1884-1905 podstatným způsobem ovlivnila obnova kutnohorských památek iniciovaná spolkem Vocel. Na obnovu památek volně navazovala i úprava veřejných prostor, která od přelomu století byla provázána zakládáním veřejných

parků, které vznikají kolem chrámu Sv. Barbory a Vlašského dvora, menší parky byly pak zakládány i na jiných místech města, a to včetně postupně se rodících nových čtvrtí.

Ve druhé polovině 19. stol. se také začíná rozvíjet školství a v Kutné Hoře vyrostla řada nových školních budov. Rozvoj veřejného života se týkal i církví, svoji modlitebnu si vybudovali evangelíci století v ulici Jiřího z Poděbrad a na přelomu století si na Smíškově náměstí židé postavili synagogu.

Kutná Hora se postupně z pátého místa v počtu obyvatel mezi českými městy propadla s 15 542 obyvateli až na dvanácté místo, před začátkem 1. světové války. I přesto patřila Kutná Hora mezi intenzivně se rozvíjející se města. Zatímco v polovině 19. století byla Kutná Hora hlavně městem drobných a středních řemeslníků, koncem století se její sociální struktura změnila a byla městem řemeslnicko-dělnickým. V té době také Kutná Hora dostala označení „město škol a úřadů“, často používané až do začátku socialismu.

Velký průmysl zastupovala v Kutné Hoře hlavně Breuerova kartounka, která na přelomu století 19. a 20. zanikla. Největší kutnohorský zaměstnavatelem byla sedlecká tabákovka, která prožívala období největšího rozkvětu. Tabákovka od osmdesátých let 19. stol. začala vyrábět cigarety a celou výrobu zmechanizovala. Počátkem let padesátých vybudoval na Karlově M.B.Teller cukrovar.

V sedmdesátých letech vznikl v Hloušce akciový cukrovar, který však zanedlouho zkrachoval. K dalším velkým podnikům patřila továrna na oděvy a stejnokroje Emanuela Bělského. Velkou firmou byla i Hartmannova továrna na olej založena v šedesátých letech, rozšířena v sedmdesátých letech o výrobu živočišného uhlí, která ovšem už v sedmdesátých letech zkrachovala a byla přebudována na slévárnu.

Největší rozmach průmyslu spojený se vznikem nových firem však nastal až těsně po roce 1890, kdy vzniklo mnoho nových budov jako - Strakoschova továrna na obuv, Švarcova a Šolcova tiskárna, dvě varhanářské dílny, výrobní cementového zboží, slévárna a octárna.

Koncem 19. stol. byly podniknuty rozsáhlé pokusy o obnovu dolování. Většina skončila neúspěchem nebo problémy s důlní vodou.

Rozvoj města a průmyslu by nebyl možný bez rozvoje infrastruktury. Vodní energie již nestačila, a proto město vybudovalo roku 1881 v Hloušce městskou plynárnu a

v roce 1912 u městského nádraží i městskou elektrárnu. Roku 1884 byla do města zavedena železnice. Železnice spojovala město se Severozápadní drahou, která se města dotýkala pouze v Sedlci. Roku 1905 byla prodloužena železnice až do Zruče nad Sázavou a při této stavbě bylo vybudováno i nové městské nádraží, byla zbourána celá řada domů a zanikla pravobřežní část čtvrti Vrchlice.

Ještě v 19. stol. si město ponechávalo svoji středověkou zděnou strukturu. Sice i ve vnitřním městě vyrůstaly nové domy, výjimečně až dvoupatrové, ulice dostávaly dláždění a pod jejich dlažbou byly postupně skryty rozvody vody, kanalizace a plynu, ale celkový charakter města se příliš nezměnil. Vnitřní město se rozvíjelo jen velmi pomalu a stále zde byl dostatek stavebních parcel. Na dvojnásobek se rozrostla předměstí Žižkov a Karlov.

I přes náznaky regulační činnosti byl vývoj města dosud živelný. V závěru století se však objevily dílčí prvky formování jednotlivých zón ve městě. Vnitřní město představovalo především zónu obytnou a do značné míry i zónu výrobní, a to především v historicky mladším Dolním městě. Vnitřní, zejména Hořejší město představovalo správní centrum Kutné Hory. Přes vnitřní město procházely všechny hlavní komunikační tahy. Na předměstích byla situace jiná. Stále zůstávaly pouhým doplňkem vnitřního města, které mělo především funkci zemědělského zázemí. Postupně však narůstala obytná funkce předměstí a postupně i funkce výrobní.

Největší rozmach stavebních aktivit nastal v hospodářsky příznivých letech od počátku 20. stol., do začátku první světové války. Tehdy vzrostl počet domů oproti polovině 19. stol. ve vnitřním městě o dvanáctinu, na Žižkově o třetinu, na Karlově a Vrchlici zhruba o polovinu. V Hlouchce se počet domů více jak ztrojnásobil. Vedle již uvedených továren zde vznikla Hospodářská škola a po roce 1900 si pořídila tato škola novou budovu včetně školního statku.

6.3 Vývoj v první polovině 20. Století²³

V roce 1916 byla v Kutné Hoře zřízena opatrovna pro nezaopatřené děti. Školní budovy byly zabrány pro vojenské lazarety a školy byly soustředěny do Vlašského dvora a na Hrádek.

I přes ztížené podmínky se ve dvou prvních letech války v Kutné Hoře stavělo. Zejména na Žižkově, v Hloušce a na Karlově byly stavěny nové rodinné domky. Během válečného období vyrostlo v Kutné Hoře celkem 54 nových domů.

Období po první světové válce, 1920 - 1929, bylo dobou největšího rozkvětu města. Vyrostla řada veřejných budov, v roce 1928 proběhla Krajinická výstava a zlepšily se sociální podmínky obyvatelstva. Mezi velké projekty patřila výstavba okresního úřadu, stavba divadla (Tylovo) a biografu (Modrý kříž).

Sportovní život obohatil Sokol, který vybudoval na Žižkově v roce 1928 letní cvičiště a v roce 1931 i letní sokolovnu.

Průmyslové podniky byly po válce oslabeny, ale do roku 1923 se opět všechny zvedly z útlumu. Ovšem mezi lety 1930-1934 během hospodářské krize mnoho továren zaniklo. Nejhorší byl zánik cukrovaru Teller, který byl velkým zaměstnavatelem v Kutné Hoře.

V meziválečném období ale vznikly i nové továrny. Největší z nich byla Továrna na výrobu bonbonů a čokolády Koukol-Michera na předměstí Hlouška. K největším Kutnohorským zaměstnavatelům patřily továrny na stávkové zboží Respo, výroba fotografických desek firmy René a výroba radiopřístrojů v továrně bratří Reinerových. Nová budova byla zbudována pro továrnu na hořčici Krupička, dále pak pila v Sedlci, továrna na nábytek Exner a továrna na výrobu chladících strojů Šobr. Výrazně byl i modernizován městský pivovar v Lorci. Rozvíjela se tabáková , slévárny a továrna na varhany J.Tučka a A.Mölzera.

²³ ŠIMŮNEK a kol, 2010

V meziválečném období si v Kutné Hoře otevřela své filiálky i řada bank a Městská spořitelna si postavila novou funkcionalistickou budovu, která se stala ozdobou města.

Vrcholu demografického rozvoje dosáhla Kutná Hora v předválečném období. V roce 1915 zde žilo 15542 obyvatel a poté již začal počet obyvatel města vytrvale klesat až na 13 892 v roce 1930.

V meziválečném období vznikla řada nových monumentálních veřejných budov. Vystavěna byla Zemská průmyslová škola, vedle ní modlitebna Jednoty bratrské a naproti ní i již zmiňované Tylovo divadlo. V Hlouchce byla postavena další základní škola a těsně před válkou i obytné domy pro gážisty. V historickém jádru se příliš nestavělo. Započalo budování kanalizace v Hlouchce a na Žižkově a byla vybudována první čistírna odpadních vod. Zásobování vodou bylo vyřešeno vybudováním vodárny v opuštěné šachtě Na Ptáku a zrekonstruovány byly rozvody pitné vody. Rozšířila se síť veřejného osvětlení, kde plyn vytlačila elektřina. Počátkem let třicátých vznikl rozsáhlý veřejný park v Breuerově zahradě.

V meziválečném období se město výrazně rozrostlo. Jeho růst byl však velmi nerovnoměrný. Ve vnitřním městě vzrostl počet nově postavených budov jen o dvacetinu a růst předměstí Vrchlice se zastavil, v Hlouchce a na Žižkově se počet domů více jak zdvojnásobil a na Karlově ztrojnásobil.

Nový prvek v meziválečném období představovalo plánování urbanistického rozvoje města. V roce 1929 architekt Rudolf Hraba předložil první regulační plán města. Jeho vize historického města obklopené šesti koloniemi bytových a rodinných domů se sekundárními centry s veřejnými budovami, pojímající do městského organismu i Sedlec s hlavním vlakovým nádražím, nebyla zatím překonána. Bohužel nebyla ani realizována.

Na předměstí Hlouchka vznikly obytné kolonie. Vysloveně dělnický charakter měla kolonie Karlov- čtvrť typizovaných přízemních dvojdomků. Nová výstavba v Hlouchce vyplnila většinu proluk mezi stávající řídkou zástavbou. S výjimkou úřadů, které zůstávaly v historickém jádru města, se stala Hlouchka do značné míry samostatnou- a to jak z hlediska vybavenosti k životu školami, a pracovními příležitostmi, tak i obchody, službami a možnostmi kulturního a sportovního vyžití. Po urbanistické stránce se Hlouchka vyvíjela živelně. Více než kilometr dlouhá centrálně umístěná Masarykova ulice nabízela možnost vybudovat z ní reprezentativní třídu celého města a umístit na ní centrální náměstí

a soustředit kolem ní nejvýznamnější veřejné budovy a vytvořit tak moderní doplněk historickému vnitřnímu městu. K tomuto plánu však nedošlo.

Předměstí Vrchlice se stala vyhledávanou především příslušníky střední třídy, kteří si zde budovali své rodinné vilky. Ve čtvrti nebyly žádné továrny a nebyla znečištěna průmyslem.

V meziválečném období byly rozděleny na stavení parcely zahrady na obou stranách Kouřimské ulice na Žižkově, kde vznikla řada nových pravidelně rozmístěných ulic s rodinnými domky kutnohorských úředníků, živnostníků i bohatších vrstev dělníků. Vznikly zde dvě sportoviště, již zmiňovaná sokolovna a fotbalové hřiště Respo.

Nejintenzivněji rozvíjející se čtvrtí v meziválečném období byl Karlov. Z bývalé návsi začaly postupně vyrůstat menší přízemní dělnické domky podél ulice K Bělišti. Jednotlivé domky byly stavěny i mezi poli podél starých cest směřujících do Jakuba a k Ovčárům. Na přelomu dvacátých a třicátých let již počet domů na předměstích převážil počet domů ve vnitřním městě.

Okupace republiky 15. března 1939 a zřízení Protektorátu Čechy a Morava se odrazily především v psychice lidí. Po hmotné stránce žádnou výraznou újmu Kutná Hora nepociťovala.

I přes nepříznivé hospodářské podmínky se podařilo během války provést opravu řady kutnohorských památek.

Nouze o suroviny donutila Němce k pokusům o obnovení dolování. Na Kaňku a pod Poličany byly prováděny průzkumné a čistící práce na starších důlních dílech.

Ve ztížených podmínkách pokračovaly započaté stavební akce. Probíhalo dláždění a nově i asfaltování ulic, výstavba kanalizace, veřejného osvětlení i plynofikace dalších částí města. Pod Vlašským dvorem byl rozšířen park a většina parků byla osazena lavičkami. Největší válečnou veřejnou stavbou bylo vybudování nové nemocnice. Do staré byl umístěn německý lazaret. Až do roku 1941 pokračovala i výstavba rodinných domků. V celém městě jich bylo postaveno 159.

V závěru poválečného tříletí byl připravován nový zastavovací plán Kutné Hory, který již pojímal Kutnou Horu se Sedlcem jako jeden celek. Z množství plánů, které si Kutná Hora stanovila, bylo kvůli nedostatku financí možné realizovat jen část. Podařilo se

vykoupit pozemky pro zelený pás kolem města, vybudovat veřejné koupaliště, postavit další dům pro vojenské gážisty i veřejné záchodky vedle okresního národního výboru.

6.4 Období socialismu 1948-1989^{24 25}

Po roce 1948 bylo rozhodnuto, že se město stane průmyslovým centrem okresu. V roce 1949 došlo ke stavbě nového hotelu. Oproti původnímu záměru, aby byl hotel vybudován z rekonstruovaných domů na Havlíčkově náměstí, byl postaven na Palackého náměstí na místo původní historické zástavby. Původní záměr předpokládal, že do náměstí budou zachovány barokní štíty původních domů. Ty se však zřítily, neboť prostor je silně poddolovaný, proto byl objekt postaven v železobetonové vaně.

V období 1948 až 1949 bylo vybudováno 49 nových bytových jednotek a dva rodinné domky.

K 1. lednu 1950 byl ke Kutné Hoře přičleněn Kaňk a Sedlec. Koncem roku 1950 byl schválen „Směrný územní plán“, jenž vytvořil podmínky pro plánovitý rozvoj města.

Období let 1951 až 1960 bylo charakteristické intenzivním jednáním o zprůmyslnění Kutné Hory, o její bytové výstavbě a zajištění dostatečného množství pitné vody. Ve městě fungovaly následující podniky a závody: Textilní závody Modena a Mira, Nábytkářský závod Interiér, Středočeské mlýny a pekárny, Čokoládovna Lidka, Tabáková továrna, Státní výrobní autodílů, Okresní průmyslový a okresní stavební podnik a Rudné doly Kaňk.

Obchodní síť se skládala pouze z malých obchodů, neexistovalo žádné obchodní středisko. V letech 1961 až 1967 probíhala výstavba strojírenského závodu ČKD v průmyslové zóně na předměstí Karlov, která měla za následek budování bytové výstavby. Ústav nerostných surovin vybuďoval na předměstí Sedlec v roce 1966 výzkumný areál. Tento ústav nabyt nadnárodního významu. V roce 1968 v blízkosti areálu ČKD vybudována sila pro skladování obilí z celého okresu a výrobní krmných směsí.

²⁴ JELÍNEK, 1990

²⁵ KAPAVÍKOVÁ a kol., 1978

Státní statek zahájil výstavbu zemědělských objektů v Neškaredicích a Poličanech (dnes městské části), do nichž převedl živočišnou výrobu dříve umístěnou v Sedlci, na Karlově a na Žižkově, čímž došlo k výraznému zlepšení životního prostředí v těchto okrajových částech města. Současně s výstavbou zemědělských objektů byla organizována výstavba rodinných domů pro zaměstnance.

31. srpna 1961 byla zřízena městská památková rezervace.

V roce 1967 založil Státní statek na svazích kolem Kutné Hory velké sady ovocných stromů o rozloze 390 ha, jež vytvořily zelený prstenec kolem města, jakoby město leželo uprostřed velké zahrady. V tomtéž roce se rozmohla bytová výstavba, bylo dostavěno 963 bytových jednotek, čímž bylo dokončeno sídliště na Revoluční třídě – včetně mateřské školy a obchodní sítě. Bylo dostavěno 78 rodinných domků v lokalitě v Mišpulkách, U Respa a U prachárny.

V letech 1967 až 1970 byla vybudována údolní přehrada Vrchlice, jež byla významná pro rozvoj Kutné Hory. Souběžně s touto stavbou byly vybudovány hlavní přivaděče, vodojemy a úpravna vody.

V roce 1973 se v městské části Sedlec začal stavět nový závod národního podniku Geoindustria. Proběhla modernizace státních výroben autodílů a závod byl přejmenován na národní podnik Praga.

Po dokončení výstavby sídliště na Revoluční třídě, pokračuje národní podnik Průmstav na Gorkého třídě a zároveň zahajuje budování největšího kutnohorského sídliště Na studních, které mělo 10000 obyvatel. V období let 1965 až 1975 bylo vybudováno 1747 nových bytových jednotek. Nadále pokračovala i intenzivní výstavba rodinných domků, kterých bylo v tomto období postaveno 369. Chyběly však mateřské školy, občanská vybavenost zaostávala za rozvojem bytové výstavby, byl nedostatek sportovních a kulturních zařízení.

V letech 1981 až 1988 probíhalo dobudování obchodní sítě a ostatní občanské vybavenosti, modernizace a výstavba nových škol, rozvoj kultury a společenského života a došlo ke zlepšení životního prostředí. Dále bylo postaveno 475 nových bytových jednotek, postaveno 206 nových rodinných domků a dokončena výstavba sídliště Na studních.

6.5 Vývoj od roku 1989 po současnost^{26 27}

Politické změny v listopadu 1989 uvolnily další rozvoj města i rozvoj soukromých, a to jak společenských, tak i podnikatelských aktivit. Vznikla řada nových i obnovených firem. Současně se však řada velkých firem nedokázala vyrovnat s novými ekonomickými poměry a zanikla. Definitivně tak počátkem devadesátých let vyhasla sláva kutnohorského dolování, neboť zanikly Rudné doly a zbyla po nich dosud nevyřešená zátěž životního prostředí. Zanikl i Ústav nerostných surovin, výrobce nákladních automobilů Avia a městský pivovar Lorec. Ze starých firem prosperuje sedlecká tabákovka, kterou koupil koncern Philip Morris a továrnu zásadním způsobem modernizoval a rozšířil – naposled v roce 2010, kdy byl postaven nový sklad. V roce 2007 přišel do Kutné Hory jihokorejský investor Foxconn, který vybudoval v sousedství ČKD novou továrnu na výrobu elektroniky. I v Kutné Hoře vybudovaly své pobočky mezinárodní obchodní řetězce Penny, Billa, Kaufland, Albert a v současné době je v jednání i výstavba nové obchodní pasáže spolu s hypermarketem Tesco.

Kutná Hora nezadržitelně stárne a přilákat mladé by mělo plánované zřízení vysoké školy v Kutné Hoře. Z dřívějšího dělnického města se Kutná Hora proměnila ve město s vysokým podílem podnikatelů. V důsledku zrušení továren a vzniku především rodinných firem se Kutná Hora vypracovala mezi města s nadprůměrnou nezaměstnaností, která se pohybuje kolem 10%.

Po listopadu 1989 se začalo v Kutné Hoře intenzivně stavět. Pro usměrnění často živelných stavebních aktivit byl vypracován nový územní plán. Řada postupně přijímaných změn v plánu však postupně znemožňuje realizovat některé jeho záměry. Obraz Kutné Hory nejvíce změnila obnova památek a dalších soukromých domů v historickém jádru města spolu s novou zádlažbou ulic a s ní spojenými přeložkami sítí. Kutná Hora tak po desetiletích opět nabývá podobu udržovaného historického města, kterou měla až do konce třicátých let. Zatímco ve vnitřním městě se převážně přestavovalo a jen výjimečně zde rostly novostavby, v ostatních čtvrtích vyrůstaly především rodinné domky. V Hloušce pak

²⁶ ŠIMŮNEK a kol, 2010

²⁷ MĚSTO A JEHO LIDÉ, 1998

byla asanována pravá strana Benešovy ulice a zde vznikla v roce 2010 řada nových bytových domů. Další vznikly v sousedství sportovní haly Bios. Nová výstavba vytvořila ucelené menší kolonie, k nejvýznamnějším z nich patří kolonie poblíž kostela sv. Trojice.

Výstavba již zmiňovaných obchodů a provozoven pohltila velkou část proluk mezi Kutnou Horou a Sedlcem a Karlovem. Tudy byl také veden nový komunikační systém, který umožňuje ze směru Tábor se vyhnout městu a pokračovat na Prahu.

V polistopadovém období vyrostlo v Kutné Hoře i několik nových veřejných budov. Patří mezi ně především budova České spořitelny a Gymnázia Jiřího Ortena, která byla vystavena daleko od centra, v bývalém sportovním areálu Respo v kolonii rodinných domů a byla trnem v oku místních obyvatel, během výstavby koncem devadesátých let docházelo k protestům místních obyvatel, kteří bránili stavbě často i vlastními těly. Z přestaveb pak byla významná budova Státního okresního archivu- v budově bývalé čokoládovny Lidka. Na Karlově bylo vybudováno nové koupaliště a v sousedství bobová dráha. Novou náplň dostala i budova jezuitské koleje, kde byly zpřístupněny expozice GASK(Galerie Středočeského kraje).

Mírně se změnila i funkční náplň jednotlivých čtvrtí. Výrobní funkce byla z historického jádra téměř vytlačena, zůstávají zde pouze drobné provozovny, a uchovává si svou správní funkci, s výjimkou sociální správy, pro níž byla v roce 2008 vybudována nová administrativní budova v Hlouchce. Po zrušení okresních úřadů a vyřešení vlastnických poměrů převzalo jeho budovu město a přesunulo sem vybrané odbory městského úřadu.

Přílišné soustředění radnice na potenciál cestovního ruchu a s ním spojenou obnovou historického jádra vedlo k hrozbě umrtvení této části města. Dnes již opět historické jádro žije a vrací se do něho funkce bydlení.

Kutná Hora, která byla v letech socialismu budována jako průmyslové město, se postupně přeměňuje v město, které svoji budoucnost vidí v rozvoji služeb pro cestovní ruch, doplňovaný surovinově a energeticky nenáročným průmyslem.

7 VNITŘNÍ PROSTOROVÁ STRUKTURA MĚSTA KUTNÁ HORA

V této kapitole je popsána morfologická struktura města Kutná Hora, jeho genezi a základní charakteristiky. Dále je detailněji popsáno funkční členění města. Celá část je zpracována na základě rozboru Územního plánu Kutné Hory, kapitoly 6 a dat ze SLDB.

Po překročení bariéry městských hradem se město Kutná Hora vyvíjelo bez zřetelnějších urbanistických koncepcí. Proto se obytné území často prolíná s územím výroby a výrobních služeb, což je příčinou řady stávajících disproporcí ve struktuře města.²⁸

K největšímu rozvoji města došlo od druhé poloviny po roce 1869, kdy díky napojení města na železniční dráhu spojující Prahu a Vídeň, které přispěla k rozvoji průmyslu ve městě. V období první republiky (1918-1939) bylo město značně ovlivněno množstvím kompozičních záměrů, které však zůstaly nedokončeny. Příkladem může být budováním podél dnešní Masarykovy ulice, se záměrem vytvoření nového centra města. K prudkému rozvoji došlo v 60. - 70. letech 20. století, kdy došlo k budování strojírenského závodu ČDK a s tím spojený rozmach budování bytového fondu, respektive budování 2 sídlišť v městských částech Šipší a Hlouška.

Základní členění města se dělí na plochy zastavitelné (urbanizovatelné) a na plochy nezastavitelné (neurbanizovatelné). Zastavitelnými plochy je myšleno zastavěné, nebo do budoucnosti zastavitelné, ve správním území obce, podle územního plánu města. Nezastavitelným územím je myšleno území, které nelze zastavět, respektive jen při výjimečných okolnostech a zvláštních podmínkách, které jsou stanoveny právními předpisy.²⁹

7.1 Morfologická struktura a geneze města³⁰

Město Kutná Hora je a bylo značně, což se rozvoje týče, omezeno přirozenými bariérami a civilizačními faktory. Město Kutná Hora je rozděleno na základní celky, respektive městské části. Každá jednotlivá městská část má svou strukturu ovlivněnou především historickým vývojem, terénními podmínkami a formou zástavby. Konkrétně,

²⁸ Územní plán města Kutná Hora, 2000

²⁹ Územní plán města Kutná Hora, 2000

³⁰ Územní plán města Kutná Hora, 2000

Kutná Hora je rozdělena na 12 městských částí – Hlouška, Kaňk, Karlov, Kutná Hora – Vnitřní Město, Malín, Neškaredice, Perštejnec, Poličany, Sedlec, Šipší, Vrchlice a Žižkov.

V této podkapitole je popsána základní morfologická struktura a geneze jednotlivých městských částí.

Kutná Hora – Vnitřní Město

Městská čtvrť Kutná Hora – Vnitřní město je městským centrem. Jedná se o historické jádro, respektive část města v původních hradbách. Hranice městského centra jsou vymezeny z jihovýchodní strany tokem říčky Vrchlice, ze západní strany ulicemi Kremnická a Československých legionářů. Severní a východní část městského centra je vymezena silnicí 1. třídy I/2. Městské centrum bylo 31. srpna 1961 vyhlášeno městskou památkovou rezervací. Středem této městské části je Palackého náměstí, které vzniklo až po roce 1770, po vyhoření a zbourání městské radnice, která zabírala prostor dnešního Palackého náměstí.

Zástavba a uliční síť jsou vedeny v původním půdorysu. Jediným větším zásahem v posledních 50 letech byla výstavba hotelu Mědínek v roce 1968, který byl postaven na centrálním Palackého náměstí, na místě původního bloku měšťanských domů. Zásahem, který však nenarušuje historické panorama městského centra, byla výstavba sportovní haly v těsné blízkosti kláštera Sv. Voršily v 70. letech 20. stol. Dále pak moderní dům v jižní části Komenského náměstí, zasazený do proluky v roce 2002.

Hlouška

Městská část Hlouška obepíná severovýchodní část městského centra. V této městské části se prolínají areály vnitřního města, vilové čtvrti i sídliště. Hlouška byla poznamenána z hlediska vývoje v posledních 100 letech nejvíce ze všech městských částí. Do 2. pol. 19. stol. byla Hlouška největším kutnohorským předměstím, která byla tvořena 62 domy. Hlouška měla výhradně zemědělskou funkci, a vedle zemědělců zde žily sociálně slabší

vrstvy obyvatel Kutné Hory. Do 2. pol. 19. stol. byl jediným významným průmyslovým objektem pivovar a cihelna.³¹

Východní část městské části byla budována na přelomu v 19. a v první polovině 20. století, jako obytná část města. Převládají zde rodinné domy a zástavba vilového typu. V současnosti zde stále probíhá výstavba rodinných domů a nachází se zde lokalita Třešňovka, vymezena územním plánem jako plocha určená pro bydlení a v současnosti zde developerská firma UTC Properties s.r.o. realizuje výstavbu rodinných domů a řadových rodinných domů.

Střední část městské části Hlouška je od východní části pomyslně oddělena ulicí Loreckou. Do počátku 20. stol. se v této oblasti nacházela pouze roztroušená zástavba domů, sady, zahrady a celé této oblasti dominoval areál Kutnohorského měšťanského pivovaru. Vývoj střední části je spojen hlavně s rozvojem průmyslu v období první republiky, kdy docházelo k budování obytné zástavby formou činžovních domů a zástavbou rodinných domků. V období první republiky došlo v této lokalitě k výstavbě několika podniků – čokoládovna Lidka, Timmerovo zahradnictví. Došlo i k výstavbě školy (T.G.Masaryka) ve funkcionalistickém stylu, která byla zasazena do obytné zóny. V průběhu druhé poloviny 20. století došlo v této lokalitě k vybudování autobusového nádraží, která této části Hloušky dominuje. A dále pak k výstavbě 4 panelových domů v 80. letech. Po roce 1989 v této městské části došlo k pouze k vybudování obchodního domu Billa a rekonstrukcím stávající zástavby.

Východní část městské části Hlouška byla poznamenána funkcionalistickou výstavbou v období první republiky, výstavbou sídliště v 70. letech 20. stol. a vybudování průmyslové zóny. Do konce 19. stol. se v této lokalitě nacházelo pouze roztroušené osídlení s množstvím sadů a zahrad. Podél dnešní Masarykovy ulice mělo být dle plánů z první republiky vybudováno nové centrum města. Vybuďovala se však pouze část plánované zástavby. Konkrétně činžovní domy severně od Masarykovy ulice a areál průmyslové školy. Jižně od Masarykovy ulice bylo v 70. letech vybudováno sídliště, charakteristické panelovými domy. Ve východní části se nachází brownfield bývalého

³¹ Novák, 2007

závodu Avia. V jižní části potom vlakové nádraží, které vzniklo v roce 1905. Jihovýchodní okraj městské části Hlouška, tvoří železniční trať 235 Kutná Hora – Zruč nad Sázavou, která ji odděluje od městské části Karlov.

Kaňk

Městská část Kaňk je původně hornickou osadou, kde se kolem dolů soustřeďovala zástavba havířských domků. Městská část se rozkládá mezi kopci Kaňk a Sukov a jedná se o periferní oblast Kutné Hory. Nejstarší zástavba se soustřeďuje kolem místního kostela sv. Vavřince, kde se nachází malé náměstíčko ohraničené zástavbou školy a pošty. Celé čtvrt' je tvořena zástavbou rodinných domů. V současnosti dochází v jižní části k nové výstavbě rodinných domů. Při severní části se rozkládá areál bývalých Rudných dolů, kde probíhala těžba až do roku 1991.

Karlov

Městská část Karlov se nachází ve východní části města Kutná Hora, od zbytku města je oddělena pomyslnou hranicí, jež tvoří železniční trať 235 Kutná Hora – Zruč nad Sázavou. Do počátku 19. stol. byl Karlov malým předměstím Kutné Hory, vesnického typu, kde se nacházely rozsáhlé struskové odvaly. Kolem návsi s rybníčkem stály 3 zemědělské usedlosti, doplněné domky rolníků podél silnice na Čáslav. Již od počátku 19. stol. se nacházely na Karlově 3 průmyslové podniky – 2 cihelny a manufaktura na výrobu bavlněných látek.³²

Městská část Karlov je v současnosti tvořena zástavbou rodinných domků a vilek. Většina domů v této městské části pochází z 50. – 70. let minulého století. Další rozmach výstavby rodinných domů přišel po roce 1995, kdy začala výstavba rodinných domů v areálu Klimeška, v jižní části Karlova. V okrajových částech Karlova, konkrétně v severní a východní se nacházejí výrobní oblasti, z nejvýznamnějších UNIKOM Kutná Hora a.s. V jižní části se nachází lokalita, kde byl ve druhé polovině 20. století vybudován

³² NOVÁK, 2007

sportovní areál – Zimní stadion, plavecký bazén krytý a venkovní veřejné koupaliště. Po roce 2001 byl vybudován venkovní aquapark a sportovní areál „Klimeska“ s bobovou dráhou.

Malín

Městská část Malín je od zbytku města oddělena železniční tratí 230 Kolín – Havlíčkův Brod. Jedná se o periferní městskou část Kutné Hory. Historie této městské části sahá do roku 950, kdy bylo sídlem Slavníkovců, čímž se řadí mezi nejstarší zastavěnou část Kutné Hory. Městská část Malín je vesnického typu. Centrem čtvrti jsou kostely sv. Jana Křtitele a sv. Štěpána. Městská část je rozdělena silnicí 1. tř. I/2, přičemž v jižní části se nachází zástavba rodinných domů z poloviny 20. stol. a menší zahrádkářská kolonie. V severní části pak starší zástavba zemědělských usedlostí, bývalý areál bývalého JZD a areál bývalého výrobního závodu školního nábytku. Po vnějším obvodu se nachází rodinné domy a řadové domy. V severovýchodní části se nachází lokalita „Pod Mejtkem“, kde došlo po roce 2005 k výstavbě řadových domů.

Neškaredice

Městská část Neškaredice se nachází 2 km jihovýchodně od kompaktní zastavěné části Kutné Hory. Jedná se o periferní městskou část. Původně tuto část tvořila od středověku pouze 1 rozlehlá zemědělská usedlost. Koncem 70. let 20. stol. došlo k výstavbě zemědělských objektů, do nichž byla převedena živočišná výroba, dříve lokalizovaná v jiných městských částech blíže centru. Současně s výstavbou zemědělských objektů byla organizována výstavba rodinných domů pro zaměstnance. V současnosti se v Neškaredicích nachází recyklační centrum v areálu bývalých zemědělských objektů. Výstavba nových domů zde neprobíhá, i z důvodu, že se jedná o sociálně vyloučenou lokalitu a mezi obyvateli Kutné Hory nepatří městská část Neškaredice mezi vyhledávanou lokalitu.

Perštejpec

Jedná se o periferní část města Kutná Hora. Městská část Perštejpec se rozkládá v údolí říčky Křenovka a slouží jako rekreační oblast města Kutná Hora. Městská část Perštejpec je tvořena zástavbou vesnického typu v centrální části zastavěného území. Kolem staré zástavby se rozkládá prstenec zahrádkářských chat, vybudovaných v 70. – 80. letech 20. stol. V severovýchodním katastru městské části Perštejpec se rozkládá průmyslová zóna Na Rovinách, ve které se nachází areál strojírenského závodu ČKD, výrobní závod Foxconn a zemědělský areál se sily a výrobnou krmných směsí.

Poličany

Periferní městská část Poličany se nachází v jižní části města Kutná Hora. Poličany jsou původně zemědělskou lokalitou. Do roku 1967 byla na území Poličan zástavba pouze vesnického charakteru – návěs obestavěna zemědělskými usedlostmi. V roce 1967 byla do městské části Poličany přesunuta část živočišné výroby ze Sedlce. Došlo k výstavbě zemědělského areálu a výstavbě 3 činžovních domů. V 80. letech 20. stol. pak došlo k výstavbě 5 rodinných domů a 6 domů v řadové zástavbě v jižní části Poličan. V severní části Poličan došlo k vybudování zahrádkářské kolonie.

Sedlec

Městská část Sedlec se nachází ve východní části města Kutná Hora. Jedná se o druhou nejstarší osídlenou lokalitu v Kutné Hoře, historie Sedlce se datuje do roku 1142. Zastavěná část se nachází při jihovýchodním úpatí kopce Kaňk. Sedlec je rozdělen na 2 části silnicí 1. třídy I/2. Severně od silnice 1. třídy I/2 se nachází v západní části historická zástavba – zemědělský statek se zámekem rodu Schwarzenbergů, smíšená zástavba z období 19. stol. a významná památka – hřbitovní kaple Všech svatých, známá jako kostnice. Podél severní strany silnice I/2 jsou 2 funkcionalistické domy, dále na sever se pak rozkládá oblast se zástavbou rodinných domů, budovaných v 2. pol. 20. stol. Jižně od silnice I/2 se nachází areál bývalého cisterciáckého kláštera s chrámem Nanebevzetí panny Marie, areál tabákové továrny Philip Morris, brownfield v podobě opuštěného areálu bývalého

ústavu nerostných surovin, vybudovaného v roce 1966. V nejvýchodnější části Sedlce se nachází železniční stanice Kutná Hora – hlavní nádraží.

Šipší

Městská část Šipší patří mezi nejmladší městské části. Ve východní části čtvrti se nachází oblast se zástavbou 115 rodinných domů, vybudovaných v letech 1950-1970. Většinu plochy městské části Šipší je však tvoří sídliště s panelovou zástavbou. Sídliště bylo vybudováno v polovině 70. let 20. stol., původně pro 10 000 obyvatel, dnes zde žije cca. 6000 obyvatel. Většinu bytového fondu tvoří osmipodlažní panelová zástavba. Sídliště Šipší má problémy s nevhodným dopravním napojením na městskou komunikační síť a nedostatečnými plochami pro parkování a garážování vozidel. V severní části Šipší, na urbanizované území plynu navazuje zahrádkářská kolonie. V nejvýchodnější části Šipší se nachází obchodní domy Albert a Kaufland, vybudované po roce 2000.

Vrchlice

Městská část Vrchlice, měla v historii významnou výrobní funkci. V 19. stol. se zde nacházela pouze cihelna a mlýny. Obytné funkce byla omezena sevřeným údolím Vrchlice a stály zde pouze 4 stavení.³³

V současnosti se v městské části Vrchlice nenachází žádný výrobní areál a můžeme hovořit o čistě vilové čtvrti. Městská část je tvořena zástavbou rodinných domů. V případě Vrchlice se jedná o tzv. satelitní městečko 70. a 80. let 20. stol., ale na rozdíl od dnešních satelitů je citlivě začleněno do krajiny. Městská část byla poznamenána další vlnou výstavby v po roce 2000, kdy v lokalitě Nad lesem bylo během následujících 10 let vybudováno 26 rodinných domů.

³³ NOVÁK, 2007

Žižkov

Městskou část Žižkov do konce 19. stol. tvořila koncentrace budov těsně za Kouřimskou branou. Zbytek Žižkova tvořili zemědělské usedlosti a 5 mlýnů na říčce Bylance, které zásobovaly město Kutná Hora moukou.³⁴

Městská část je při východní části tvořena zástavbou činžovních domů z 50. let. 20. stol. V lokalitě mezi ulicemi Kouřimská – Fučíkova se nachází zástavba funkcionalistických vil z první období první poloviny 20. stol. Severní část tvoří „tzv. sídliště naležato“, jedná se o zástavbu rodinných domů a řadových domů, budovaných v 70. - 90. letech 20. stol. Vše je doplněno množstvím zelených ploch a veřejných parků. V západní části Žižkova se nachází areál bývalých vojenských kasáren, atletický stadion, městská nemocni a poliklinika. Jižní část Žižkova je tvořena zástavbou rodinných domů z 2. pol. 20. stol. a v jihozápadním cípu tvořena zahrádkářskou kolonií. V roce 1997 byla uprostřed zástavby rodinných domků v jižní části města vybudována kontroverzní budova kutnohorského gymnázia.

7.2 Funkční členění města na sektory³⁵

Funkčním členěním města rozumíme rozložení funkcí ve městě, respektive vymezení funkčních ploch. Plochy vymezujeme podle funkce. Funkční využití ploch v současně zastavěném a zastavitelném území rozdělujeme na plochy smíšené centrální funkce, nejčastěji městské centrum, v případě Kutné Hory historické jádro. Dále pak plochy pro bydlení, plochy občanské vybavenosti, plochy pro sport a rekreaci, plochy pro výrobní aktivity, plochy pro speciální vybavenost, v případě Kutné Hory například areál kasáren. V neposlední řadě plochy pro komerční aktivity, plochy pro veřejná prostranství a zeleň, pro individuální rekreaci a zahrady. Zmíníme-li funkční využití ploch v nezastavitelném území, rozdělujeme plochy na krajinnou zónu produkční, krajinnou zónu přírodní a krajinnou zónu smíšenou. Důležité je základní dělení území na plochy zastavěné a nezastavěné, a propojení jednotlivých funkcí v území, z čehož zjišťujeme, zda se jedná o

³⁴ NOVÁK, 2007

³⁵ Územní plán města Kutná Hora, 2000

monofunkční, či polyfunkční město. Celá tato podkapitola je vypracována na základě studia Územního plánu města Kutná Hora.

Plochy pro smíšenou funkci centra

Plochy pro smíšenou funkci centra se vyznačují polyfunkčním využitím. Soustřeďují se zde úřady, a je zde soustředěno centrum společenského a kulturního života. V Kutné Hoře je soustředěna do historického jádra, respektive městské části Kutná Hora – Vnitřní Město. V územním plánu jsou plochy pro smíšenou centrální funkci zamýšleny napříč městskými částmi, jako aktuálně nejvýznamnějším záměrem je projekt zpracovaný architektem Otakarem Vávrou, na přestavbu areálu bývalého pivovaru v městské části Hlouška, na polyfunkční centrum společenského a kulturního života. Dále pak záměr vybudování polyfunkčního centra v městské části Sedlec, respektive areálu statku a zámečku patřícího rodu Schwarzenbergů.

Plochy pro bydlení

K nejvýznamnějšímu rozvoji ploch s funkcí pro bydlení došlo v posledních 60 letech. Podle funkčních typů se plochy pro bydlení dělí na bydlení vesnického charakteru, bydlení v rodinných domech městského charakteru, bydlení v bytových domech a smíšenou zónu s polyfunkčním využitím.

Bydlení vesnického charakteru je zastoupeno v periferních městských částech Kutné Hory, respektive v městských částech Kaňk, Malín, Neškaredice, Perštejnec a Poličany. Do budoucna se však s rozvojem tohoto typu ploch pro bydlení nepočítá a ve výše uvedených městských částech jsou vymezeny rozvojové plochy pro bydlení v rodinných domech městského charakteru.

Plochy rodinných domů městského charakteru jsou nejtypičtější pro městské části Karlov, Sedlec, Vrchlice a Žižkov, kde tvoří nejvyšší podíl v zastavěném území. Významné plochy pro výstavbu rodinných domů městského charakteru jsou vymezeny v několika lokalitách. Největší plochou určenou pro výstavbu toho typu domů je lokalita „Třešňovka“ na jižním svahu kopce Sukov, v městské části Hlouška, kde je aktuálně plánována výstavba cca 50 rodinných domů. Dále je to potom lokalita Pod Ptákem v západní části městské části Žižkov. Jižní úpatí kopce Kaňk, směrem od sídliště Šipší a východní část městské části Karlov.

Plochy pro bydlení v bytových domech jsou soustředěny hlavně do městských částí Šipší a Hlouška, kde se nacházejí 2 kutnohorská sídliště budovaná v 70. – 80. letech 20. stol., v městské části Hlouška dále činžovní bytové domy z období první poloviny 20. stol. a dále pak do východní části Žižkova, kde jsou soustředěny činžovní bytové domy z poloviny 20. stol.

Podrobný rozbor bytového a domovního fondu města Kutná Hora nalezneme v podkapitole 7.3 Bydlení, bytový a domovní fond.

Plochy výrobní aktivity

Plochy s výrobní aktivitou jsou v současnosti z urbanistického hlediska dobře lokalizovány mimo centrum města a jeho bezprostřední okolí. Veškeré plochy s výrobní aktivitou jsou soustředěny ve východní části města.

Při východní hranici městské části Hlouška se nachází sklady společnosti Lekkerland. Ještě v roce 2011 zde byl i výrobní areál Avia, oblast je však dnes vyčištěna a připravena k výstavbě nového obchodního centra Tesco.

Významné plochy s výrobní funkcí se nachází v severní části městské části Karlov, kde se nachází výrobní závod nábytkářské firmy Triant. Dále pak areál společnosti UNIKOM a.s.

Jednou z nejstarších ploch s výrobní funkcí se nachází v městské části Sedlec, kde se v areálu bývalého cisterciáckého kláštera nachází areál tabákové továrny, rozrůstající se v posledních 5 letech směrem k východu – budování skladových prostor.

Nejvýznamnější lokalitou je průmyslová zóna Na Rovinách, soustředěna v katastru městské části Perštejnec, od kompaktní zástavby města Kutná Hora je oddělena pásem zeleně. Rozvojová lokalita se nachází v rovinatém terénu. Tato průmyslová zóna má výměru 95 ha, z čehož je 80 ha již využito. Součástí této průmyslové zóny je výrobní areál ČKD Kutná Hora a výrobní závod Foxconn.

V plánu rozvoje výrobních ploch je také průmyslová zóna Karlov, při východní hranici městské části Karlov. Výměra této průmyslové zóny činí 24 ha.

Plochy pro občanskou vybavenost

Podle funkčních typů se dělí plochy pro občanskou vybavenost na plochy církevních zařízení, kulturních zařízení, stravování a ubytování, sociálních služeb, školských zařízení, zařízení veřejné správy a administrativy, zdravotnických zařízení a nevýrobních služeb.

Většina ploch s občanskou vybaveností je soustředěna v centru města, především jde o církevní zařízení, zařízení veřejné správy a administrativy, kulturní zařízení, stravování a ubytování.

Církevních zařízení se v Kutné Hoře nachází celkem 23, z toho 16 sakrálních staveb, 6 hřbitovů a 1 smuteční síň, jsou rovnoměrně rozmístěny po celém území města. Smuteční síň se nachází v severní části městské části Žižkov.

Kulturní zařízení jsou soustředěna v historickém centru města, jedná se o 1 knihovnu, 1 kino, 1 přírodní amfiteátr, 9 galerií, 4 muzea. Dále pak v městské části Hlouška městské divadlo a 1 kulturní dům.

Zdravotnické zařízení představuje nemocnice s poliklinikou, umístěna v západní části města.

V Kutné Hoře se nachází 8 mateřských škol, rovnoměrně rozmístěných v jednotlivých městských částech (krom městských částí Karlov, Neškaredice, Perštejtec, Poličany a Vrchlice), v městské části Hlouška se nacházejí 2 mateřské školy. 4 základní školy – ZŠ T. G. Masaryka a ZŠ Kamenná stezka ve východní části městské části Hlouška, ZŠ Jana Palacha, umístěna na sídlišti Šipší a ZŠ Žižkov, umístěna v městské části Žižkov, v těsném sousedství chrámu Sv. Barbory. Dále pak 2 gymnázia – Církevní gymnázium v klášteře Sv. Voršily, Gymnázium Jiřího Ortena v městské části Žižkov, zasazené do lokality zástavby rodinných domů. 1 střední průmyslová škola v městské části Hlouška. 1 střední odborné učiliště v městské části Karlov.

Funkci zařízení sociální péče zajišťuje Domov Barbora, sociální péče pro seniory, a centrum u Bartoloměje, pro mentálně postižené, v severní části historického jádra. A 3 domy s pečovatelskou službou, 2 v severní části městské části Žižkov a 1 v městské části Hlouška.

Plochy pro komerční aktivity

K většímu rozvoji této aktivity dochází až v posledních letech, a to na hranicích městských částí Sedlec a Šipší, kde se nachází obchodní domy Kaufland, Albert, Penny market, obchodní centrum Pasáž. Rozvoj těchto aktivit souvisí se změnou odvětvové struktury v ekonomice, kdy dochází k výraznému rozvoji terciérní sféry.³⁶

Plochy pro rozvoj komerční aktivity se dále nacházejí ve východní a jižní části Karlova. Dále pak ve východní části městské Hlouška, kde se čeká na zahájení stavby nového obchodního domu TESCO.

Plochy pro sport a rekreaci

Největšími plochami pro sport a rekreaci jsou SK Olympia (dříve Rudá hvězda) v západní části Žižkova, sportovní areál a sportovní hala Sokol v centrální části Žižkova. V městské části Šipší je to pak nově vybudované víceúčelové hřiště s umělým travním povrchem. V městské části Hlouška se nachází sportovní hala BIOS. V jihovýchodní části Karlova je veřejnosti k dispozici sportovně – rekreační areál Klimeška s plaveckým bazénem, venkovní koupaliště s vodními atrakcemi, beach volejbalové hřiště, zimní stadion a bobová dráha. Ve městě je celkově nedostatek hřišť okrskového charakteru. Počítá se s projektem výstavby víceúčelové sportovní haly v oblasti mezi ZŠ Kamenná stezka a průmyslovou školou.

³⁶ PROFIL MĚSTA, 2003

8 DEMOGRAFICKÁ A SOCIÁLNĚ PROSTOROVÁ STRUKTURA MĚSTA

Za demografické ukazatele považujeme všechna základní i analytická data, které se vztahují k jednotlivým složkám procesu demografické reprodukce, tj. k úmrtnosti, porodnosti, sňatečnosti, rozvodovosti, nemocnosti a potratovosti. Základní data získáváme z výsledků sčítání lidu, evidence přirozené měny, evidence migrací, z registrů obyvatelstva a z různých výběrových šetření obyvatelstva. Jsou to například – celkový počet obyvatel, počet zemřelých, počet narozených, počet rozvodů, počet sňatků atp. Výsledné absolutní údaje se dávají do vzájemných souvislostí a počítají se poměrná neboli relativní čísla, takzvaná analytická data, která se dle způsobu výpočtu označují jako ukazatele, míry, kvocienty a indexy.³⁷

Tato kapitola a následující podkapitoly byly vytvořeny na základě dat získaných od Českého statistického úřadu a jejich pracovníků.

Obyvatelstvo je jedním z nejdůležitějších socioekonomických charakteristik. Podkapitoly jsou orientovány hlavně na vývoj počtu obyvatel, vývoj přirozeného přírůstku, složení obyvatelstva podle věku, pohlaví, vzdělání, náboženské a národnostní struktury. Hlavním cílem je srovnat stav obyvatelstva v Kutné Hoře pomocí dat ze SLDB z roku 1991, z roku 2001 a 2011.

8.1 Bydlení, bytový a domovní fond

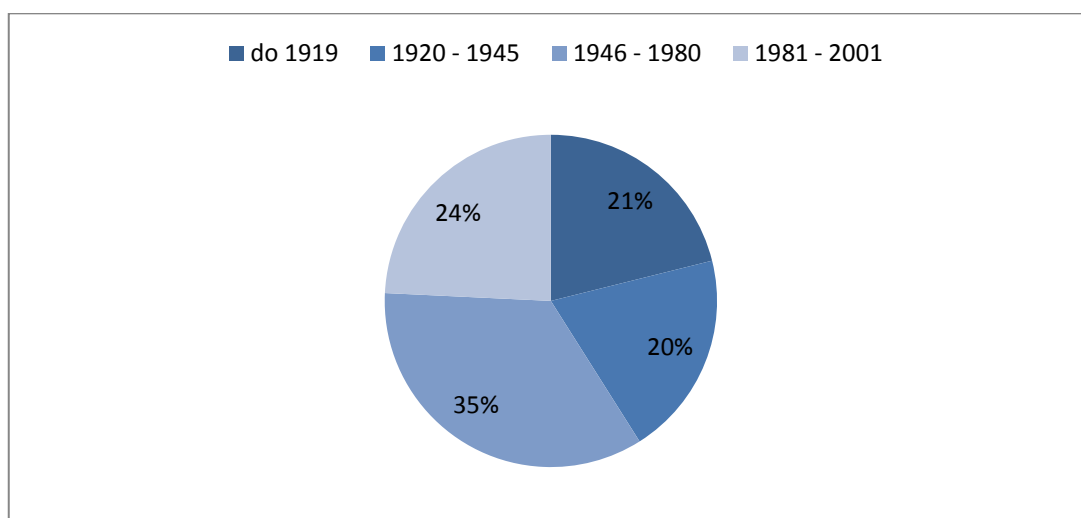
Tato podkapitola popisuje situaci v Kutné Hoře z pohledu bydlení. Přehled o domovním a bytovém fondu města Kutné Hory jsou získána z výsledků SLDB 2001.

Co se týče domovního fondu, bylo 3192 domů klasifikováno jako domy obydlené. Z obydlených domů je 2629 domů rodinných a 487 bytových. Celkem 2666 z těchto domů bylo v osobním vlastnictví, 168 ve vlastnictví obce, nebo státu a 116 bylo ve vlastnictví bytových družstev. Největší část domů byla postavena po roce mezi lety 1946-1980.

³⁷ KALIBOVÁ, 2006

V oblasti bytového fondu bylo klasifikováno 7879 bytů obydlených, z toho 1983 v rodinných domech a 4807 v bytových domech. Celkově 370 z neobydlených bytů se nacházelo v obydlených domech. 1931 bytů bylo v osobním vlastnictví, 1550 bytů nájemních a 1369 bylo obýváno členy bytového družstva. Průměrná plocha bytu činila 49,19 m²

obr.č.5: Podíl domů v Kutné Hoře, postavené v obdobích do roku 1919, 1920-1945, 1946-1980, 1981-2001

Zdroj: SLDB 2001

V období let 2001 – 2009 přibylo dle údajů ČSÚ dalších 409 bytů, z toho 192 v rodinných domech či přístavbách rodinných domů a 192 v bytových domech a jejich přístavbách. Z časového hlediska lze zaznamenat nárůst výstavby bytů do roku 2002. V roce 2002 bylo postaveno 111 bytů, z toho 32 v rodinných domech a 79 v bytových domech. V roce 2003 nastal propad intenzity výstavby, postaveno bylo pouhých 29 bytů. K nárůstu výstavby došlo až v roce 2008, kdy bylo postaveno 67 bytů.³⁸

³⁸ ČADA, PTÁČKOVÁ, 2011

Obr.č.6: Podíl obydlených bytů podle právního důvodu užívání

Zdroj: SLDB 2001

V roce 2004 byl schválen Strategický plán rozvoje města, který dal za úkol vypracování ucelené koncepce bydlení, která by řešila problematiku pokračování privatizace bytového fondu, otázku využití zdrojů z privatizace, sociální bydlení a další. V poslední aktualizaci strategického plánu, z roku 2008, je uvedeno, že práce na této koncepci nebyly doposud zahájeny.³⁹

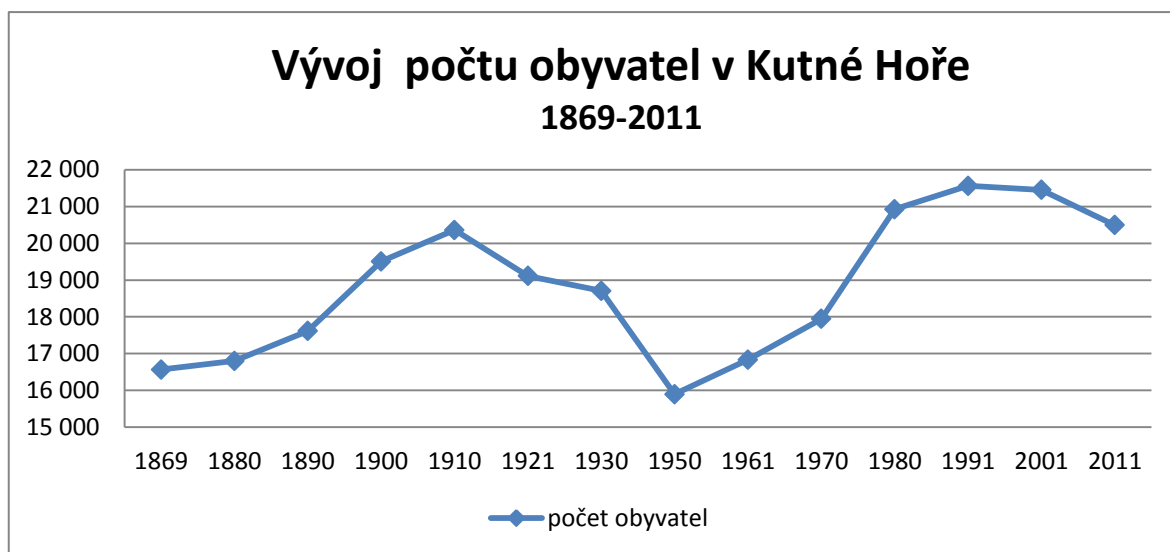
8.2 Vývoj počtu obyvatel

Tato kapitola sleduje vývoj obyvatelstva Kutné Hory jako celku v letech 1869-2011. Data vycházejí z výsledků sčítání lidu od roku 1869 do roku 2011. Podrobněji je sledován vývoj počtu obyvatel v letech 1991-2011.

Z obrázku č. 7 můžeme zjistit, že vývoj počtu obyvatel v Kutné Hoře neprobíhal plynule. Vývoj počtu obyvatel Kutné Hory ve sledovaném období může rozdělit na období nárůstů a poklesů.

³⁹ STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA KUTNÁ HORA, 2008

Obr.č.7: Vývoj počtu obyvatel v Kutné Hoře v letech 1869-2011

Zdroj: ČSÚ, Historický lexikon obcí, SLDB 2011

V první fázi sledovaného období, konkrétně v letech 1869-1910 docházelo k nárůstu počtu obyvatel. Docházelo oživení města, po ekonomickém úpadku města v předchozích staletích, docházelo od 2. pol. 19. stol. k ekonomickému rozvoji města. Město bylo napojeno na hlavní železnici spojující Prahu a Vídeň, což přispělo k rozvoji města. Došlo k budování průmyslových podniků, rozvoji infrastruktury a výstavbě nových domů a bytů. Z celkového počtu 16 565 obyvatel, k roku 1896, se vyšplhal do roku 1910 počet obyvatel na 19 506.

Ve druhé fázi sledovaného období, konkrétně mezi roky 1911-1950 docházelo k postupnému úbytku obyvatel. Z celkového počtu 19 506 obyvatel v roce 1910, došlo k poklesu o 3 613 obyvatel, na 15 893 obyvatel v roce 1950, což bylo ještě méně, než na počátku sledovaného období, v roce 1869. Situace byla zapříčiněna hlavně poklesem průmyslové výroby ve městě, i když docházelo k budování menších podniků. Město se stávalo spíše administrativním centrem a tzv. "městem škol a úřadů". K největšímu poklesu došlo mezi roky 1930-1950, respektive během 2. sv. války v období 1939-1950. Došlo k odsunu početné komunity židovského obyvatelstva a uzavření fabrik ve městě, např.: čokoládovna Lidka, Tellerův cukrovar a další. Město začalo postupně upadat a

z ekonomických důvodů docházelo k odlivu obyvatelstva, nejčastěji do nedalekého Kolína, tehdy průmyslově prosperujícího i během 2. sv. války.

Trend úbytku obyvatelstva se změnil až v 50. letech 20. stol. Tehdy byl vývoj města ovlivněn prostřednictvím socialistického plánování – koncepce střediskového osídlení a budování průmyslových center. K největšímu nárůstu obyvatel došlo v období mezi lety 1970 a 1991, na tomto nárůstu se podepsala hlavně výstavba podniku ČKD Kutná Hora v roce 1967, jenž se stal největším zaměstnavatelem ve městě, a s tím spojené budování největšího kutnohorského sídliště Šipší v 70. letech 20. století. Ve sledovaném období došlo ještě k budování dalších závodů- Praga-Avia, Modena, Pleas a nadále docházelo k masové bytové výstavbě, kromě již zmiňovaného sídliště Šipší se na nárůstu počtu obyvatel podepsalo i budování sídliště Hlouška a budování „sídliště naležato“ v městské části Žižkov. Mezi roky 1950-1991 došlo k nárůstu počtu obyvatel o 5 668 obyvatel, z původního stavu 15 893 obyvatel v roce 1950 na 21 561 obyvatel v roce 1991.

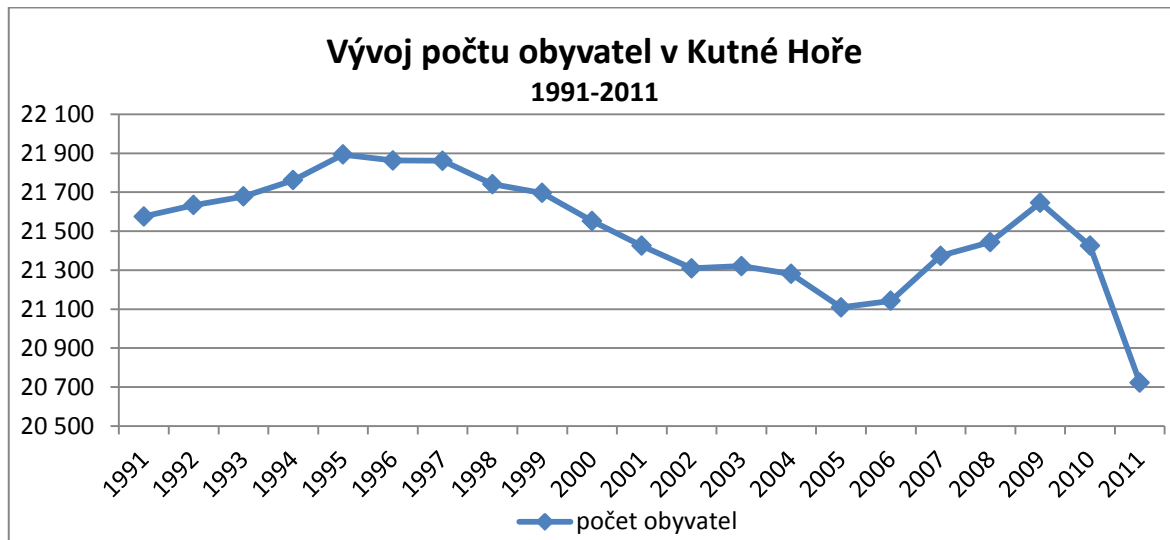
Tab.č.4: Vývoj počtu obyvatel Kutné Hory v letech 1869-2011

rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930
počet obyvatel	16 565	16 799	17 614	19 506	20 362	19 112	18 706
rok	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
počet obyvatel	15 893	16 835	17 943	20 927	21 561	21 453	20 497

Zdroj: ČSÚ, Historický lexikon obcí, SLDB 2011

Vývoj počtu obyvatel v Kutné Hoře v období let 1991 – 2011, můžeme detailněji pozorovat z obr. č. 7.

Obr.č.7: Vývoj počtu obyvatel v Kutné Hoře v letech 1991-2011

Zdroj: ČSÚ, Středočeský kraj

V prvních pěti letech po změně politického systému v ČR dochází k pozvolnému nárůstu počtu obyvatel, tento jev můžeme pozorovat až do roku 1995, kdy začal počet obyvatel Kutné Hory stagnovat. Pozvolný nárůst obyvatel v letech 1991 až 1995 je zapříčiněn dozníváním sociální politiky státu z 80. let 20. století a tím, že v prvních letech po roce 1989 nebylo město postiženo transformačními procesy, ke kterým v té době docházelo v jiných částech České republiky. Státní podnik Tabák a.s. byl převzat zahraniční společností Philip Morris a.s. a došlo k navýšení počtu pracovních míst. I nadále pokračovala bytová výstavba.

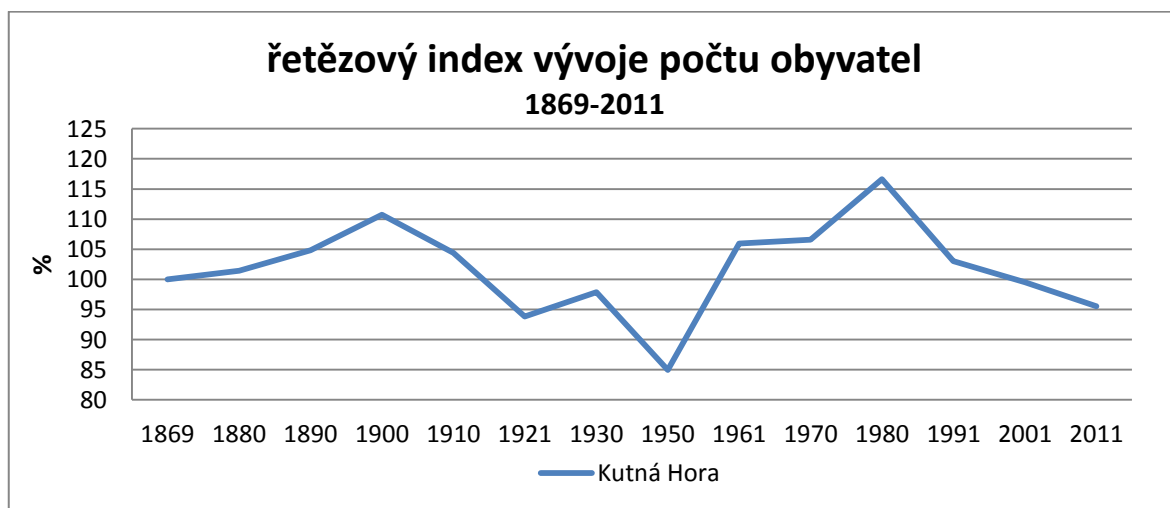
Situace se začala měnit až po roce 1995, kdy nejprve počet obyvatel Kutné Hory stagnoval a následně začalo docházet k postupnému úbytku populace. Jedním z faktorů tohoto úbytku populace byla postupná transformace místních průmyslových podniků a jejich následná likvidace – Avia, Modena, ÚNS, Pleas a omezení výroby a masové propouštění podniku ČKD Kutná Hora a.s. Docházelo k rozvoji malého a střední podnikání, což však nedokázalo vytvořit dostatek pracovních míst pro nezaměstnané a populace byla nucena stěhovat se za prací do jiných částí České republiky, nejčastěji Kolín a

Praha. V období mezi lety 1995 a 2005 došlo k úbytku obyvatelstva o 784 obyvatel, z původního stavu 21 893, v roce 1991, na počet 21 109 v roce 2005.

Ke změně tohoto trendu, úbytku populace, docházelo od roku 2006, kdy do regionu ,po tomto roce, přišli dva významní zahraniční investoři, T.P.C.A. v Ovčárech u Kolína a Foxconn, který vybudoval fabriku v průmyslové zóně přímo v Kutné Hoře. Docházelo k růstu počtu obyvatel. Dle původních plánů a představ společnosti Foxconn měla fabrika zaměstnávat až 4 000 obyvatel a nedaleko průmyslové zóny mělo vyrůst satelitní městečko. K plnému vytížení fabriky Foxconn však nedošlo a plány na výstavbu satelitního městečka krachly. Od roku 2005 do roku 2009 se navýšil počet obyvatel Kutné Hory z původních 21 109 obyvatel na 21 646 obyvatel, což znamenalo nárůst o 537 obyvatel.

Zlom v nárůstu počtu obyvatel přišel v roce 2009, kdy se v regionu začala projevovat ekonomická krize, ČKD Kutná Hora a.s. omezila výrobu, Foxconn místo původně plánovaného rozšíření závodu, ukončil část výroby. Právě tento jev se nejvíce projevil na úbytku obyvatel Kutné Hory, kteří odcházeli za prací do regionů. Mezi lety 2009 a 2011, došlo k poklesu počtu obyvatel z původních 21 646 obyvatel na 20 722 obyvatel, což znamenal úbytek populace o 924 obyvatel.

Obr.č.8: Řetězový index vývoje počtu obyvatel Kutné v letech 1869-2011

Zdroj: ČSÚ, Historický lexikon obcí, SLDB 2011

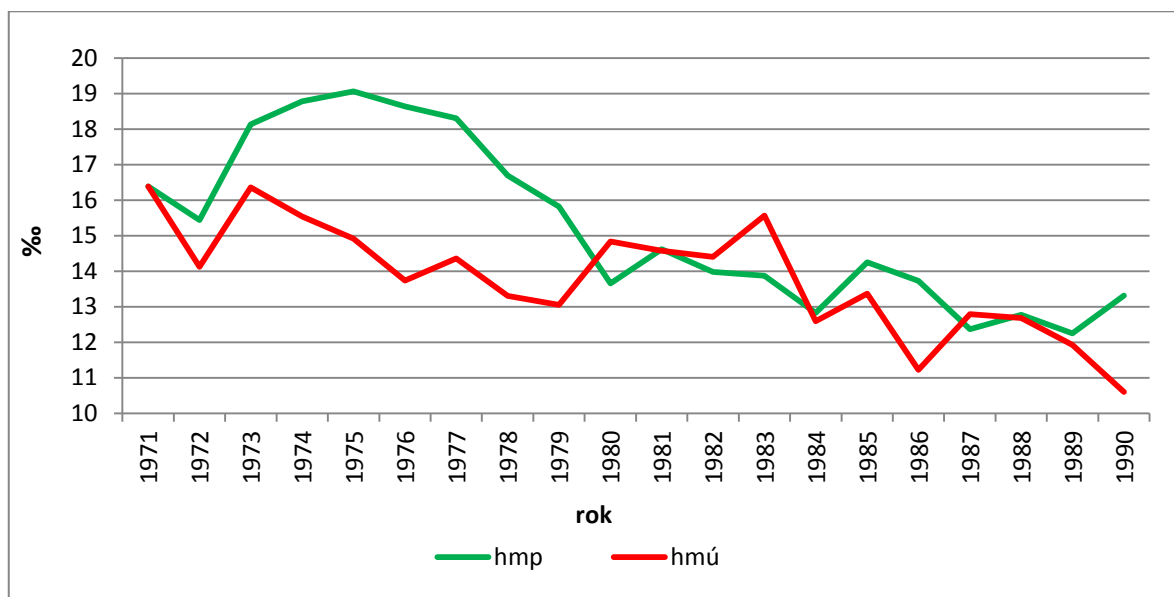
8.3 Pohyb obyvatelstva

Pohyb obyvatelstva se skládá ze dvou složek, mechanického a přirozeného pohybu obyvatel. V této podkapitole bude sledován přirozený a mechanický pohyb obyvatelstva v Kutné Hoře mezi roky 1971 a 2011. Přirozeným pohybem obyvatelstva chápeme porodnost a úmrtnost, respektive hrubou míru porodnosti a hrubou míru úmrtnosti. Hrubá míra porodnosti je vyjádřena podílem živě narozených na 1000 obyvatel střední stavu obyvatelstva za určitý rok. Hrubou míru úmrtnosti vyjadřuje podíl zemřelých na 1000 obyvatelstva střední stavu obyvatel za určitý rok. Mechanický pohyb obyvatelstva vyjadřuje migrační saldo, což je rozdíl mezi obyvatelstvem přistěhovalým a obyvatelstvem vystěhovalým za danou časovou jednotku, v našem případě rok.

Přirozený přírůstek se v Kutné Hoře pohyboval v kladných hodnotách stabilně v 70. letech 20. stol., hodnota se pohybovala v průměru okolo 3 osob na 1000 obyvatel středního stavu, což je v tomto období, oproti průměru zbytku republiky nízká hodnota. Mezi lety 1980 – 1984 se přirozený přírůstek pohyboval v záporných hodnotách. Ke změně tohoto trendu došlo mezi lety 1985-1987. V letech 1988-2011 docházelo ke střádání trendu, hodnota se však vždy udržovala v intervalu -3 až 2 obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu.

Nejvyšší hodnoty hrubé míry porodnosti v Kutné Hoře můžeme vysledovat v letech 1973-1977, kdy se hodnota pohybovala mezi 18-19 obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu, což bylo zapříčiněno tehdejší sociální politikou státu a bytová výstavba ve městě, která přilákala do města mladé rodiny. Zvýšená porodnost byla důvodem výstavby navyšování kapacit mateřských a základních škol, včetně nové výstavby (byly vystavěny 4 nové mateřské školy, 1 základní škola a 1 odborné učiliště).

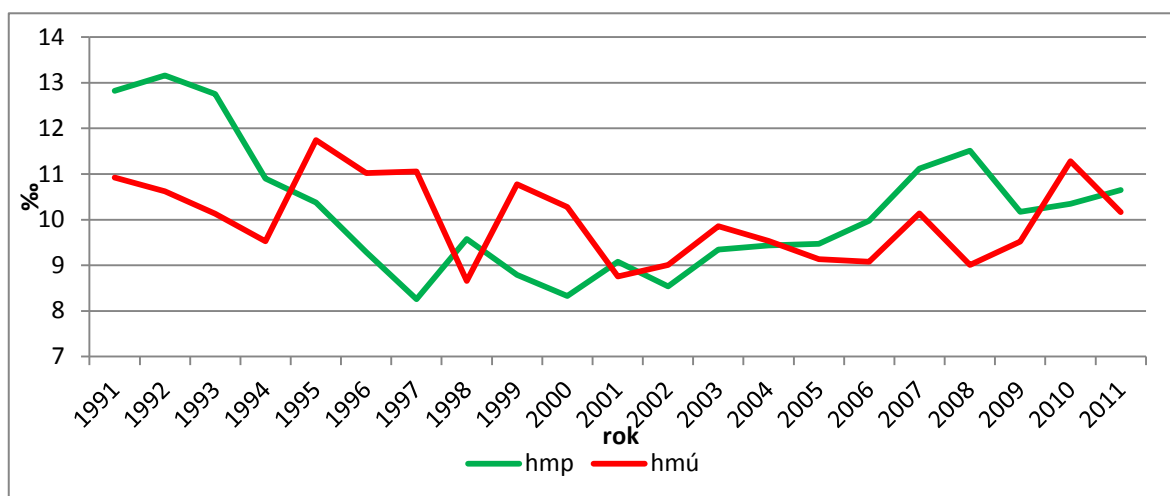
obr.č.9: Vývoj hrubé míry porodnosti a hrubé míry porodnosti města Kutná Hora v letech 1971-1990

Zdroj: ČSÚ, Historický lexikon obcí, SLDB 2011

Od roku 1980 dochází v Kutné Hoře k poklesu hrubé míry porodnosti, pod hodnotu 15 obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu, tento pokles s občasným výkyvem pokračuje až do roku 1997, kdy je hrubá míra porodnosti nejnižší ve sledovaném období a klesá pod hodnotu 10 obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu. Mezi lety 1995 – 2000, vyjma roku 1998, hrubá míra úmrtnosti převyšuje hrubou míru porodnosti. K mírnému zvýšení hrubé míry porodnosti dochází po roce 2006, kdy se hodnota hrubé míry porodnosti dostává opět nad hodnotu 10 obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu. Hodnota hrubé míry úmrtnosti, která se v 1. pol. 20. stol. pohybovala kolem hodnoty 15 obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu, postupně klesala a od roku 1994 se pohybuje mezi 8-12 obyvateli na 1000 obyvatel středního stavu. Pokles hrubé míry úmrtnosti byl zapříčiněn zlepšením zdravotní péče ve sledovaném období.

Obr.č.10: Vývoj hrubé míry porodnosti a hrubé míry porodnosti města Kutná Hora v letech 1991-2011

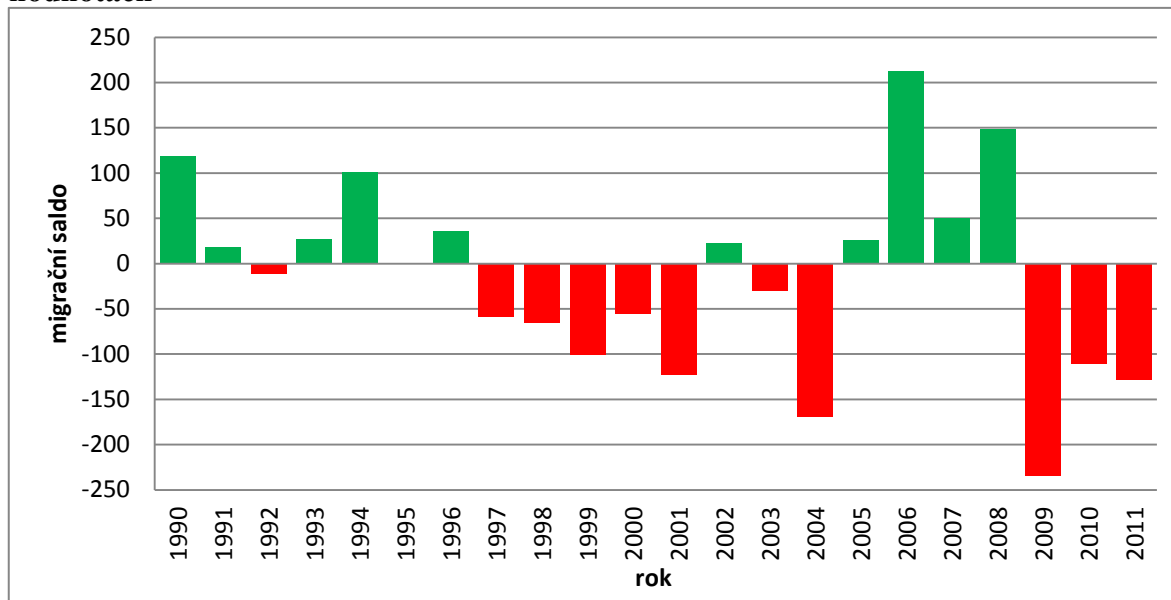

Zdroj: ČSÚ, Historický lexikon obcí, SLDB 2011

Mechanický pohyb obyvatelstva, respektive migrační saldo, se pohybovalo od 70. let v kladných hodnotách, hodnota se pohybovala kolem 15 obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu. Nejvyšších kladných hodnot dosahovalo migrační saldo mezi roky 1974-1978. Ke stěhování obyvatel docházelo hlavně ve spojitosti s možností pracovních příležitostí z důvodu rozvoje průmyslu a s tím novou bytovou výstavbou. Do záporných hodnot se sledovaný jev dostává od roku 1986. Po roce 1989 se hodnota migračního salda drží v kladných hodnotách, s výjimkou roku 1992, až do roku 1996. Od roku 1996 dochází, v souvislosti s nárůstem nezaměstnanosti z důvodu úpadku průmyslové výroby ve městě, k jevu, kdy se hodnota migračního salda dostává do záporných hodnot. S výjimkou roku 2002 se drží hodnota migračního salda v záporných hodnotách až do roku 2004. Mezi roky 2005-2008 je hodnota migračního salda v Kutné Hoře v kladných hodnotách, v roce 2006 dokonce dosáhla hodnoty téměř 10 obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu. Vysoký nárůst hodnoty migračního salda, oproti předchozímu období, bylo zapříčiněno příchodem společnosti Foxconn a tím výrazným nárůstem pracovních příležitostí ve městě. Situace se rapidně změnila po roce 2008. Hodnota migračního salda v roce 2009 se dostala na zápornou hodnotu -11 obyvatel na 1000 obyvatel středního stavu. Hodnota migračního salda se pohybovala v záporných hodnotách až do konce sledovaného období (2011). Změna trendu nárůstu hodnoty migračního salda po roce 2008 byla zapříčiněna celosvětovou ekonomickou krizí, v Kutné Hoře hlavně uzavřením části výrobního závodu společnosti

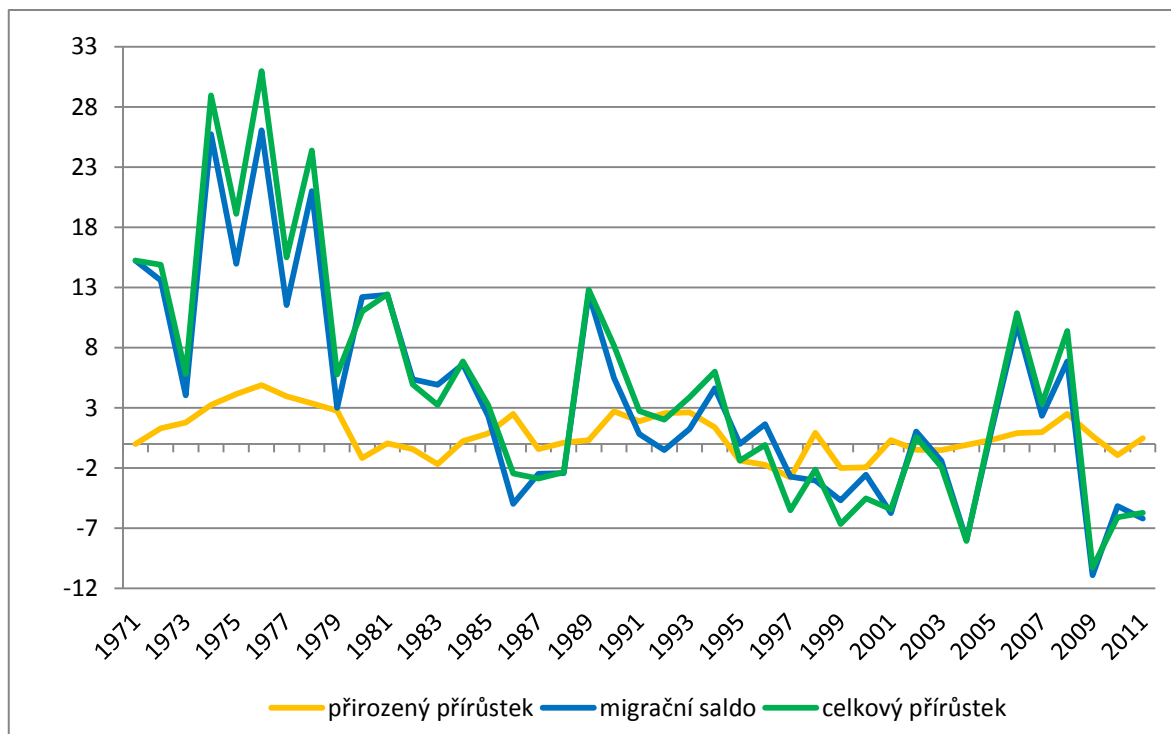
Foxconn. Z větší části se v Kutné Hoře jednalo odchod obyvatelstva, kteří do města přišli v letech 2005-2008, právě z důvodu pracovní příležitosti ve společnosti Foxconn.

Obr.č.11: Vývoj migračního salda v letech 1990-2011, v Kutné Hoře v absolutních hodnotách

Zdroj: ČSÚ, Historický lexikon obcí, SLDB 2011

Obr.č.12: Vývoj pohybu obyvatelstva v letech 1971-2011 v Kutné Hoře

Zdroj: ČSÚ, Historický lexikon obcí, SLDB 2011

8.4 Struktura obyvatel podle pohlaví a věku

8.4.1 Struktura obyvatelstva podle věku

V této podkapitole budeme sledovat strukturu obyvatelstva Kutné Hory podle věku. Populace je hodnocena na základě rozdělení do 3 hlavních věkových skupin - předproduktivní, produktivní a poproduktivní. Jako kategorie předproduktivní je chápáno obyvatelstvo ve věku 0-14 let, produktivní 15-64 let a poproduktivní 65 a více let. Detailní data na úrovni městských částí jsou zvolena k roku 2001.

Město Kutná Hora se v současnosti, stejně jako celá Česká republika vyznačuje regresivní věkovou strukturou. Nejpočetnější věkovou kategorií je skupina obyvatel ve věku 30 až 39 let, tvoří 15,85% podíl na obyvatelstvu města, jedná se o tzv. "silné ročníky" z přelomu 70. a 80. let.

Osoby v předproduktivním věku tvořily v roce 2011 13,56% obyvatel města Kutná Hora, což je nižší podíl, než je průměr České republiky (14,27%) a Středočeského kraje (15,46%). Od roku 1991 do roku 2011 se snížil podíl předproduktivního obyvatelstva o 8,04%. Tento údaj kopíruje celorepublikový trend, projevuje se zde hlavně snížení porodnosti v 90. letech 20. stol. Tento jev může mít do budoucna za následek negativní ekonomické dopady v důsledku poklesu počtu obyvatel v produktivním věku a velkého nárůstu obyvatel v poproduktivním věku.

Tab.č.6: Věková struktura obyvatelstva města Kutná Hora v roce 1991, 2001 a 2011 (v%)

rok	věková kategorie		
	0-14	15-60	65+
1991	21,60	67,46	10,93
2001	16,48	71,11	12,41
2011	13,56	69,73	16,71

Zdroj: SLDB 2011

Obyvatelstvo v produktivním věku tvořilo největší podíl na populaci Kutné Hory v roce 2001 (71,11% podíl). V roce 2011 došlo k mírnému poklesu na hodnotu 69,73%, což kopíruje průměr České republiky (69,63%) i průměr Středočeského kraje (69,42%). Největší podíl v rámci této kategorie tvoří obyvatelstvo narozené v 70. a 80. letech 20.stol.

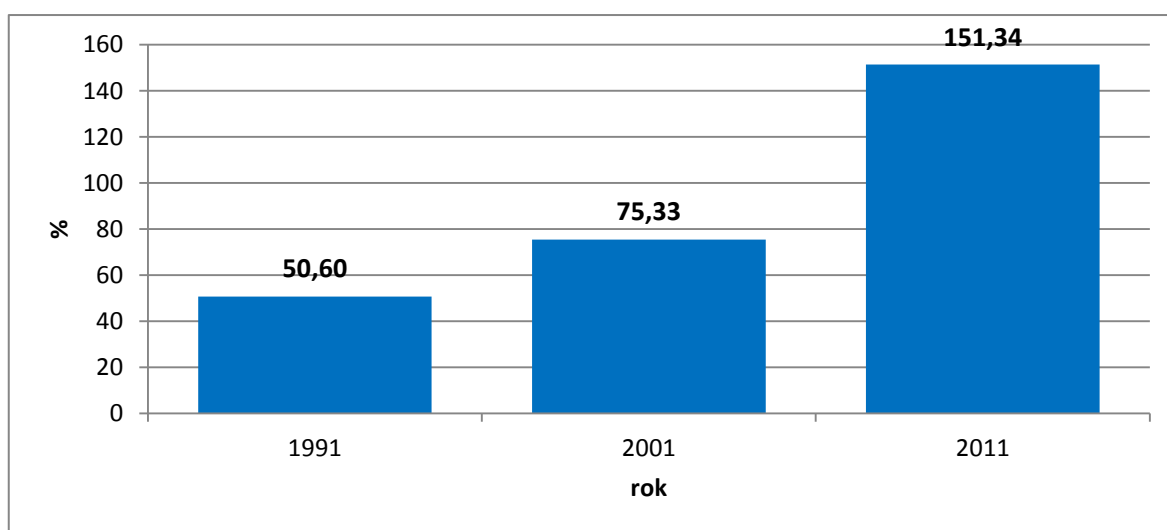
Obyvatelstvo v poproduktivním věku tvořila v roce 2011 16,71% podíl na celkové populaci města Kutná Hora. Tato hodnota je mírně nad průměrem České republiky

(15,76%) a dokonce i Středočeského kraje (14,81%). V porovnání s rokem 1991, došlo za 20 let k nárůstu podílu obyvatel v kategorii poproduktivní o 5,78%, z hodnoty 10,93% v roce 1991 na hodnotu 16,71% v roce 2011. Do budoucna se podíl této kategorie obyvatelstva bude zvyšovat.

Komplexnější pohled na věkovou strukturu obyvatel udává index stáří, pomocí kterého můžeme, vystihnou proces demografického stárnutí, což je jev, spočívající v přechodu z progresivní struktury populace na typ stacionární či recesivní. Index stáří je dán podílem počtu obyvatel poproduktivní složky a počtem obyvatel předproduktivního věku, respektive počet obyvatel poproduktivního věku na 100 obyvatel předproduktivního věku.

Za posledních 20 let stoupla hodnota indexu stáří z hodnoty 50,6 v roce 1991, na hodnotu 151,34, což je nárůst o 100,74. Jinak řečeno, v roce 1991 připadalo na 100 obyvatel předproduktivního věku 51 obyvatel poproduktivního věku a v roce 2011 už připadalo na 100 obyvatel předproduktivního věku 151 obyvatel poproduktivního věku. I když se nejedná o nijak překvapivou hodnotu, tento trend je rozšířen v celé České republice, je hodnota alarmující, hodnota indexu stáří za celou Českou republiku dosahuje hodnoty 110,7 a index hodnoty stáří ve Středočeském kraji činí 95,79. Dá se předpokládat, že hodnota indexu stáří se bude nadále zvyšovat. Tento jev stárnutí populace může mít velké ekonomické dopady na město.

Obr.č.13: Index stáří obyvatelstva města Kutná Hora v roce 1991, 2001 a 2011

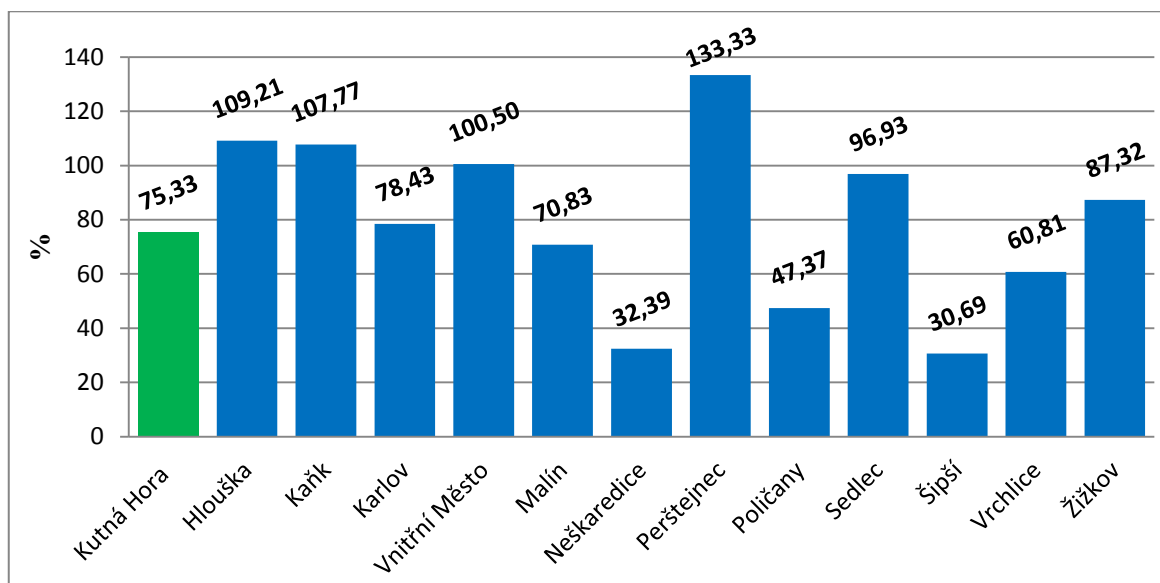

Zdroj: SLDB 1991, 2001, 2011

Hodnota indexu stáří v Kutné Hoře byla v roce 2001 75,33. Nejnižší hodnoty indexu stáří dosahuje v rámci města, městská část Šipší, hodnota indexu stáří je zde 30,69. Důvodem tak nízké hodnoty je fakt, že se jedná z větší části o čtvrť tvořenou panelovou zástavbou, vybudovanou koncem 70. let, kdy se sem stěhovali obyvatelé v produktivním věku, konkrétně mladé rodiny s dětmi, a ještě zde nedošlo k přelivu obyvatelstva z kategorie produktivního do kategorie poproduktivního obyvatelstva. Další městskou částí s nízkou hodnotou indexu stáří, konkrétně s hodnotou 47,37, jsou Poličany. Jedná se o malé předměstí, dříve zemědělského rázu, kde dochází k osidlování mladými rodinami a přirozenému vymírání obyvatel poproduktivní kategorie. Velmi nízkou hodnotu má i městská část Neškaredice, hodnota indexu stáří zde činí 32,39. V případě Neškaredic se jedná o osídlení vesnického typu s vysokou koncentrací romského obyvatelstva, kde je vyšší počet dětí. Relativně nízkou hodnotu indexu stáří má městská část Vrchlice, kde připadá na 100 obyvatel předproduktivního věku 87 obyvatel poproduktivního věku. V městské části Vrchlice je situace způsobena hlavně vybudováním nové zástavby ve druhé polovině 90. let a přistěhováním hlavně mladých rodin s dětmi, do roku 2000 bylo obyvatelstvo městské části Vrchlice tvořeno hlavně obyvatelstvem v kategorii produktivní a poproduktivní. Stejná je situace v městské části Malín, kde je hodnota indexu stáří 70,83 a tato relativně nízká hodnota je taktéž způsobena novou zástavbou a stěhováním mladých rodin s dětmi do této části města. Do stejné kategorie by se mohla zařadit i městská část Žižkov, která je tvořena zástavbou rodinných a řadových domků. V posledních 20 letech zde docházelo i výstavbě nové zástavby a stěhování mladých rodin s dětmi, hodnotu indexu stáří v této městské části však zvyšuje fakt, že se v této městské části nachází domov pro seniory.

Lehce nad průměrem města je městská část Karlov, kde dosahuje hodnota indexu stáří hodnoty 78,43. Městská část Karlov je typická zástavbou starších rodinných domů, nedocházelo zde k větší výstavbě a populace zde přirozeně stárne.

obr.č.14: Index stáří v Kutné Hoře a jednotlivých místních částech v roce 2001

Zdroj: SLDB 2011

Městské části silně nad průměrem města, z hlediska hodnoty indexu stáří, jsou Hlouška, Kaňk, Kutná Hora-Vnitřní Město, Perštejnec a Sedlec. Sedlec, kde má index stáří hodnotu 96,93, je městskou částí se starší zástavbou rodinných domů a dochází spíše k odlivu mladé generace. Městskou část Hlouška tvoří starší zástavba činžovních a rodinných domů, dále se zde nachází dům s pečovatelskou službou, i z tohoto důvodu má index stáří v městské části Hlouška hodnotu 109,21. Městská část Kaňk se nachází v severní části katastru Kutné Hory a jedná se o sídlo s venkovskou zástavbou, v této lokalitě nedocházelo k nové výstavbě, populace zde přirozeně stárne a mladší generace hledají lokality spíše v jiných částech města. V městské části Kaňk připadá na 100 obyvatel předproduktivního věku 108 obyvatel poproduktivního věku. Samotné historické jádro, městská část Kutná Hora – Vnitřní Město, vykazuje hodnotu indexu stáří 100,5. Tedy poměr obyvatel v předproduktivním a poproduktivním věku je zde prakticky v rovnováze, jedná se prakticky oblast zastavěnou již od dob středověku a dochází zde pouze k rekonstrukcím a revitalizacím starých domů, ale z hlediska atraktivity nedochází k odlivu mladší populace. Nejvyšší hodnotu indexu stáří vykazuje městská část Perštejnec, kde je hodnota indexu stáří 133,33. Jedná se o městskou část, lokalizovanou nejdále od centra města, oddělenou od souvislé zástavby města Kutné Hory oblastí zemědělsky

využívanou. Městská část Perštejnec je venkovského typu se starou zástavbou, tato městská část postupně přirozeně vymírá, oblast je využívána z části jako zahrádkářská kolonie, avšak k nové výstavbě a stěhování mladých rodin s dětmi v této lokalitě

8.4.2 Struktura obyvatelstva podle pohlaví

Pro zjištění struktury obyvatel podle pohlaví bylo použito srovnání podle indexu feminity. Index feminity vyjadřuje počet žen na 1000 mužů ve sledované populaci.

Hodnota indexu feminity v Kutné Hoře měla v roce 2001 hodnotu 1050,76 (tzn., že na 1000 mužů připadá 1051 žen). V komparaci s údajem za ČR, k roku 2001 činil index feminity 1053,37, jde o průměrnou hodnotu. Pokud budeme sledovat vývoj indexu feminity v Kutné Hoře, můžeme konstatovat, že se stále mírně snižuje viz tab. č. 7 Struktura obyvatel Kutné Hory dle pohlaví tedy odpovídá obvyklým demografickým poměrům, kdy ve společnosti mírně převládá obyvatelstvo ženského pohlaví. Jedním z důvodů vyššího zastoupení žen ve společnosti je způsobeno především vyšší nadějí dožití.

Tab.č.7: Vývoj indexu feminity v Kutné Hoře v letech 1991-2011

rok	1991	2001	2011
index feminity	1 057,38	1 050,76	1 049,70

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, SLDB 2001, SLDB 2011

V jednotlivých městských částech se index feminity liší. Z celkového počtu 12 městských částí, jsou 2 městské části, a to Perštejnec a Kaňk) pod hodnotou 1000, tudíž zde má převahu mužská populace. Celkem 8 městských částí má hodnotu indexu feminity pod průměrem města, jsou to městské části Kaňk, Karlov, Malín, Neškaredice, Perštejnec, Sedlec, Šipší, Žižkov. Naopak nadprůměrných hodnot, v rámci města, dosahují čtyři městské části – Hlouška, Kutná Hora – Vnitřní Město, Poličany a Vrchlice. Nejvíce se průměru města přibližuje městská část Sedlec s hodnotou indexu feminity 1044,69.

8.5 Struktura obyvatelstva podle vzdělání

Pro hodnocení vzdělanostní struktury města, bylo využito dat o dokončeném vzdělání obyvatel od 15 let. Vzdělanostní struktura města je hodnocena dle podílu jednotlivých

kategorií dokončeného vzdělání. Pro potřeby rozboru vzdělanostní struktury města byly zvoleny 4 kategorie. Kategorie se základním a nižším vzděláním – obyvatelstvo se základním vzděláním, žádným vzděláním a nezjištěno. Kategorie se středoškolským vzděláním s maturitou zahrnuje obyvatelstvo s vyšším odborným vzděláním.

Společenské změny, které probíhaly v České republice od 90.let, se projevily i na vzdělanostní struktuře obyvatelstva. V důsledku nárůstu požadavků na kvalifikaci pracovní síly, začalo docházet k poklesu podílu obyvatel se základním a nižším vzděláním a naopak začal se zvyšovat podíl obyvatelstva středoškolským vzděláním s maturitou a vysokoškolským vzděláním.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva Kutné Hory se mezi lety 1991-2011, ve spojitosti s celorepublikovým trendem, změnila. Podíl obyvatel v kategorii se základním a nižším vzděláním klesl mezi lety 1991-2011 o 11,28%, z původní hodnoty 29,16% v roce 1991, na hodnotu 17,88%. Podíl obyvatel se základním a nižším vzděláním by se měl i nadále snižovat, z důvodu velmi obtížného uplatnění na trhu práce.

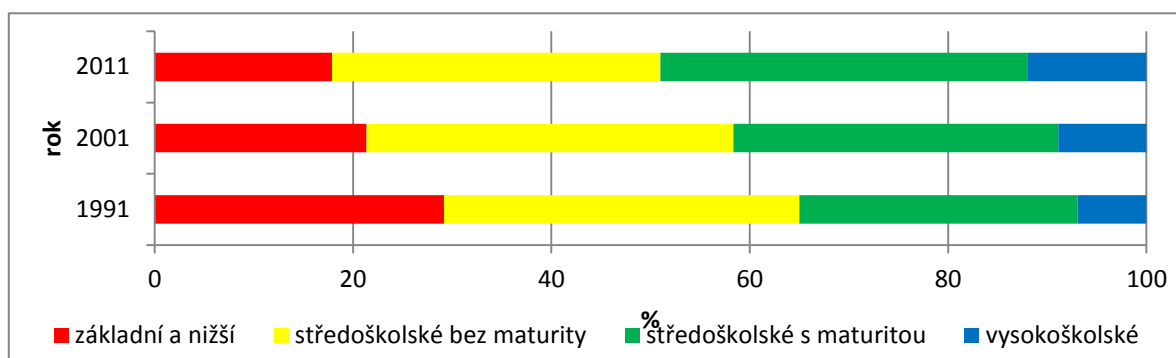
Tab.č.8: Podíl obyvatelstva Kutné Hory podle kategorie vzdělání v letech 1991, 2001 a 2011 (%)

rok	základní a nižší	středoškolské bez maturity	středoškolské s maturitou	vysokoškolské
1991	29,16	35,85	28,02	6,96
2001	21,35	37,00	32,78	8,87
2011	17,88	33,13	37,06	11,93

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, SLDB 2001, SLDB 2011

V kategorii obyvatelstva se středoškolským vzděláním bez maturity nedošlo k žádným větším změnám. Z podílu 35,85 % v roce 1991, přes mírný nárůst na 37%, v roce 2001, činil podíl této kategorie v roce 2011 33,13%. Tato kategorie obyvatelstva zůstává stabilní, zejména z potřeby kvalifikované pracovní síly v průmyslovém odvětví a dlouhodobě stabilní potřeba pracujících v oblasti řemeslných oborů.

Obr.č.15: Podíl obyvatelstva Kutné Hory, podle kategorie vzdělání v letech 1991, 2001 a 2011 (%)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, SLDB 2001, SLDB 2011

V kategorii obyvatelstva se středoškolským vzděláním s maturitou došlo mezi lety 1991-2011 k nárůstu podílu o 9,04%. Nárůst podílu této kategorie byl způsoben zavedením učebních oborů s maturitou, kterou využívá stále více žáků učňovských oborů. Nezanedbatelnou část této kategorie tvoří i obyvatelstvo s vyšším odborným vzděláním a nástavbovým studiem. Obyvatelstvo z této kategorie má oproti předchozím kategoriím mnohem větší možnosti uplatnění na trhu práce.

Ke změně došlo i v kategorii obyvatelstva s vysokoškolským vzděláním, kdy z původní podílu 6,69% v roce 1991, došlo k nárůstu podílu obyvatelstva s vysokoškolským vzděláním o 4,97% na 11,93% v roce 2011. Dá se předpokládat, že podíl této kategorie na celkové vzdělanostní struktuře obyvatelstva bude i nadále narůstat.

Tab.č.9: Podíl obyvatelstva Středočeského kraje a České republiky podle kategorie vzdělání v roce 2001 (%)

	základní a nižší	středoškolské bez maturity	středoškolské s maturitou	vysokoškolské
Středočeský kraj	24,86	40,35	27,77	7,01
Česká republika	24,79	37,96	28,35	8,89

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, SLDB 2001, SLDB 2011

V rámci srovnání města Kutná Hora, Středočeského kraje a České republiky, lze konstatovat, že obyvatelstvo Kutné Hory vykazuje větší podíl obyvatelstva s vyšším vzděláním. Podíl obyvatel se středoškolským vzděláním s maturitou byl v roce 2001 o 5,01% vyšší, než tomu bylo v celém Středočeském kraji, a o 4,43% vyšší než podíl

obyvatelstva se středoškolským vzděláním s maturitou v České republice. Podíl obyvatelstva s vysokoškolským vzděláním byl v Kutné Hoře v roce 2001 v porovnání s údajem za Středočeský kraj o 1,86% vyšší, ve srovnání s údajem za celou Českou republiku byl vyšší o pouhou 0,01%, což znamená, že podíl obyvatelstva s vysokoškolským vzděláním je v Kutné Hoře prakticky srovnatelný se zbytkem České republiky.

8.6 Struktura obyvatelstva podle národnosti

Kutná Hora je z pohledu národnostní struktury obyvatelstva homogenní. Ovšem data o národnostní struktuře obyvatelstva nejsou vždy zcela objektivní, jelikož národnost je subjektivním pocitem každého jedince.

Většina populace se při SLDB 2001 a 2011 přihlásila k národnosti české. V roce 1991 se přihlásilo k české národnosti 96,19% obyvatel, v roce 2001 to bylo 95,64% obyvatel a v roce 2011 to bylo 72,14% obyvatel. Nedá se hovořit o tom, že by mezi lety 2001-2001 došlo k poklesu podílu obyvatel české národnosti o 23,5%, tento rozdíl vznikl neuvedením národnosti při SLBD 2011 a tím pádem přelivem do kategorie – nezjištěná národnost. Jde o celorepublikově rozšířený jev, kdy klesá disciplinovanost obyvatelstva a data ze SLBD bývají často zkreslená.

Poměrně významná je v Kutné Hoře i početná romská komunita, i když dle výsledků SLBD 2011 se přihlásilo k romské národnosti pouze 28 obyvatel. Problematika romského obyvatelstva je v Kutné Hoře spojována především s městskou částí Neškaredice, tato městská část je venkovského typu a od města je oddělena pásem polí a pastvin. V městské části Neškaredice žilo k roku 2001 celkem 268 obyvatel, dle agentury pro sociální začleňování, tvoří romské obyvatelstvo více než 50% podíl. Romské obyvatelstvo do této lokality přišlo v 70. letech 20. stol. V 90. letech se v další vlně do této lokality přistěhovali romské rodiny z Českého Brodu. I nadále dochází k průběžné migraci příbuzných rodin ze Slovenska. V samotné Kutné Hoře je romské obyvatelstvo rozptýleno mezi majoritním obyvatelstvem a jen ojediněle je koncentrováno v jedné lokalitě.

Významným prvkem v národnostní struktuře obyvatelstva Kutné Hory stává vietnamské obyvatelstvo. V roce 1991 se při cenzu k vietnamské národnosti nepřihlásil žádný obyvatel. V roce 2001 se k vietnamské národnosti přihlásilo již 5 obyvatel a v roce

2011 to bylo již 86 obyvatel. Tento údaj není zcela objektivní, avšak i z toho údaje můžeme sledovat rapidní nárůst počtu obyvatel vietnamské národnosti. Vietnamská komunita se ve městě stává významnou. V samotném centru Kutné Hory se nenápadně začala formovat oblast s velkým podílem vietnamského obyvatelstva, které zde zkupuje, nebo si pronajímá nemovitosti. Vietnamská komunita v lokalitě Václavské náměstí-Hradební ulice významně přispívá k novodobému obrazu města.

Tab.č.10: Obyvatelstvo Kutné Hory podle národnostního složení v letech 2001 a 2011

národnost	abs.			%		
	1991	2001	2011	1991	2001	2011
česká	20740	20 518	14 569	96,19	95,64	72,14
moravská	108	50	37	0,50	0,23	0,18
slezská	0	2	1	0,00	0,01	0,00
slovenská	457	338	250	2,12	1,58	1,24
romská	108	15	28	0,50	0,07	0,14
polská	26	40	24	0,12	0,19	0,12
německá	17	17	6	0,08	0,08	0,03
ukrajinská	0	41	86	0,00	0,19	0,43
vietnamská	0	5	86	0,00	0,02	0,43
ostatní	105	99	0	0,49	0,46	0,00
nezjištěna	0	328	5 108	0,00	1,53	25,29
celkem	21561	21 453	20 195	100	100	100

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, SLDB 2001, SLDB 2011

8.7 Struktura obyvatelstva podle ekonomické aktivity

Mezi lety 1991 – 2011 došlo v Kutné Hoře k poklesu počtu ekonomicky aktivních obyvatel města o 2837 obyvatel. Zatímco v roce 1991 bylo v Kutné Hoře 11581 obyvatel ekonomicky aktivních, v roce 2001 byl počet ekonomicky aktivních obyvatel 10051 a v roce 2011 bylo v Kutné Hoře 8744 ekonomicky aktivních obyvatel. Pokles počtu ekonomicky aktivních obyvatel je z části způsobem poklesem počtu obyvatel ve sledovaném období, kdy mezi lety 1991-2011 došlo k úbytku obyvatelstva o 1064 obyvatel, a dále pak projevem stárnutí populace.

Tab.č.11: Struktura EAO Kutné Hory v letech 1991,2001 a 2011

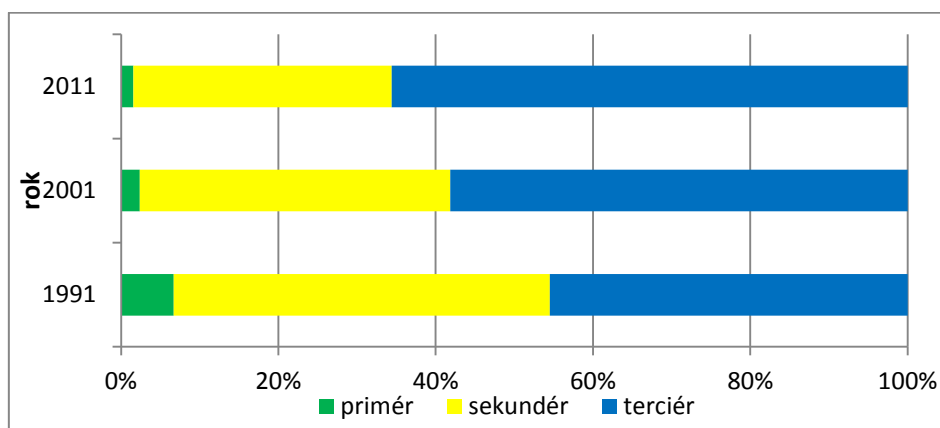
rok	Primér		sekundér		terciér	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1991	776	6,70	5538	47,82	5267	45,48
2001	238	2,37	3970	39,50	5843	58,13
2011	138	1,58	2872	32,85	5734	65,58

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, SLDB 2001, SLDB 2011

V oblasti primárního sektoru došlo v souladu s celorepublikovým trendem k poklesu podílu EAO. Mezi lety 1991 – 2011 došlo k poklesu podílu EAO v primárním sektoru o 5,12 procentního bodu. V absolutní hodnotě se jedná o pokles počtu zaměstnaných v primárním sektoru o 638 EAO.

Současná struktura ekonomicky aktivního obyvatelstva je ovlivněna procesem socialistické industrializace, v rámci které došlo k rozvoji průmyslu, a následnou transformací ekonomiky po roce 1989. Došlo k uzavření průmyslových podniků Modena, Avia a omezení výroby v ČKD Kutná Hora. Zatímco v roce 1991 byl podíl obyvatel zaměstnaných v sekundárním sektoru 47,82%, v roce 2001 činil podíl obyvatel zaměstnaných v sekundárním sektoru 39,5%, a v roce 2011 byl podíl obyvatel zaměstnaného v sekundárním sektoru 32,85%. Za posledních 20 let tedy kles podíl EAO v sekundárním sektoru o 14,97 procentního bodu, v absolutních hodnotách tento pokles znamenal úbytek EAO v sekundárním sektoru o 2666 obyvatel.

Obr.č.16: Zastoupení EAO Kutné Hory v sektorech ekonomické aktivity v letech 1991,2001 a 2011

Zdroj: SLBD 1991, 2001, 2011

Město Kutná Hora bylo okresním městem, dnes obcí s rozšířenou působností, díky tomu je sídlem veřejně-správních institucí a centrem dojížděky za službami ze spádových obcí. Z těchto důvodů byl vždy podíl EAO v terciérním sektoru vysoký. Terciérní sektor je jediným, ve kterém došlo k poklesu podílu EAO, naopak v souladu s celorepublikovým trendem došlo k nárůstu podílu. V roce 1991 byl podíl EAO v terciérním sektoru 45,48%, v roce 2001 byl podíl 58,13% a v roce 2011 vykazoval terciérní sektor podíl 65,58% EAO. Celkově se tedy za posledních 20 let zvýšil podíl osob zaměstnaných v terciérním sektoru o 20,1 %. I nadále můžeme v Kutné Hoře očekávat nárůst podílu EAO v terciérním sektoru. Jedním z mnoha faktorů může být rozvoj cestovního ruchu, kde je potenciál města stále nedostatečně využíván.

9 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření je nástrojem ke zjištění spokojenosti obyvatelstva ve městě. Kvalita života ve městě ovlivňuje chování obyvatelstva, s čímž je spojen další vývoj města, ve smyslu počtu obyvatel a socioekonomické struktury, což je spojeno s prostorovým vývojem města.

Dotazníkové šetření bylo prováděno v období od srpna do října 2012. Dotazníkového šetření se účastnili náhodně oslovení obyvatelé města Kutné Hory ve věku 18 a více let.

9.1 Základní charakteristika respondentů

V dotazníkovém šetření bylo osloveno 225 obyvatel Kutné Hory. 45,33 % respondentů byli muži a 54,67 % tvořily ženy. V celkovém součtu šlo o vzorek 1,05 % obyvatel z celkového počtu 21 453 obyvatel (k 1. 3. 2001)

Zastoupeny byly všechny věkové kategorie starší 18 let. Nejpočetnější věkovou skupinou byli obyvatelé ve věku 30 - 39 let (32 %), dále věková kategorie 40 – 49 let (24 %), věková kategorie 50 – 59 let (22,2 %). Nejméně zastoupenou skupinou byla věková kategorie 60 a více let (9,78 %). Věková kategorie 18 – 29 let tvořila 12 % podíl.

Co se týče vzdělanostní struktury, největším byl podíl respondentů se středoškolským vzděláním s maturitou (45,33 %). O něco méně početnou skupinou byli respondenti se středoškolským vzděláním bez maturity (33,33 %), následovali respondenti s vysokoškolským vzděláním (16 %), a nejméně zastoupenou skupinu byli respondenti se základním a nižším vzděláním (5,33 %).

9.2 Bydlení

Tato část dotazníkového šetření sleduje spokojenost obyvatel s místem bydliště a jeho okolím, včetně možností změny bydliště. Sleduje především délku života stráveného v Kutné Hoře a preference městských částí u respondentů.

Otázka 1.:

Jak dlouho bydlíte v Kutné Hoře?

Tato otázka nám dává informaci o vazbě respondenta k městu. Nejvíce dotazovaných uvedlo, že bydlí v Kutné Hoře od narození (66,22 %). Následovala odpověď „větší část života“ (15,56 %), dále odpověď „menší část života“ (12,89 %) a nejméně zastoupeni byli respondenti s odpovědí „krátce“ (5,33 %). Respondenti odpovídající „krátce“, tvořili z větší části muži (85 %).

Otázka 2.:

V jaké městské části bydlíte?

Dotazování bylo prováděno plánovitě v jednotlivých městských částech, tak aby došlo ke splnění podmínky, a to zastoupení respondentů ze všech městských částí, tak aby tvořili vzorek 1% populace dané městské části. V tabulce č.X jsou uvedeny počty respondentů za jednotlivé městské části, společně s údajem, jaký podíl z celkového počtu obyvatel dané čtvrti tvoří účastníci dotazníkového šetření.

Tab. č. 12: Počet respondentů, počet obyvatel a podíl respondentů na celkové populaci městských částí.

	počet respondentů	počet obyvatel k 1.3.2001	%
Hlouška	55	5457	1,01
Kaňk	8	700	1,14
Karlov	6	535	1,12
K.H. - Vnitřní Město	25	2470	1,01
Malín	10	870	1,15
Neškaredice	5	268	1,87
Perštejnec	2	159	1,26
Poličany	2	190	1,05
Sedlec	12	1098	1,09
Šipší	56	5675	0,99
Vrchlice	5	367	1,36
Žižkov	39	3664	1,06

zdroj: SLDB 2001, vlastní šetření

Otázka 3.:

Jak dlouho bydlíte v této městské části?

Nejvíce respondentů uvedlo odpověď „od narození“, celkem 57,78%. Nejpočetnější skupinou, která uvedla odpověď „od narození“ byla skupina obyvatel ve věkové kategorii 18 – 29 let (70,37%). Odpověď „větší část života“ uvedlo 11,11 % respondentů. Menší část života žije v současném místě bydliště 24,44 % dotázaný a pouze krátce v dané městské části žije 6,67 % respondentů.

Otázka 4.:

Pokud jste dříve bydlel/a v jiné části Kutné Hory, v jaké čtvrti to bylo?

Na tuto otázku odpovědělo pouhých 42 respondentů, což znamená, že v rámci města se někdy stěhovalo pouze 18,67 % všech dotázaných.

Nejvíce respondentů, kteří změnili bydliště v rámci města, bylo z městské části Šipší (23,81%), dále z městské části Kutná Hora – Vnitřní Město (19,05%). Z městské části Hlouška se odstěhovalo 14,29% respondentů, kteří uvedli změnu bydliště v rámci města. Z kompaktní městské zástavby pak ještě z městské části Žižkov (9,52%), Karlov (7,14%), městskou část Vrchlice uvedlo 2,38 % respondentů. Integrovanou obec, dnes však městskou část, venkovského charakteru uvedlo 9,52 % respondentů Malín, 7,14 % Neškaredice a 4,76% Poličany.

Žádný z respondentů, který uvedl stěhování do jiné městské části v rámci Kutné Hory, nevedl městskou část Perštejnec a Sedlec.

Zajímavostí může být důvod změny bydliště v rámci města. Tato otázka nefigurovala v dotazníkovém šetření, avšak při ústním rozhovoru většina uvedla založení rodiny a odstěhování od rodičů, anebo stěhování za partnerem/kou.

Otázka 5.:

Jak jste spokojen/a s Vaším bydlištěm a jeho nejbližším okolím (vzdálenost max. 15 min. chůze od Vašeho domu/bytu)

Na tuto otázku odpovědělo kladně celkem 65,78 % respondentů, konkrétně odpověď „spokojen“ uvedlo 24,89 % respondentů a odpověď „spíše spokojen/a“ uvedlo 40,89 respondentů. Celkem 10,67 % respondentů odpovědělo, že je spíše nespokojeno se svým bydlištěm a nejbližším okolím. 23,56 % respondentů pak uvedlo, že je se svým bydlištěm a jeho okolím nespokojeno.

Nejvíce kladných odpovědí uvedli obyvatelé městské části Žižkov, celkem 94,87% respondentů bydlící v této městské části. Dále ještě stojí za zmínku městské části Vrchlice, kde uvedlo kladnou odpověď 80% respondentů a městská část Sedlec (83,33%) respondentů.

Naopak nejvíce negativních odpovědí uvedli respondenti v městských částech Šipší, kde uvedlo negativní odpověď 64,29 % respondentů, a v městské části Neškaredice (66,67%).

V ostatních městských částech byla spokojenost a nespokojenost, s okolím bydliště, vyvážena.

Otázka 6.:

Uveďte městskou čtvrť, kterou považujete z hlediska kvality života resp. životních podmínek za nejlepší v rámci Kutné Hory

V této otázce získala každá městská část Kutné Hory alespoň 1 pomyslný hlas. Značná část respondentů, uvedlo čtvrť, ve které aktuálně žije, konkrétně 38,22% všech respondentů.

Nejvíce uváděnými byly, Žižkov, který uvedlo 38,67% respondentů, Vrchlice (16,00%), Vnitřní Město (14,22%), Karlov (8,89%) a Sedlec (8%). Kromě městské části Vnitřní Město, která byla uváděna z hlediska atraktivity bydlení v historické zástavbě, jsou všechny uvedené městské části charakteristické zástavbou rodinných domků v klidných lokalitách Kutné Hory.

Minimální počet respondentů uvedlo městské části venkovského charakteru. Konkrétně Malín uvedly 4% respondentů, Kaňk uvedlo 3,11% respondentů, Poličany 1,78%, Perštejnec 1,33% a Neškaredice 0,44%. Tato nízká čísla jsou způsobena nízkou občanskou vybaveností těchto městských částí a v případě městských částí Poličany, Perštejnec a Neškaredice absencí MHD.

Otázka 7.:

V jakém bytě bydlíte?

Skoro polovina dotázaných, konkrétně 46,22% uvedlo, že bydlí ve vlastním bytě. Na druhém místě se umístila odpověď „ vlastní rodinný dům“ který uvedlo 38,67% respondentů. V nájemním bytě bydlelo 12 % respondentů a pouze 3,11% respondentů bydlí v podnájmu.

Otázka 8.:

Jste spokojen/a s kvalitou Vašeho bydlení?

Kladně odpovědělo celkem 84% respondentů, konkrétně spokojeno bylo 42,22% respondentů a spíše spokojeno bylo 41,78% respondentů. Tato odpověď byla rozložena rovnoměrně ve všech městských částech.

Negativně hodnotí kvalitu svého bydlení pouze 16% respondentů. Odpověď „spíše nespokojen/a“ uvedlo 10,67% respondentů a odpověď „nespokojen/a“ uvedlo 5,33% respondentů. 30,5 % respondentů, kteří hodnotí kvalitu svého bydlení negativně, mělo středoškolské vzdělání s maturitou, nebo vysokoškolské vzdělání a bydlelo ve vlastním bytě, nejčastěji v lokalitě sídliště Hlouška a Šipší.

Otázka 9.:

Uvažujete o tom, že se z města odstěhujete?

Pouhých 6,22 % respondentů uvažuje o odstěhování z Kutné Hory, z toho 83,33% tvořili odpovědi obyvatel ve věkové kategorii 18-29 let.

Zbývajících 93,78% neuvažuje o tom, že by se mělo z Kutné Hory odstěhovat.

Otázka 10.:

Co by Vás přimělo k odstěhování z města Kutná Hora?

Na tuto otázku odpovědělo pouze 91 respondentů, respektive 40,44% všech respondentů. Odpovídali i ti, kteří na předchozí otázku odpověděli, že neuvažují o odstěhování z města a jejich odpovědi byly pouze zamyšlením nad tím, co by se muselo stát, aby o takovéto možnosti uvažovali. A našlo se 8,89 % respondentů, kteří k této otázce napsali odpověď „nepřimělo by mě nic“

Nejvíce, tedy 15,11%, respondentů uvedlo jako důvod možného odstěhování z Kutné Hory ztrátu zaměstnání a odchod za prací do jiného regionu. Další nejčastější odpovědí byla nabídka lepší práce, kvůli které by bylo 11,11% respondentů uvažovalo o odchodu z Kutné Hory. Dalším, méně zastoupeným, důvodem byl odchod za partnerem, který uvedlo 5,33% respondentů.

9.3 Kvalita života

Tato část dotazníkového šetření sleduje spokojenost lidí s kvalitou služeb, obchodů, kulturního a sportovního vyžití ve městě.

Otázka 11.:

Jste spokojen/a se sítí služeb ve městě?

Celkově 95,56% respondentů je spokojeno se sítí služeb ve městě. Konkrétně spokojeno je 64,89% respondentů, spíše spokojeno je 30,67% respondentů.

Negativně se vyjádřilo minimum respondentů. Spíše nespokojeno je 2,67% respondentů a nespokojeno je se sítí služeb ve městě pouhých 1,78% respondentů.

Otázka 12.:

Jste spokojen/a se sítí obchodů ve městě?

Spokojeno je se sítí obchodů ve městě 45,78% respondentů. Spíše spokojeno je 30,67% respondentů.

Negativně se vyjádřilo celkem 23,55% respondentů, konkrétně spíše nespokojeno bylo 14,22% respondentů a vyloženě nespokojeno bylo 9,33% respondentů. Nejvíce nespokojených bylo v periferních městských částech Kutné Hory, jako důvod uvádělo absenci obchodů v místě bydliště a obtížné dojíždění za nákupy do kompaktně zastavěné části Kutné Hory.

Otázka 13.:

Jak hodnotíte vznik velkého množství „vietnamských večerek“ v posledních letech ve městě?

Pouze 20% respondentů vnímalo vznik velkého množství „vietnamských večerek“ ve městě pozitivně. Celých 10,22% respondentů dokonce vietnamské večerky využívá k nákupům. Tento jev nepovažuje za důležitý, respektive odpověď „je mi to jedno“ uvedlo 28% respondentů.

Negativně se k této otázce vyjádřilo 52% respondentů. Celých 37,78 % všech respondentů uvedlo jako důvod negativní vnímání tohoto jevu odpověď „Likvidace českých obchodů“.

Otázka 14.:

Jste spokojen/a s kulturním vyžitím ve městě?

Drtivá většina respondentů, konkrétně 91,12%, se vyjádřila k otázce kulturního vyžití ve městě pozitivně. Celých 61,56 % respondentů je s kulturním vyžitím spokojeno a 39,56% uvedlo odpověď „spíše spokojen/a“.

Nespokojeno je s kulturním vyžitím ve městě 12,89% respondentů a 5,78 % je spíše nespokojeno. Respondenti, uvádějící negativní odpověď, vesměs zmiňovali nedostatečnou nabídku kulturních akcí, která koresponduje s jejich životním stylem.

Otázka 15.:

Jste spokojen/a se sportovním vyžitím ve městě?

K této otázce se negativně vyjadřovali respondenti z vyšších věkových kategorií. Respondenti ve věkové kategorii 18 – 29 let byly spokojeni, kladně odpovědělo dokonce 100% všech dotázaných v této věkové kategorii.

Celkově kladně se k této otázce vyjádřilo 81,34% respondentů, přičemž spokojeno bylo 42,67% respondentů a spíše spokojeno 38,67% respondentů.

Nespokojeno je se sportovním vyžitím ve městě 12,89% respondentů a spíše nespokojeno je 5,78% respondentů.

Otázka 16.:

Jste spokojen/a s množstvím parků a veřejné zeleně ve městě?

Napříč věkovými kategoriemi bylo spokojeno 75,11% respondentů, spíše spokojeno bylo 14,22% respondentů. Negativně se vyjádřilo 10,66 % respondentů. Nejvíce nespokojených s množstvím parků a veřejné zeleně ve městě byly respondenti z periferních městských částí, kteří jsou paradoxně obklopeni přírodní zelení, ovšem důvodem nespokojenosti je absence udržovaného parku městského typu.

Otázka 17.:

Využíváte MHD?

Odpověď „ano, pravidelně“ se sešla pouze od 18,67% procent respondentů. Občas využívá služeb MHD 39,56% respondentů a MHD vůbec nevyužívá 41,78% respondentů.

Z celkového počtu 94 respondentů, kteří uvedli, že MHD nevyužívají, celých 24,44% respondentů uvádí jako důvod nepohodlnost cestování MHD. 11,11% uvedlo jako důvod vzdálenost zastávky MHD od místa bydliště a 6,22% respondentů uvedlo, že v jejich

městské části není vedena linka MHD, jednalo se o respondenty z městských částí Neškaredice, Perštejnec, Poličany a Vrchlice.

Otázka 18.:

Pokud využíváte MHD, jste spokojeni s MHD?

Spokojeno bylo 15,56% respondentů využívající MHD, spíše spokojeno bylo 35,11% a negativně se k otázce spokojenosti s MHD vyjádřilo 7,56% respondentů využívajících služeb MHD. Jako důvod nespokojenosti s MHD je v první řadě vzdálenost zastávky MHD od místa bydliště, což uvedlo 5,33% respondentů využívajících služeb MHD. Pouhá 2,2% respondentů využívající služeb MHD uvedlo jako důvod své nespokojenosti personál, respektive přístup řidičů MHD k cestujícím.

Otázka 19.:

Jste spokojeni s dopravou a dopravní infrastrukturou ve městě?

43,56% respondentů je spokojeno se současným stavem dopravy a dopravní infrastruktury ve městě, mnozí uváděli, že spokojeni jsou až v posledních letech, kdy se zlepšil stav komunikací v Kutné Hoře, a došlo k regulaci dopravy v problémových lokalitách. Odpověď „spíše spokojen/a“ uvedlo 12,89% respondentů.

Negativně se vyjádřilo k této otázce 43,55% respondentů. Jako nejčastější důvod nespokojenosti byl uváděn problém s parkovacími místy v centru města (30,67%) a stav místních komunikací (9,33%). Nespokojeni se stavem místních komunikací byli především respondenti z periferních městských částí.

10 ŘÍZENÝ ROZHOVOR

Tato kapitola dokresluje pohled na město Kutná Hora, na jeho vývoj od 2. pol. 20. stol., po současnost a dále možný vývoj do budoucnosti z pohledu osobnosti ve vedení města. Obsahem jsou informace, pořízené metodou řízeného rozhovoru se starostou města Kutná Hora.

Rozhovor probíhal v lednu roku 2012 se starostou města RNDr. Ivo Šancem, CSc., v jeho druhém funkčním období. RNDr. Ivo Šanc, CSc., se zasloužil o zapsání Kutné Hory na seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Zároveň přispěl k realizaci rozsáhlé rekonstrukce komunikací a infrastruktury v historickém jádru. Přispěl také k renovaci několika historických památek.

Celý rozhovor byl zaznamenáván na diktafon, k následné přesné interpretaci odpovědí na položené otázky.

1. Jak hodnotíte změny prostorové struktury města Kutná Hora, ke kterým došlo v letech 1945 – 1989?

a) negativní změny

Myslím si, že to co se stalo ve druhé polovině minulého století, tak bylo z hlediska vnitřní prostorové struktury města značně nešťastné. Ve vnitřní prostorové struktuře došlo k velmi zásadním změnám. Došlo k vybudování sídliště Na Studních a Hlouška, což hodnotím negativně z hlediska přesunutí těžiště obytné funkce mimo centrum města a vytvoření dvojnásobné kapacity obytné funkce mimo centrum města, bez odpovídající infrastruktury a struktury služeb atd., což dnes přináší velké problémy. Dle mého názoru by měla mít Kutná Hora dvě centra, jedno přirozené historické, tak jak se zde formovalo po staletí a druhé tam, kde obyvatelé skutečně žijí, což je obtížné. Na sídlištích kde skutečně žijí, není prostor pro vybudování nového faktického centra, i když pomineme majetkoprávní vztahy, které jsou zde komplikované, jako důsledek politického vývoje v minulých desetiletích.

Dále pak došlo k výstavbě ČKD Kutná Hora, se kterou souviselo již zmiňované budování sídlišť. Velká fabrika ČKD je umístěna mimo město, takže ekologické a jiné dopady nejsou tak velké, ale jednalo se o velký a nepřirozený zásah do rozvoje prostorové

struktury města. Dle mého názoru, pokud by nedošlo, k vybudování fabriky ČKD, došlo by k vybudování pouze sídliště v části podél Masarykovy ulice, které by ještě zapadalo do přijatelného konceptu urbanistického rozvoje města. I když z dnešního pohledu masová panelová výstavba architektonicky ani urbanisticky není šťastným řešením, i když tento počín měl logiku věci z pohledu levného bydlení a je využíváno dodnes. Samozřejmě zástavba rodinných domků, tak jak tomu bylo v městské části Žižkov, by byla pro město příznivější. Je však pravdou, že nedošlo by k těmto změnám, Kutná Hora by dnes měla poloviční počet obyvatel a tvář města by byla úplně jiná.

b) pozitivní změny

Jako pozitivum bych uvedl, že nedošlo k žádnému zásadnímu a nevratnému poškození historické jádra Kutné Hory, jak tomu bylo v jiných městech v té době. Pokud tedy pomineme výstavbu hotelu Mědínek, na centrálním náměstí a panelového domu v ulici Uhelná, v jižní části historického centra, který se bude v nejbližší době bourat. Hlavní panoramata města však nebyly narušeny. Je třeba ještě zmínit objezdovou komunikaci kolem severozápadní hranice historického jádra, které část historického jádra „ukrojila“, ale zároveň vyřešila dlouhodobě a přijatelně dopravní situaci, kdy byla doprava vedena přímo historickým jádrem města. Celkově je nutné podotknout, že Kutná Hora má z hlediska urbanistického rozvoje již od svého počátku ztíženou situaci tím, že bylo založeno na nalezištích rudy a je tak silně omezeno fyzickými podmínkami. Nebýt naleziště, město by v tomto prostoru pravděpodobně nikdy nevzniklo.

2. K jakým největším změnám z hlediska vývoje vnitřní prostorové struktury došlo po roce 1989?

Po roce 1989 nedošlo k žádným zásadním změnám a nešlo ani k žádné zásadní výstavbě. Samozřejmě došlo k obnově historického jádra, byla obnovena základní infrastruktura v historickém jádru, díky čemuž se Kutná Hora stala z hlediska cestovního ruchu atraktivním městem, což začalo v polovině 90. let. Kanalizace, vodovod, plyn, elektřina, resp. všechny sítě a následně zádlažba ulic v historickém centru.

Stav historického centra byl před rekonstrukcí v polovině 90. let neuspokojivý.

V samotném centru nedošlo k výstavbě žádných zásadních objektů, s výjimkou budovy České spořitelny na okraji východní části historického centra, kde vytvořilo městotvorný prvek.

Od 90. let se zde spoléhalo na plánovitou developerskou výstavbu bydlení ve městě a nejbližším okolí centra. Tomuto přístupu byla dána přednost před polo živelnou individuální výstavbou, ale bohužel tento koncept nedopadl moc dobře, protože se ukázalo, že developeři neměli patřičnou sílu, aby se situace změnila a vinou toho se zajímavá rozvojová území, např. areál bývalého Timerova zahradnictví za bývalou továrnou Lidka zůstává nezastavěný, i když potenciál tam byl velký.

-Dávalo město pobídky k výstavbám?

Město nemělo moc velké možnosti, pozemek byl soukromý. I když se město snažilo vyjít vstříc investorovi Bouwfonds v technických a právních záležitostech. Vyskytly se i příležitosti obdobného typu, poslední aktuálně probíhající je oblast mezi městskými částmi Sedlec – Kaňk, až na Gruntu - Třešňovka. Společnost UTC Properties v lokalitě Třešňovka již začala stavět. Infrastruktura první etapy je již hotová.

Jako zásadní záležitost, ne úplně v režii města, můžeme označit výstavbu obchodních center, což byla záležitost naprosto nutná. Nemělo smysl tomuto bránit ani bychom se o to nepokoušeli, spíš můžeme tyto aktivity nějakým způsobem prostorově směřovat, byť malí živnostníci a maloobchodníci protestují, tak pro běžné obyvatele je to zásadní změna v oblasti služeb. Tomuto jevu se neubránílo žádné město v určitém stádiu ekonomického rozvoje. Jak to dopadlo prostorově v Kutné Hoře, bylo pouze částečně v rukou města.

Město mohlo rozhodnout pouze o umístění supermarketu Billa – vybudována v centru města na pozemcích nadbytečně velkého autobusového nádraží. Umístění obchodního domu Billa v samotném centru města bylo architektonicky relativně uspokojivě vyřešeno.

Co se týče obchodních domů Kaufland a Albert, jednalo se o pozemky, které nepatřily městu. Umístění těchto dvou největších obchodních center je relativně přijatelné, výhodná je poloha v blízkosti sídliště na okraji města. Relativně dobře dopravně dostupné, bez zatížení centra města dopravou. Jediným nedostatkem vidím prostorové uspořádání obchodních center, jež jsou soustředěny pouze ve východní části města.

Dalším velkým zásahem byla likvidace areálu bývalé továrny Avia/Praga a následně výstavba logistického skladu Lekkerland, což hodnotím z urbanistického hlediska negativně. Likvidaci areálu továrny Avia/Praga hodnotím negativně i z toho důvodu, že z

města zmizela významná průmyslová firma, ale z globálního hlediska to je pochopitelné a tato výroba stejně do této části města urbanisticky nepatřila. V současnosti probíhá na území bývalého areálu Avia/Praga výstavba obchodního domu Tesco, což je opět v rukou soukromého investora a nemyslím si, že by bylo správné do tohoto záměru nějak zasahovat.

3. Jak moc zasahuje správa města do probíhajících změn, a jaké k tomu má nástroje?

Možnosti jsou omezené, dokonce i stavební úřad, který má rozhodující slovo v povolování, tak je přenesená státní správa a my jako místní správa do jejich rozhodování nemůžeme zasahovat, takže naší snahou je využít nástroje, které máme, což je územní plán města a vytvářet tlak na investory, aby byli co nejšetrnější k prostředí města a životnímu prostředí, hlavně, aby byla vyřešená infrastruktura a veřejná zeleň, např. u projektu Tesco jednáme o vybudování kruhového objezdu a napojení na naši infrastrukturu. Dále pak jednáme o veřejném průchodu a cyklostezce na těchto pozemcích, o kapacitě parkovišť.

4. Jak město reagovalo na plán společnosti Foxconn, k výstavbě satelitního městečka pro zaměstnance v bezprostřední blízkosti průmyslové zóny Na Rovinách?

Osobně jsem nebyl přítomen při řešení otázky budování fabriky Foxconn a s tím plánované výstavby satelitního města. Tehdejší zastupitelé vítali příchod takového investora, což byl pro Kutnou Horu revoluční krok, trochu srovnatelný s výstavbou ČKD před rokem 1989. Prvotní plány společnosti Foxconn zaměstnat pět až šest tisíc lidí bylo pro Kutnou Horu velkým soustem. S tím plánovaný projekt zastavění pozemků polí v lokalitě na rovinách a vytvoření satelitního městečka Vytvoření umělé nepřirozené zástavby, která by do značné míry závisela na ekonomické situaci Foxconnu, by byla velkým rizikem. Nakonec k vybudování satelitního městečka nedošlo, což bylo dosti prozíravé, jelikož Foxconn se nerozvinul do původně plánované velikosti, naopak výroba byla po roce 2008 zčásti uzavřena. Osobně si myslím, že by dopadla situace jako jinde ve světě, kde vyrostla města na základě ekonomického boomu a po vyšumění boomu vznikla „města duchů“.

5. Jaké projekty, týkající se změny vnitřní prostorové struktury města, se jeví z hlediska veřejného mínění jako problémové?

Každá akce, každá výstavba či každý projekt, ať sebelépe promyšlený, naráží na odpor, který je někdy opodstatněný, někdy je motivovaný politicky a někdy je odpor postaven na scestných východiscích. Pro příklad aféra z roku 2012 ohledně přestavby bývalých kasáren v městské části Žižkov, kde se vzedmula vlna manipulace, kdy obyvatelé naprosto nepodloženě sepisovali petice proti této přestavbě. Dále pak co se týče výstavby Gymnázia Jiřího Ortena koncem 90. let, ani mně se v té době nelíbilo umístění gymnázia na místě zelené plochy hřiště v klidné vilové čtvrti. Gymnázium bylo do této lokality umístěno, i když byl prostor ve východní části města v oblasti autobusového nádraží nebo sídliště. Podobný problém aktuálně řešíme s umístěním nové sportovní haly, která má být umístěna v těsné blízkosti centra mezi areály škol Kamenná stezka a SPŠ. Jsme si vědomi, že to není z urbanistického hlediska optimálním řešením, ale z hlediska dostupnosti a využívání dětí a mládeže ze školských zařízení je to naprosto optimální. Snažíme se to vyřešit s odborníky architektury tak, aby budova do této lokality zapadla, a věřím, že to nebude mít žádný negativní dopad na urbanistický ráz v této části města.

- V jaké fázi se nachází řešení využití areálu bývalých kasáren v městské části Žižkov?

V první řadě areál bývalých kasáren ještě není převeden do vlastnictví města, stále je v majetku ministerstva vnitra. Město nijak na převod tohoto objektu netlačí, protože není v situaci, kdy by nutně potřebovalo něco v areálu bývalých kasáren vytvořit. Ovšem předpokládáme, že by zde mělo vzniknout sociální bydlení, které, jak již bylo zmíněno, lidé špatně chápou. Jednalo by se o byty a bydlení pro seniory nebo pro začínající mladé lidi, tzv. startovací byty. V současnosti necháváme zpracovat studii s architektem Krejčíkem, jak by měl být areál bývalých kasáren územně řešen. Prostorové uspořádání bude plánovat architekt Krejčík.

6. Jaké jsou plány města z hlediska rozvoje dopravní infrastruktury?

Byla zde vize vybudování obchvatu kolem Kutné Hory spojující lokalitu Přítoky s napojením na Kaňk, s tímto počítá i územní plán. Tento projekt není aktuálně v řešení, na projektu nepracujeme z důvodu nedostatku financí a zároveň si myslím, že zde není třeba budování obchvatu, tak jako tomu bylo například v Kolíně, protože Kutná Hora není

tranzitním městem. Pokud by se legislativně zamezilo vyhýbání se placení mýtného, průjezd kamiónů Kutnou Horou by se snížil. Kapacita zamýšleného obchvatu by nebyla velkokapacitní silnicí typu obchvat Kolín.

7. Co je pro město prioritní z hlediska rozvoje vnitřní prostorové struktury?

Pokud jde o bytovou výstavbu, toto téma je hodně diskutované, avšak poptávka rozhodně není taková, jako byla například před dvaceti lety. Město má řadu volných prázdných městských bytů, které obtížně nabízí, hlavně velkých bytů. V současnosti je v řešení již zmíněný projekt Třešňovka, další projekt pro bytovou výstavbu se připravuje v městské části Malín. Město by chtělo nabídnout několik městských stavebních parcel. Nemyslím, že je doba, kdy by město mělo připravovat nějaký velký projekt bytové výstavby. V současnosti je poptávky spíše po malých bytech typu sociálního bydlení, což by měl do budoucna vyřešit projekt přestavby areálu kasáren a výstavba azylového domu. Charita chystá vybudování ubytovny. Takže myslím si, že úlohou veřejného sektoru je zajištění projektů těchto okrajových forem sociálního bydlení, jehož potřeba je v současnosti značná.

8. Jakým směrem by se měla Kutná Hora s hlediska prostorové struktury vyvíjet?

Myslím si, že perspektivou pro město je oblast služeb v souvislosti s cestovním ruchem. Dále služby spojené s průmyslem. Myslím si, že další velké firmy typu Foxconn, ČKD a tabákovka ve městě nebudou mít prostor. Kutná Hora by měla mít charakter spíše rezidenční. Z mého hlediska by bylo dobré posílit úlohu města z hlediska školství, resp. vysokého a univerzitního školství a vytvoření vysoce kvalifikovaných pracovních míst ve službách vědy a výzkumu. V Kutné Hoře bylo v nedávné době v plánu vytvořit středočeskou univerzitu, avšak v současnosti se s touto variantou nepočítá. Ovšem chtěli bychom vytvořit zde pobočky již fungující vysoké školy. V současnosti je v jednání projekt s univerzitou v Pardubicích – vytvoření výzkumného pracoviště.

8. Co by Kutné Hoře dle Vašeho osobního názoru do budoucna prospělo, respektive jak by se mělo vyvíjet.

Po urbanistické stránce nemá město do budoucna optimální řešení, protože kdybychom vybudovali nové centrum města, které by bylo blíže lidem, tak by to mělo za následek odumírání historického centra. A v historickém jádru je těžké dělat opatření, která by ho oživila. Navíc je tu problém s parkovacími místy v centru města, která zde těžko vybudujeme. Ideální by bylo, kdyby město i obyvatelstvo bylo na takové ekonomické úrovni, aby bylo vybudováno nové centrum, kde by lidé řešili své každodenní nákupy a potřeby a do historického jádra by pravidelně docházeli za kulturou, měli čas a klid využívat městských parků a zeleně k odpočinku, což je samozřejmě pouze iluzí.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo vystihnout prostorovou strukturu města a její vývoj od založení města až po současnost. Současná vnitřní prostorová struktura města Kutná Hora je výsledkem vývoje, probíhajícího stovky let. V období středověku patřila Kutná Hora mezi nejvýznamnější města tehdejší Evropy, za což vděčila nálezu stříbra. Od 13. století až do husitských válek si držela významné postavení a docházelo zde k urbanistickým procesům, které v té době neměly obdoby. Toto období prosperity zanechalo tak významnou stopu, která je viditelná dodnes a již nikdy nebylo překonáno. Po husitských válkách nastalo období velkého úpadku spojeného s vyčerpáním nerostného bohatství a k následnému oživení došlo až s průmyslovou revolucí, kdy skomírající město Kutná Hora, začalo opět rozkvétat. Město se vydalo směrem průmyslové výroby a od počátku 20. století došlo k významným změnám prostorové struktury města. Období rozvoje průmyslové výroby a masové bytové výstavby bylo utlumeno s příchodem 2. světové války. Po roce 1948 došlo v Kutné Hoře z hlediska prostorové struktury města k největším změnám. Město bylo poznamenáno masivní bytovou výstavbou a rozvojem průmyslu. Po roce 1989 došlo k útlumu výstavby ve městě, ale docházelo spíše ke změnám ve fyzické a sociální struktuře města. V důsledku transformačních procesů probíhajících po roce 1989, došlo k uzavření většiny výrobních areálů města Kutná Hora. Začalo docházet k negativním demografickým jevům, jako je stárnutí populace a snižování porodnosti, což má za následek úbytek obyvatelstva.

V současné době není možné, a ani vhodné vracet se ke konceptu Kutné Hory jako průmyslového města a město Kutná Hora by se mělo vydat směrem rozvoje terciálního sektoru ekonomiky a více využívat svého potenciálu v oblasti cestovního ruchu. Vzhledem k negativním dopadům změny demografické struktury obyvatelstva by město mělo vytvořit takové podmínky, které by do města přilákaly nové investory. Noví investoři by v Kutné Hoře vytvořili nová pracovní místa a tím zabránili odlivu obyvatelstva. Na závěr je nutné podotknout, že je třeba poučit se z historického vývoje Kutné Hory a vytvořit koncept udržitelného rozvoje města Kutná Hora. Město Kutná Hora má obrovský potenciál, který však není dostatečně využíván a je jen na obyvatelích Kutné Hory a vedení města, aby se tuto situaci pokusili změnit a přispěli tak k dalšímu rozvoji města.

SUMMARY

The aim of this thesis was to describe the spatial structure of the city and its development since the city's founding to the present. The current internal spatial structure of Kutna Hora is the result of evolution proceeding hundreds of years. In the Middle Ages, Kutna Hora was one of the most important cities of contemporary Europe, for which he owed finding silver. From 13th century until the Hussites wars held an important position and there are the urban processes, which at that time unprecedented. This period of prosperity and left an important mark that is visible to this day and has never been surpassed. After the Hussite wars, a period of great decadence associated with the depletion of mineral resources and the subsequent recovery was to the Industrial Revolution, when the dying town of Kutna Hora, began to flourish again. The city moved towards industrial production and by the early 20th century there have been significant changes in the spatial structure of the city. The period of development of industrial production and mass housing construction was phased out with the advent of the second World War II. After 1948 there was in Kutna Hora in terms of the spatial structure of the biggest changes. The city was marked by massive housing construction and development industry. After 1989 there was a decline in construction, but rather there are changes in the physical and social structure of the city. As a result of the transformation process after 1989, was closed most of the industrial areas of Kutna Hora. Has started to negative demographic phenomena, such as the aging population and declining birth rates, resulting in population decline .

It is currently not possible nor appropriate to return to the concept of Kutna Hora as an industrial center and the town of Kutna Hora should go towards the development of the tertiary sector of the economy and more use of its potential in tourism. Given the negative impact of changes in the demographic structure of the population, the city should create such conditions that the city attract new investors. New investors in Kutna Hora, create new jobs and thus prevent depopulation. Finally, it should be noted that it is necessary to learn from the historical development of Kutna Hora and create the sustainable development of Kutna Hora. City Kutna Hora has huge potential, but it is not sufficiently used and it is up to the inhabitants of Kutna Hora and city leaders to try to change this situation and contributed to the further development of the city.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje

BEDNÁŘ, P., ŠINDLER, P.: Gegografie města, Ostravská univerzita v Ostravě, 2007

ČSÚ: Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005, I.díl, ČSÚ, Praha, 2006

ČADA, K., PTÁČKOVÁ, K., VALOUCHOVÁ, E.: Návrhy řešení bytových potřeb nízkopříjmových obyvatel města Kutná hora ve vztahu k využití objektů bývalých kasárev v ulici Kouřimská. Praha, 2011

DEMEK, J. a kol.: Zeměpisný lexikon ČSR – Hory a nížiny. Praha, Academia, 1987

DUDÁK, V.: Kutnohorský poutník aneb Kutnou Horou ze všech stran. Praha-Kutná Hora, 2004.

HAMPL, M.: Transformační procesy a předpoklady dalšího vývoje systému osídlení, PřF UK Praha, 1996

HAMPL, M., GARDAVSKÝ, V., KÜHNL, K.: Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR, UK, Praha, 1989

HANDIAKOVÁ, E.: Hlavní období urbanistického vývoje města Kutné Hory, Kutná Hora, 1958

JEŽEK, J.: Aplikovaná geografie města. Západočeská univerzita, Plzeň, 2004

KALIBOVÁ, K.: Úvod do demografie, UK, Praha, 2006

KUTHAN, J.: Počátky a rozmach gotické architektury v Čechách. Praha, 1983

LEMINGER, E.: Stavební vývoj staré Kutné Hory, její ulice a tržiště. Kutná Hora, 1927

MATĚJKOVÁ, E.: Kutná Hora. Praha, 1962.

MATLOVIČ, R.: Geografia priestorovej struktury mesta Prešov, Fakulta humanitních a přírodních věd Prešovské univerzity, 1998

NETOPIL, P.: Vývoj vnitřní prostorové struktury města Přerova. Diplomová práce, katedra geografie, PřF UP Olomouc, 2006

NOVÁK, P.: Stránky z historie předměstí Kutné Hory. Kutná Hora, 2007

POSPÍŠIL, A.: Zmizelá Kutná Hora. Praha-Litomyšl, 2009

QUITT,E.: Klimatické oblasti Československa, Geografický ústav ČSAV, Brno, 1975.

QUITT,E.: Mapa Klimatických oblastí 1:500 000, Geografický ústav ČSAV, Brno 1975.

SÝKORA, L.: Teoretické přístupy ke studiu města. Univerzita Karlova, Praha, 1993.

ŠIMŮNEK, R.: Historický atlas měst České republiky, svazek č.22 – Kutná Hora, Historický ústav akademie věd ČR, Praha 2010

Internetové zdroje statistické:

Agentura pro sociální začleňování: O lokalitě Kutná Hora [online]. [2013][12.1.2013].
Dostupný z www: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/o-lokalite-kutna-hora>

Berman Group: Strategický plán rozvoje města Kutná Hora [online]. [2003][12.11.2012].
Dostupný z www: http://www.mu.kutnahora.cz/data/pageadds/322_SPRM.pdf

Český statistický úřad: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 [online]. [2005][12.10.2012].
Dostupný z www: <http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/obce/533955?OpenDocument>

Český statistický úřad: Sčítání lidu, domů a bytů 2011 [online]. [2012][12.02.2013].
Dostupný z www: <http://vdb.czso.cz/>

Český statistický úřad: Databáze demografických údajů za obce ČR [online]. [2012] [12.10.2012].

Dostupný z www: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

Deloitte Česká republika: Integrovaná plán rozvoje města Kutná Hora [online]. [2011] [12.06.2012].

Dostupný z www: http://www.mu.kutnahora.cz/data/pageadds/719_iprm_kh.pdf

Odbor územního plánování Kutná Hora: Profil města [online]. [2003] [12.08.2012].

Dostupný z www:

http://www.mu.kutnahora.cz/data/pageadds/322_PROFIL%20MESTA.pdf

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. č. 1** Poloha Kutné Hory v rámci České republiky
- Obr. č. 2** Poloha Kutné Hory v rámci Středočeského kraje
- Obr. č. 3** Městské části Kutné Hory v roce 2001
- Obr. č. 4** Dopravní infrastruktura Kutné Hory
- Obr. č. 5** Podíl domů v Kutné Hoře, postavené v obdobích do roku 1919, 1920-1945, 1946-1980, 1981-2001
- Obr. č. 6** Podíl obydlených bytů podle právního důvodu užívání
- Obr. č. 7** Vývoj počtu obyvatel v Kutné Hoře v letech 1991-2011
- Obr. č. 8** Řetězový index vývoje počtu obyvatel Kutné v letech 1869-2011
- Obr. č. 9** Vývoj hrubé míry porodnosti a hrubé míry porodnosti města Kutná Hora v letech 1971-1990
- Obr. č. 10** Vývoj hrubé míry porodnosti a hrubé míry porodnosti města Kutná Hora v letech 1991-2011
- Obr. č. 11** Vývoj migračního salda v letech 1990-2011, v Kutné Hoře v absolutních hodnotách
- Obr. č. 12** Vývoj pohybu obyvatelstva v letech 1971-2011 v Kutné Hoře
- Obr. č. 13** Index stáří obyvatelstva města Kutná Hora v roce 1991, 2001 a 2011
- Obr. č. 14** Index stáří v Kutné Hoře a jednotlivých místních částech v roce 2001
- Obr. č. 15** Podíl obyvatelstva Kutné Hory, podle kategorie vzdělání v letech 1991, 2001 a 2011 (%)
- Obr. č. 16** Zastoupení EAO Kutné Hory v sektorech ekonomické aktivity v letech 1991, 2001 a 2011

SEZNAM TABULEK

- Tab. č. 1** Charakteristika klimatických oblastí
- Tab. č. 2** Hustota osídlení, rozloha a počet obyvatel v jednotlivých městských částech.
- Tab. č. 3** Integrované městské části podle roku první písemné zmínky a roku integrace k městu Kutná Hora
- Tab. č. 4** Vývoj počtu obyvatel Kutné Hory v letech 1869-2011
- Tab. č. 5** Vývoj počtu obyvatel Kutné Hory v letech 1991-2011
- Tab. č. 6** Věková struktura obyvatelstva města Kutná Hora v roce 1991, 2001 a 2011 (v%)
- Tab. č. 7** Vývoj indexu feminity v Kutné Hoře v letech 1991-2011
- Tab. č. 8** Podíl obyvatelstva Kutné Hory podle kategorie vzdělání v letech 1991, 2001 a 2011 (%)
- Tab. č. 9** Podíl obyvatelstva Středočeského kraje a České republiky podle kategorie vzdělání v roce 2001 (%)
- Tab. č. 10** Obyvatelstvo Kutné Hory podle národnostního složení v letech 2001 a 2011
- Tab. č. 11** Struktura EAO Kutné Hory v letech 1991,2001 a 2011
- Tab. č. 12** Počet respondentů, počet obyvatel a podíl respondentů na celkové populaci městských částí.

SEZNAM PŘÍLOH

- I. MAPOVÉ PŘÍLOHY
- II. OBRAZOVÉ PŘÍLOHY
- III. VOLNÉ PŘÍLOHY

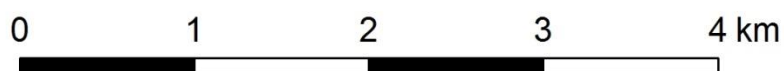
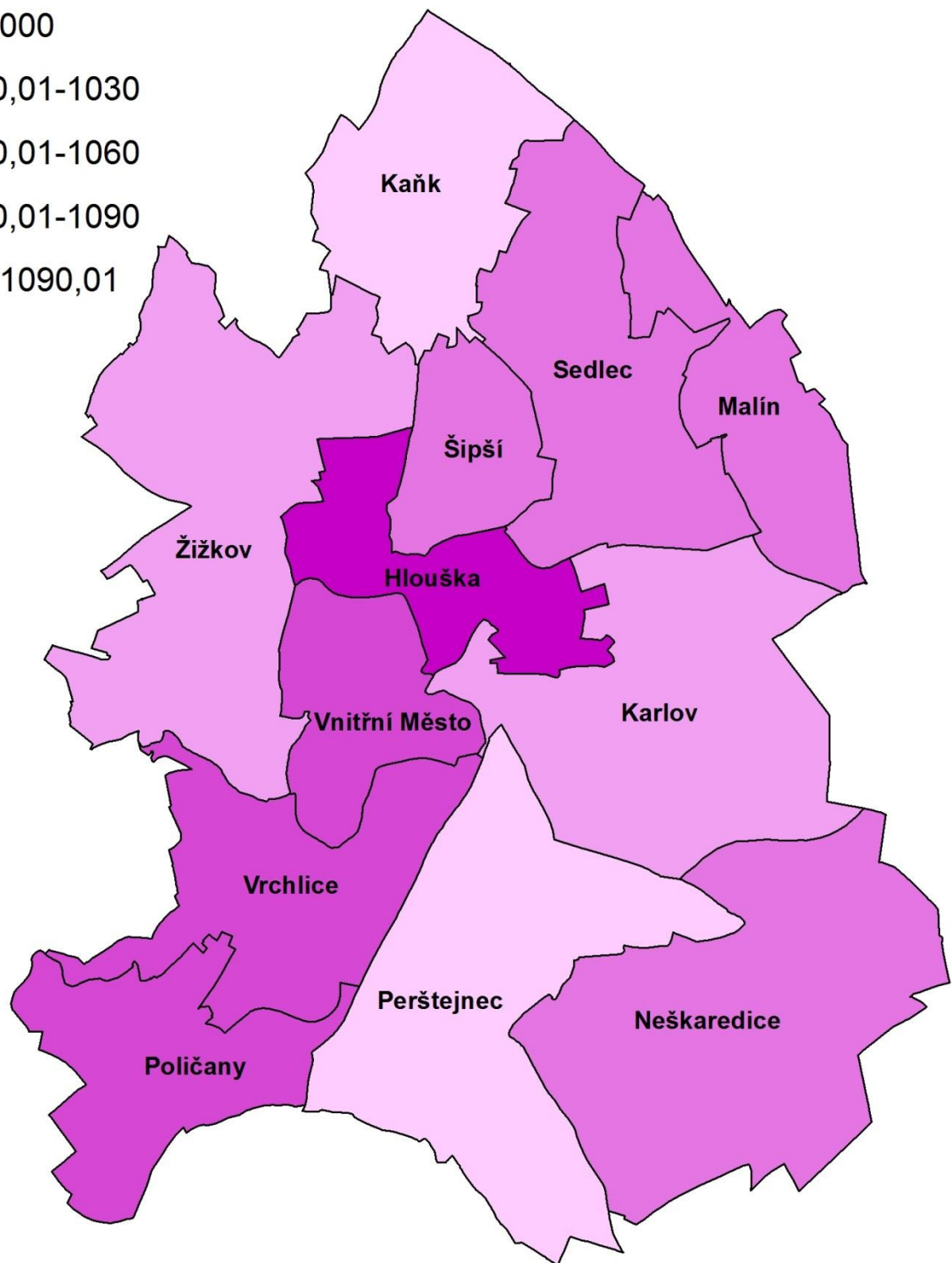
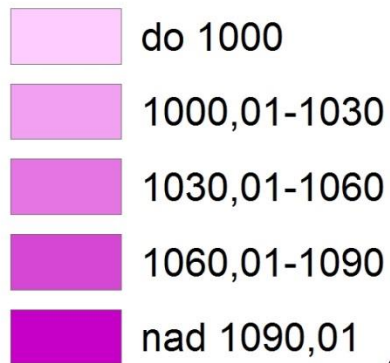
MAPOVÉ PŘÍLOHY

- Mapová příloha č. 1** Index feminity v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001
- Mapová příloha č. 2** Index stáří v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001
- Mapová příloha č. 3** Podíl obyvatel v předproduktivním věku v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001
- Mapová příloha č. 4** Podíl obyvatel v produktivním věku v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001
- Mapová příloha č. 5** Podíl obyvatel v poproduktivním věku v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001
- Mapová příloha č. 6** Podíl EAO v primárním sektoru, v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001
- Mapová příloha č. 7** Podíl EAO v sekundárním sektoru, v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001
- Mapová příloha č. 8** Podíl EAO v terciárním sektoru, v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001
- Mapová příloha č. 9** Podíl trvale obydlených bytů v rodinných domech, v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001
- Mapová příloha č. 10** Podíl trvale obydlených bytů v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001
- Mapová příloha č. 11** Podíl trvale obydlených rodinných domů, v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

INDEX FEMINITY

v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

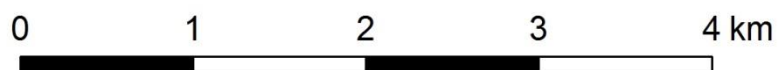
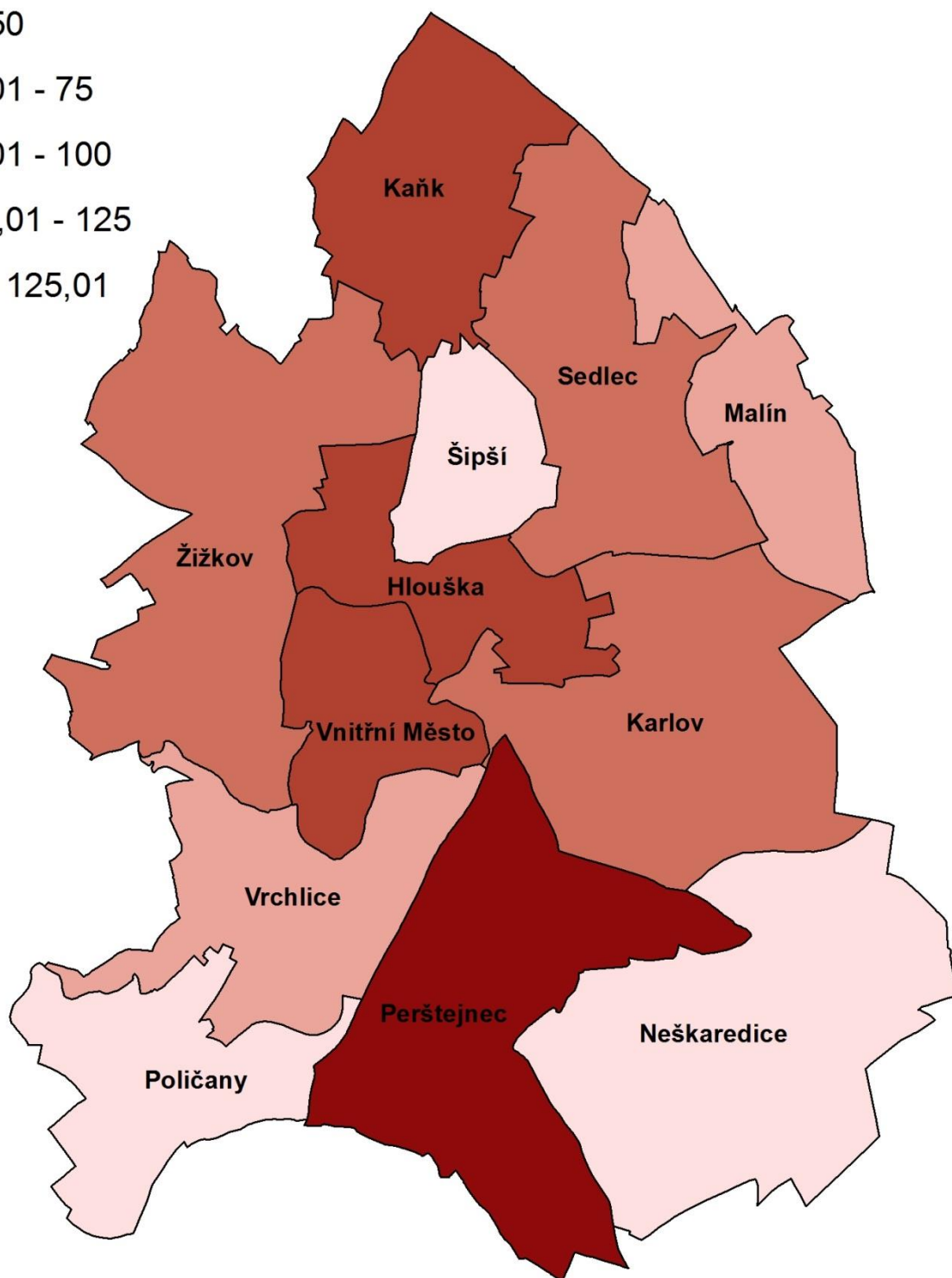
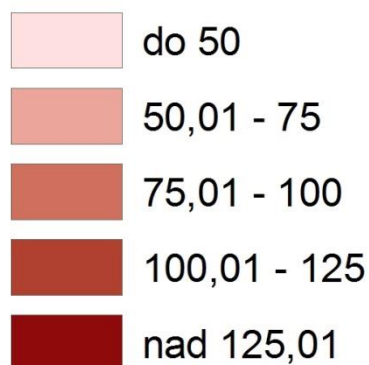
index feminity

INDEX STÁŘÍ

v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

index stáří

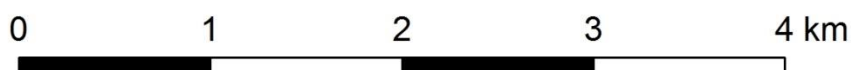
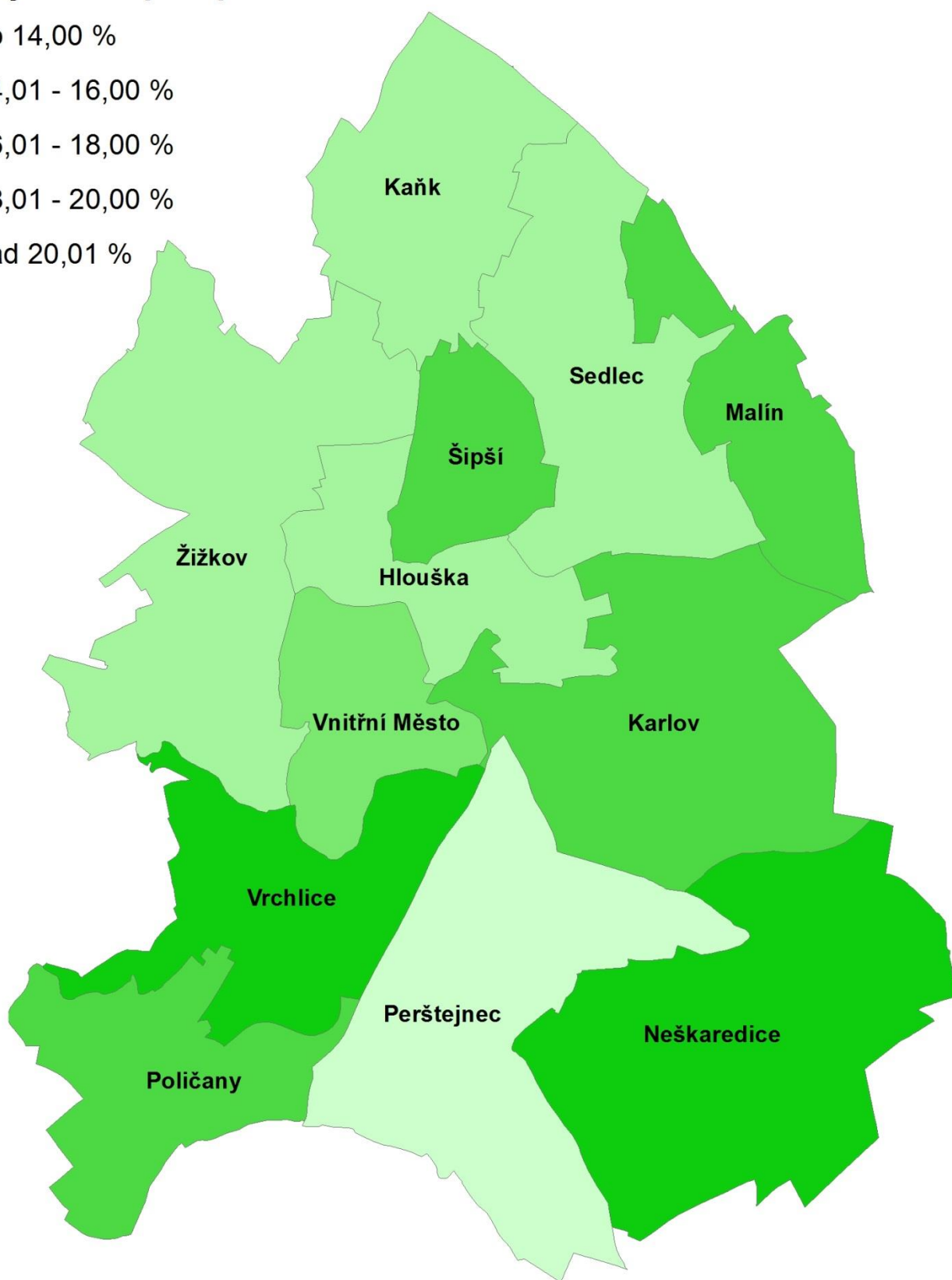
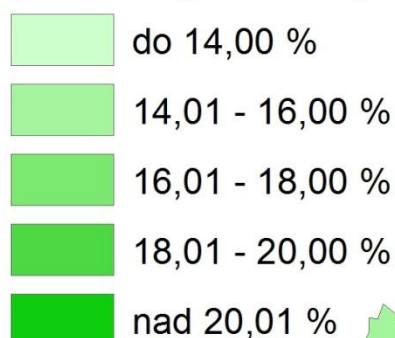

Mapová příloha č. 2: Index stáří v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

PODÍL OBYVATEL V PŘEDPRODUKTIVNÍM VĚKU

v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

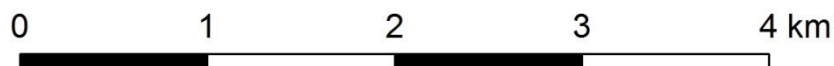
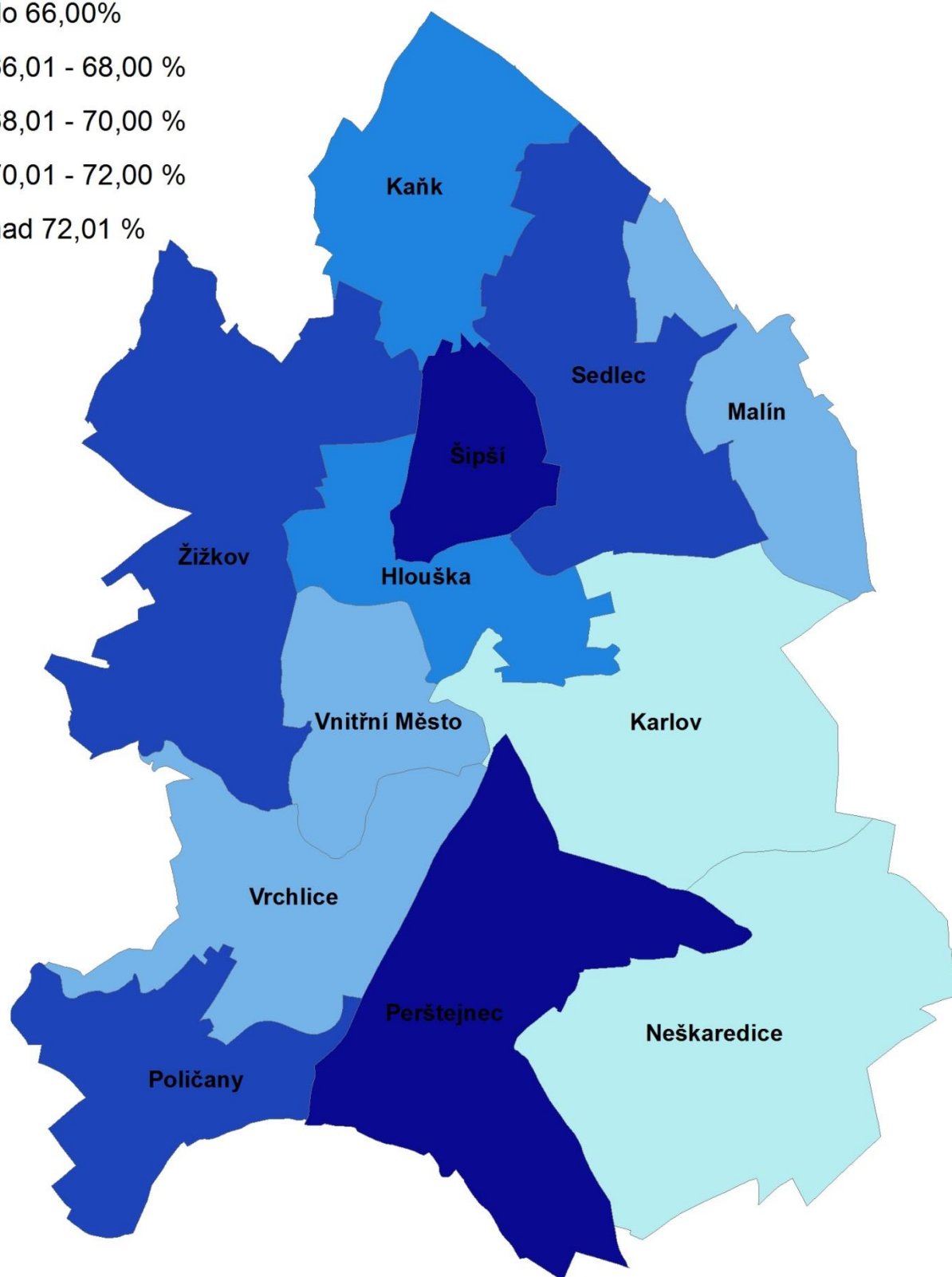
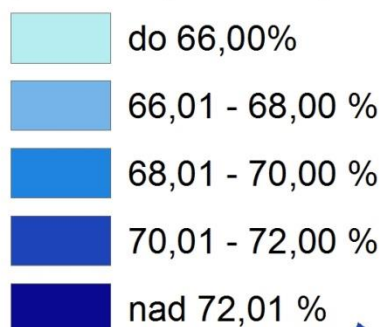
podíl obyvatel v předproduktivním věku

Mapová příloha č. 3: Podíl obyvatel v předproduktivním věku v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

PODÍL OBYVATEL V PRODUKTIVNÍM VĚKU v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

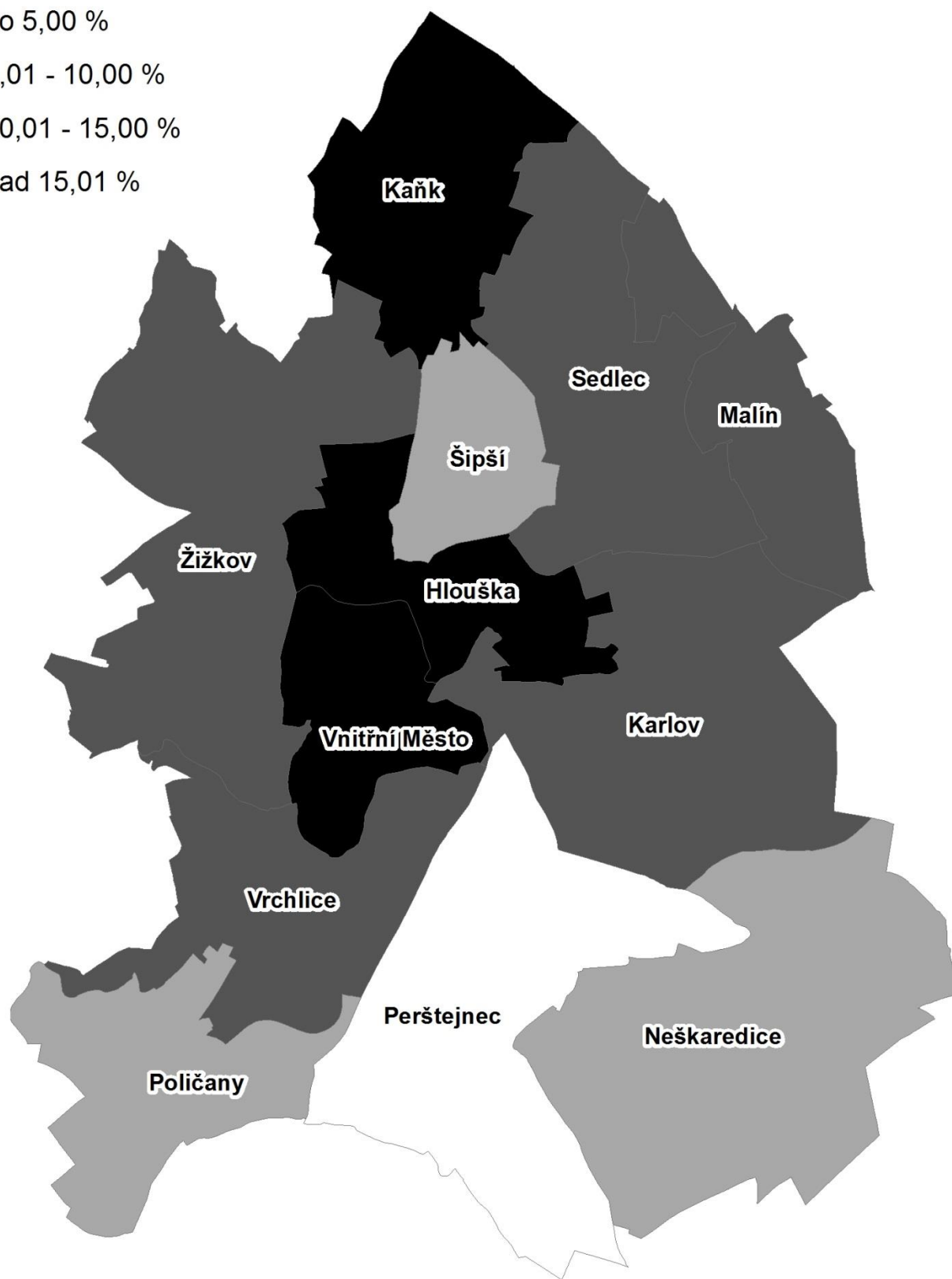
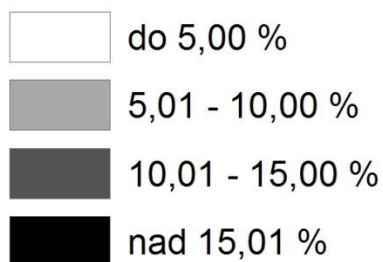
podíl obyvatel v produktivním věku

Mapová příloha č. 4: Podíl obyvatel v produktivním věku v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

PODÍL OBYVATEL V POPRODUKTIVNÍM VĚKU v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

podíl obyvatel v poproduktivním věku

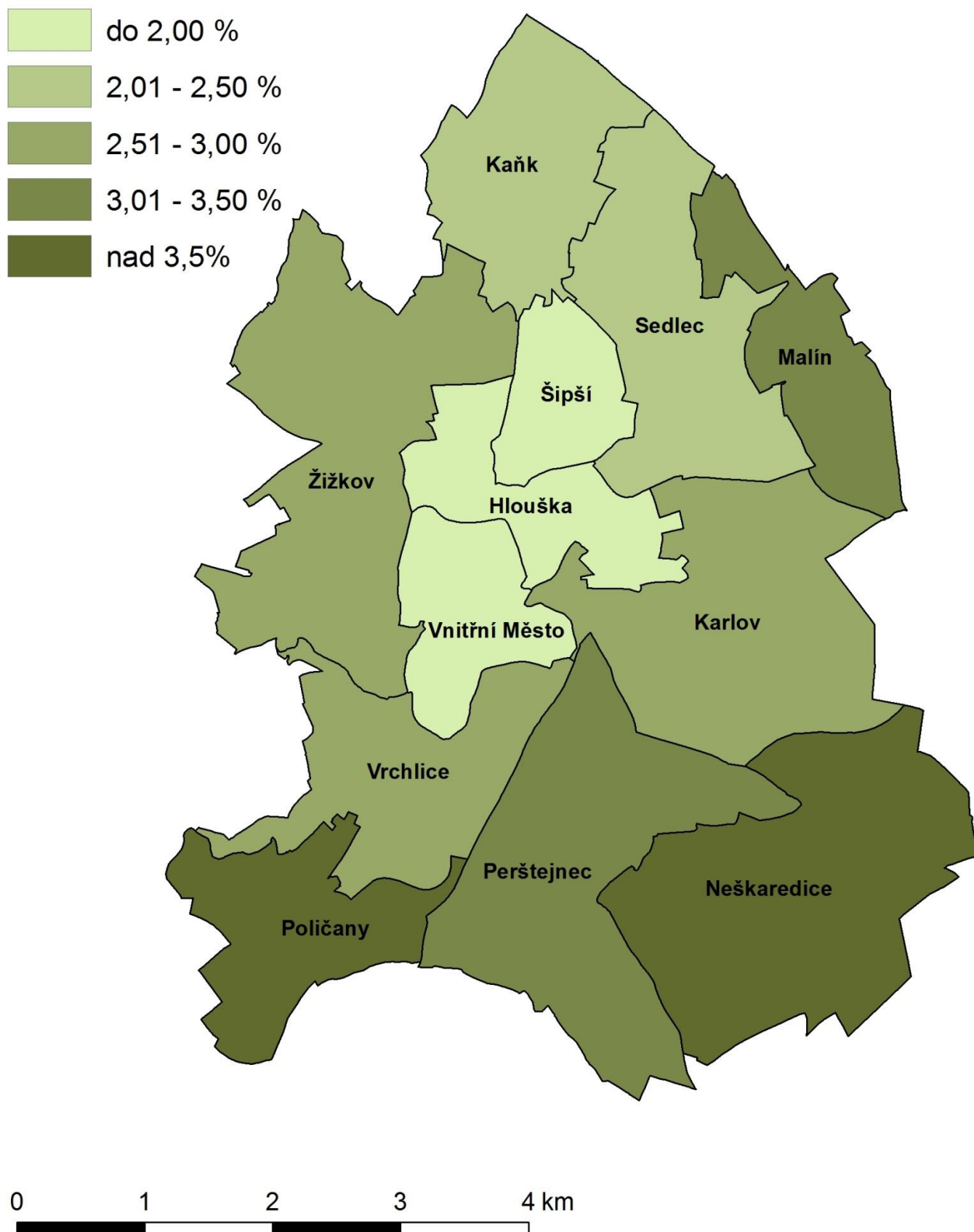

0 1 2 3 4 km

PODÍL EAO V PRIMÁRNÍM SEKTORU

v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

podíl EAO v primárním sektoru

Mapová příloha č. 6: Podíl EAO v primárním sektoru, v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

PODÍL EAO V SEKUNDÁRNÍM SEKTORU

v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

podíl EAO v sekundárním sektoru

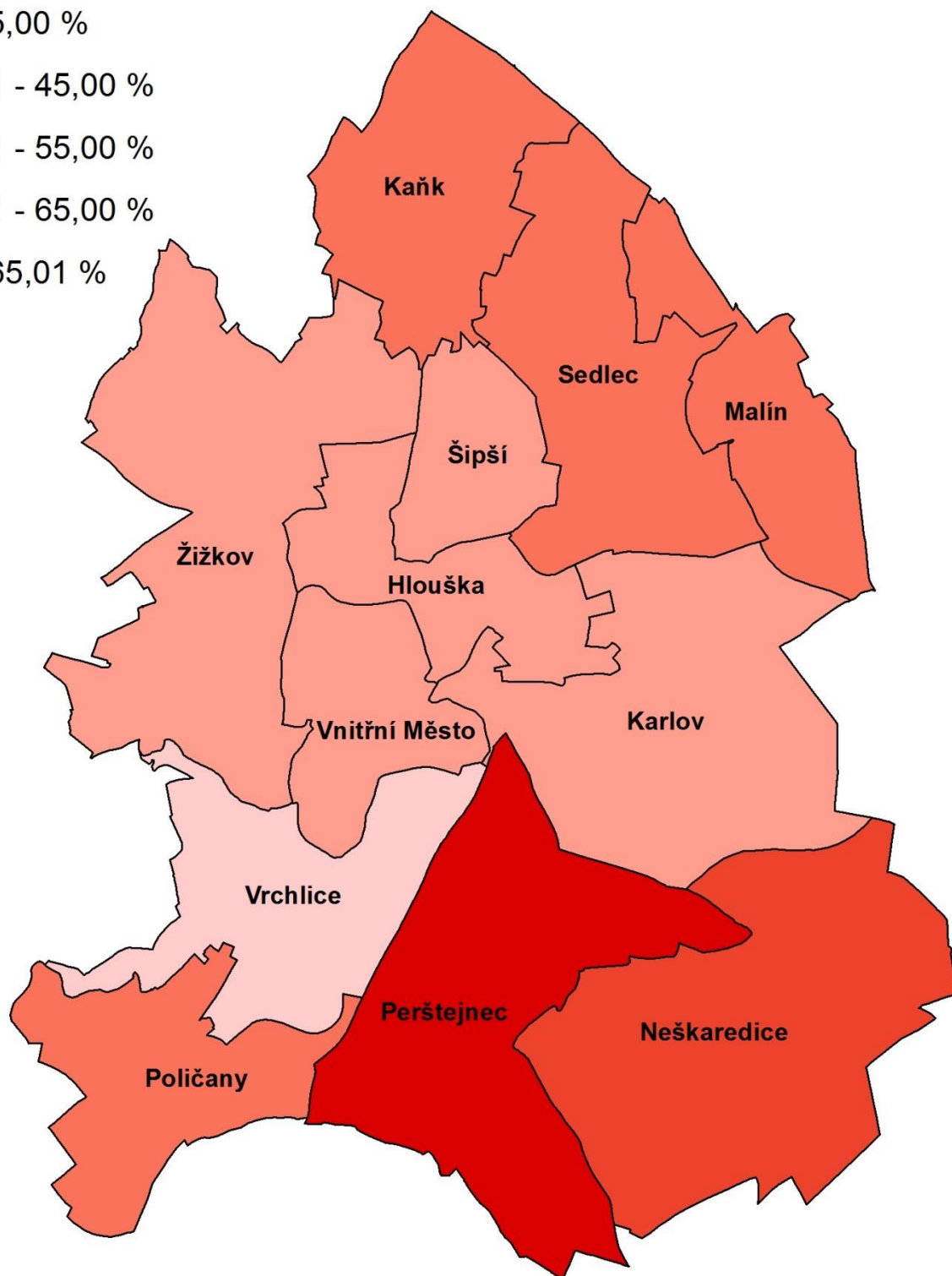
do 35,00 %

35,01 - 45,00 %

45,01 - 55,00 %

55,01 - 65,00 %

nad 65,01 %

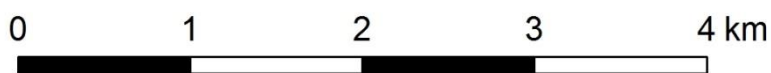
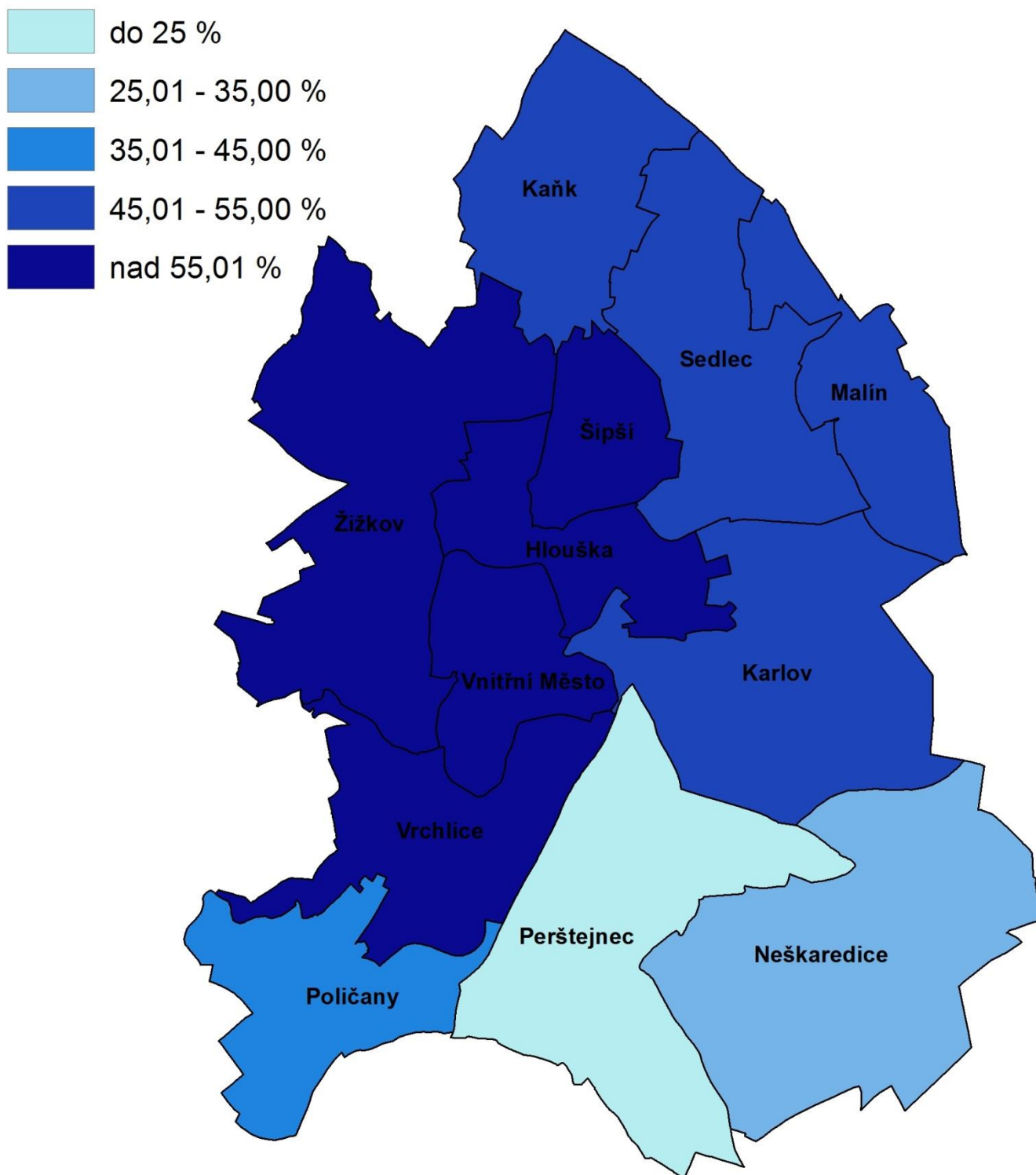

0 1 2 3 4 km

PODÍL EAO V TERCIÉRNÍM SEKTORU

v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

podíl EAO v terciárním sektoru

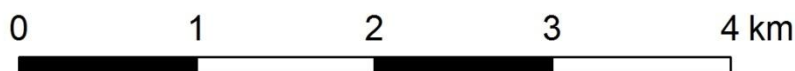
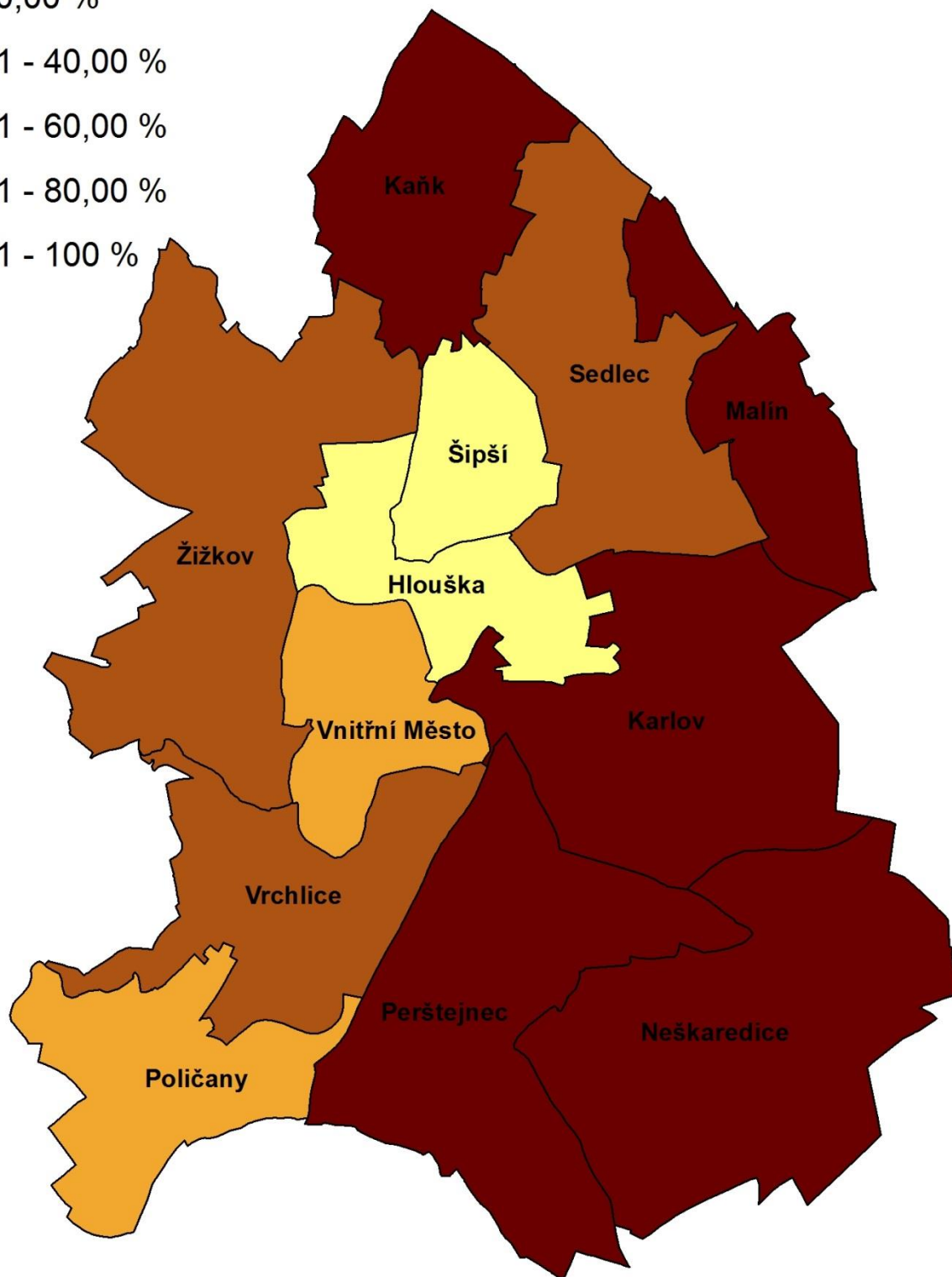
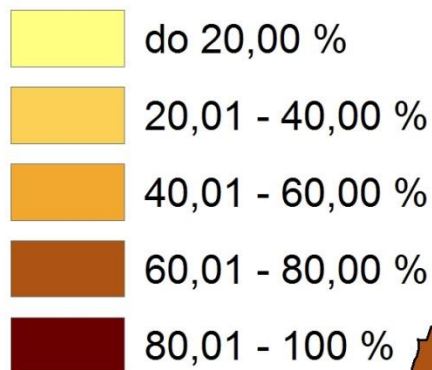

Mapová příloha č. 8: Podíl EAO v terciárním sektoru, v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

PODÍL TRVALE OBYDLENÝCH BYTŮ V RODINNÝCH DOMECH

v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

podíl trvale obydlených bytů v RD

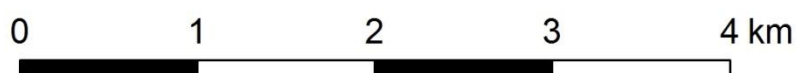
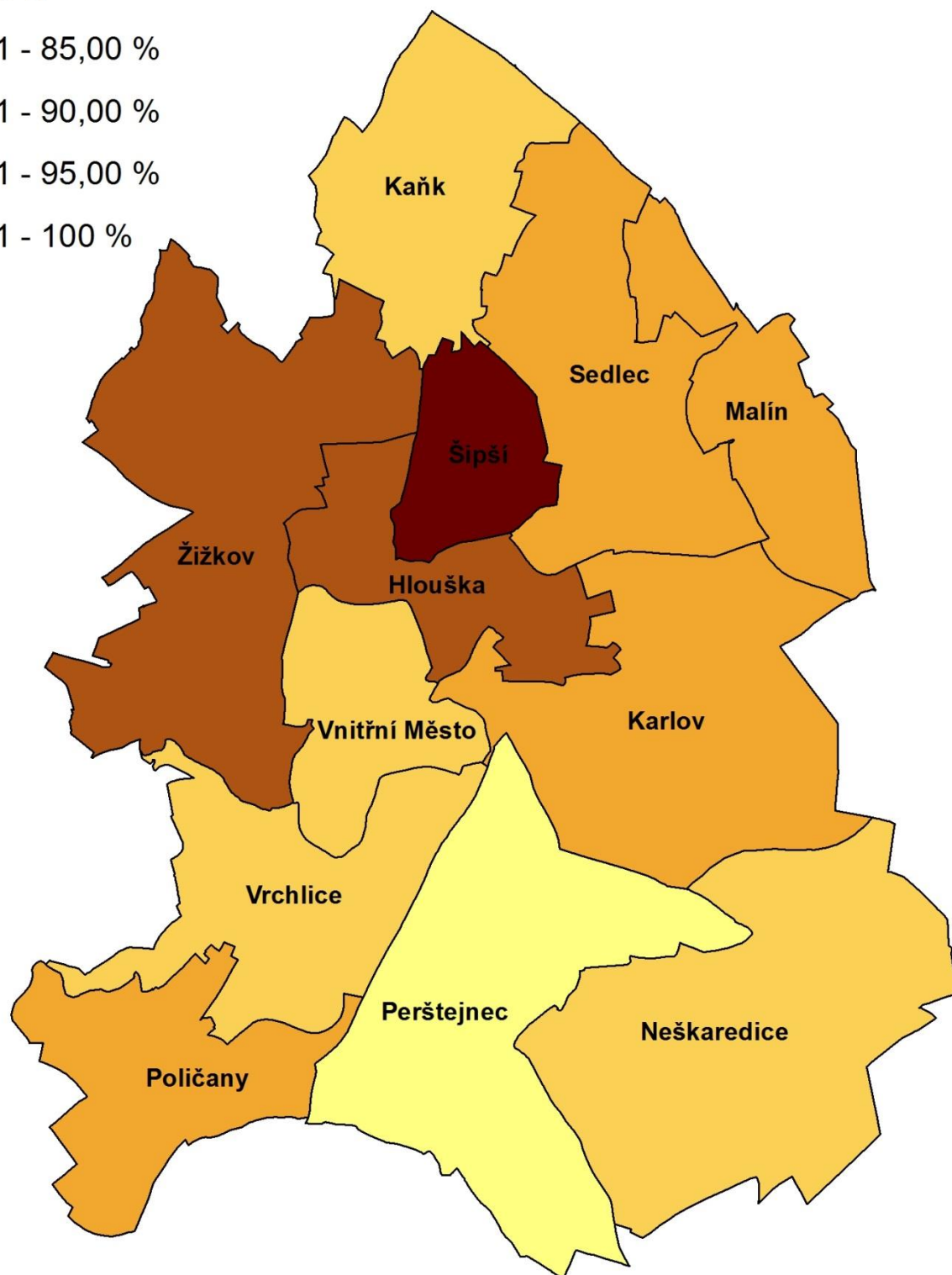
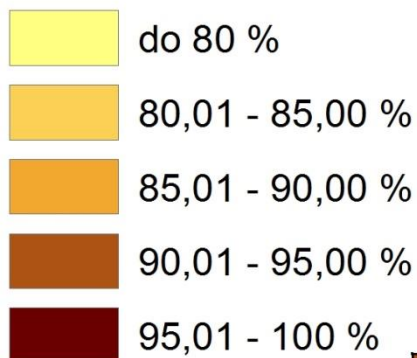

Mapová příloha č. 9: Podíl trvale obydlených bytů v rodinných domech, v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

PODÍL TRVALE OBYDLENÝCH BYTŮ

v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

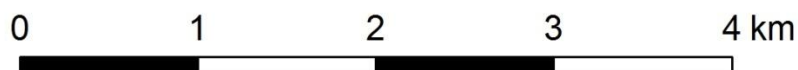
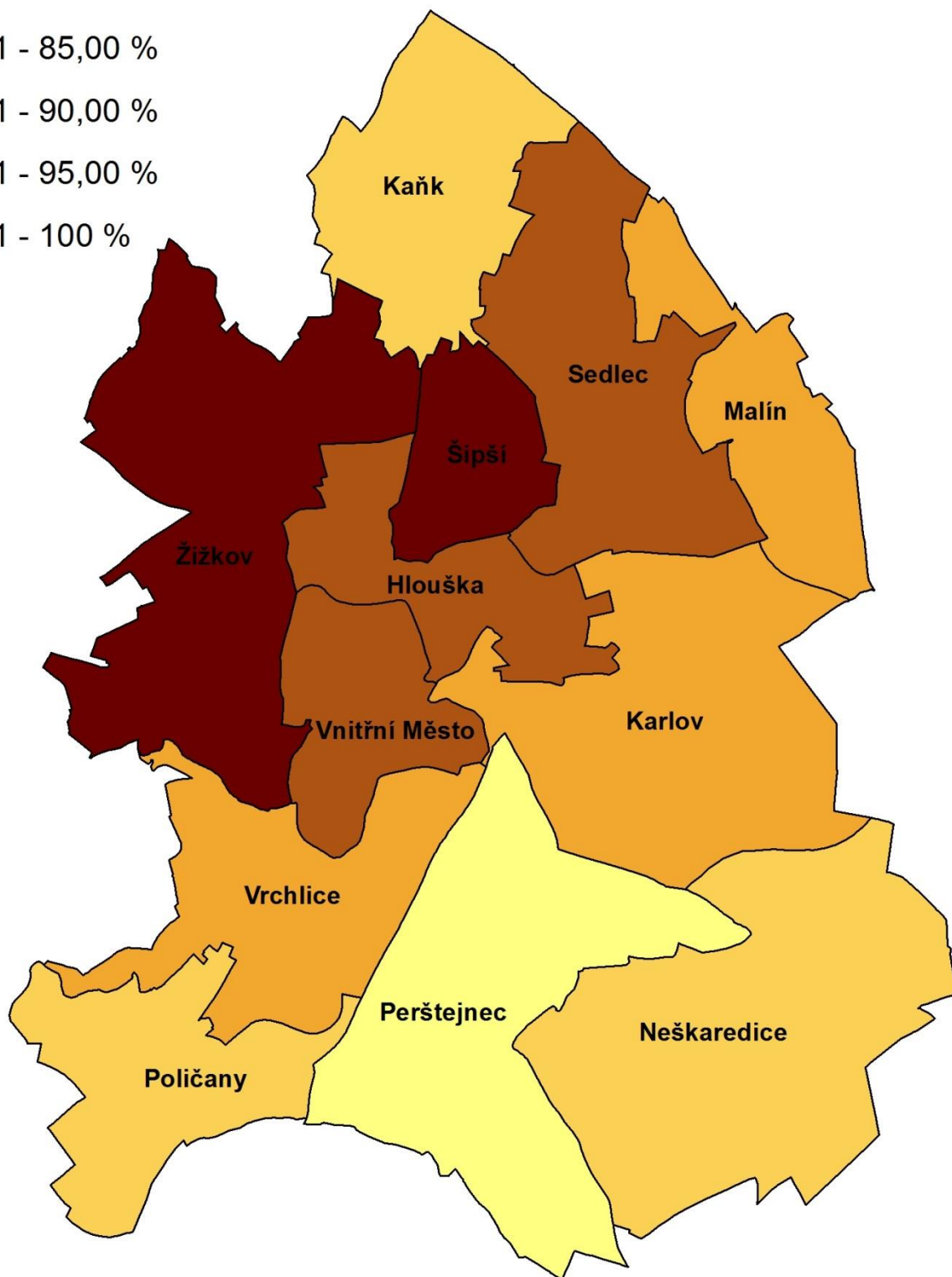
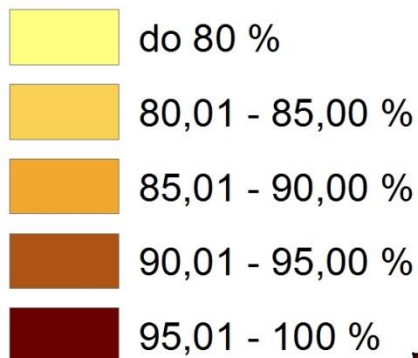
podíl trvale obydlených bytů

PODÍL TRVALE OBYDLENÝCH RODINNÝCH DOMŮ

v jednotlivých městských částech Kutné Hory v roce 2001

podíl trvale obydlených RD

II. OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

- Obr. příloha č.1:** Pohled na městskou část Malín ze západní strany.
- Obr. příloha č.2:** Lokalita „Pod Mejtkem“ v městské části Malín, zástavba řadových domů.
- Obr. příloha č.3:** funkcionalistická budova Komerční banky, Tylova ulice
- Obr. příloha č.4:** městská část Perštejnec
- Obr. příloha č.5:** městská část Poličany
- Obr. příloha č.6:** městská část Neškaredice
- Obr. příloha č.7:** městská část Hlouška, Masarykova ulice
- Obr. příloha č.8:** Pohled na Vnitřní Město od severu
- Obr. příloha č.9:** Panelová zástava při východní hranici historického jádra
- Obr. příloha č.10:** Pohled na sídliště Šipší z jižního svahu Kaňku
- Obr. příloha č.11:** Pohled na městskou část Sedlec, v popředí areál tabákovky
- Obr. příloha č.12:** továrna firmy Foxconn
- Obr. příloha č.13:** Bývalá továrna Lidka
- Obr. příloha č.14:** areál autobusového nádraží
- Obr. příloha č.15:** obchodní dům Kaufland
- Obr. příloha č.16:** Gymnázium v městské části Žižkov
- Obr. příloha č.17:** měšťanské domy v historickém jádru.
- Obr. příloha č.18:** lokalita Třešňovka – určená pro výstavbu rodinných domů

Obr. příloha č.1: Pohled na městskou část Malín ze západní strany.

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č.2: Lokalita „Pod Mejtkem“ v městské části Malín, zástavba řadových domů. Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 3: funkcionalistická budova Komerční banky, Tylova ulice
Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 4: městská část Perštejnek
Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 5: městská část Poličany

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 6: městská část Neškaredice

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 7: městská část Hlouška, Masarykova ulice

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 8: Pohled na Vnitřní Město od severu

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 9: Panelová zástava při východní hranici historického jádra

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 10: Pohled na sídliště Šipší z jižního svahu Kaňku

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 11: Pohled na městskou část Sedlec, v popředí areál tabákovky
Zdroj: svoboda.info

Obr. příloha č. 12: továrna firmy Foxconn
Zdroj: foxconn.cz

Obr. příloha č. 13: Bývalá továrna Lidka

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 14: areál autobusového nádraží

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 15: obchodní dům Kaufland

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 16: Gymnázium v městské části Žižkov

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 17: měšťanské domy v historickém jádru

Zdroj: archiv autora

Obr. příloha č. 18: lokalita Třešňovka – určená pro výstavbu rodinných domů

Zdroj: archiv autora

III VOLNÉ PŘÍLOHY

- 1. DOTAZNÍK**
- 2. ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA KUTNÁ HORA**